

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

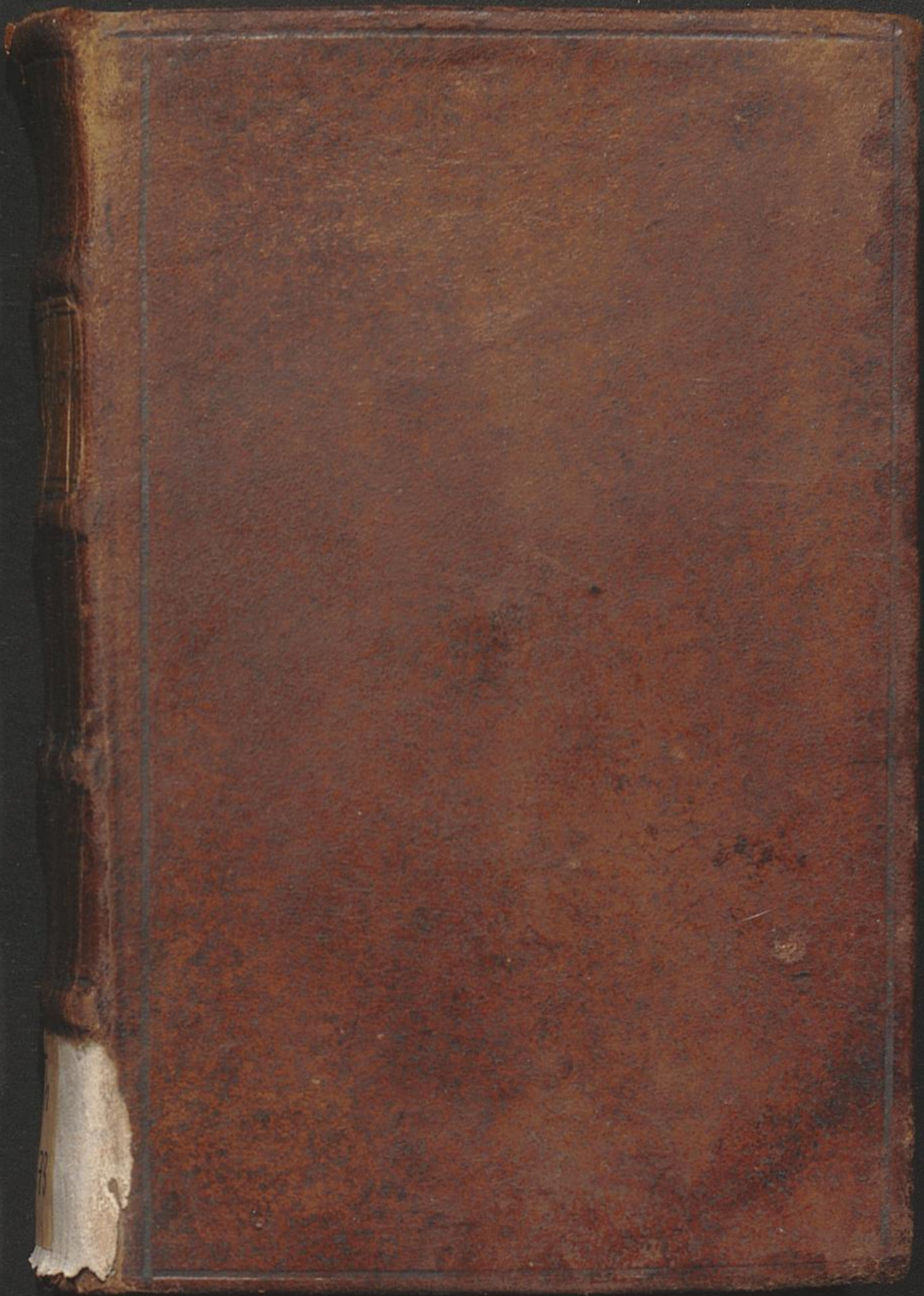
Vita Patris Gasparis Druzicki

Pawlowski, Daniel

Ingolstadii, 1732

VD18 90066324

urn:nbn:de:hbz:466:1-45343

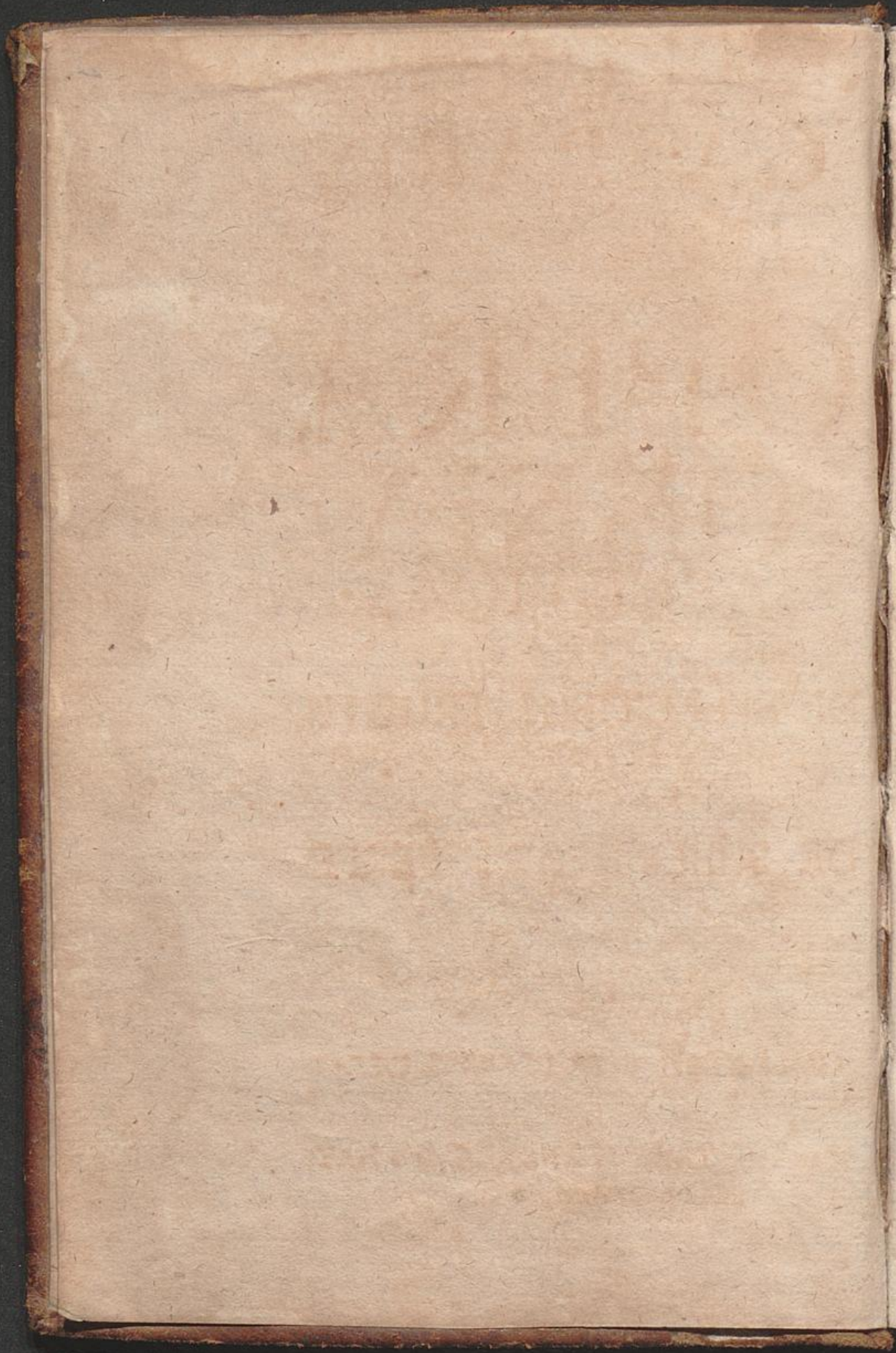
Th. 2573.

J. VII
26.

V. F.

GASPARI

TRINITY

SOCIETY

OPERA

OMNIA

ASSETA

ALTA

LIBROS

DE FORTISSIMO

ET APPLICACIONE SANCTISSIMI

SACRAMENTI

DE SUBLIMITATE PERE

GRONIS RELIGIONIS

CANTUUM TRINITATUM

IN OMNIBUS

MEDICAMENTUM

INDICANT

CUM TANTO

NO

LIBRARI

DE FORTISSIMO

TRINITY

HONORI, ET AMORI
DIVI
JOANNIS
NEPOMUCENI,
SACRAMENTORUM
FIDELISSIMI MINISTRI,
CHRISTI
ATHLETÆ
INVICTISSIMI,
PATRONI
FAMA PRÆSERTIM,
ET HONORE
PERICLITANTIUM,
HOC SÆCULO
FAMOSISSIMI

MARTYR
GLORIOSISSIME
GERMANIÆ NOSTRÆ
TAVMATURGE
CELEBRATISSIME.

QUòd pedibus tuis affusum
cernas clientum infi-
mum, Divorum Pa-
triæ nostræ Evergetum Primas
Sanctissime, non tam meæ im-
putes audaciæ, quam tuæ ad-
scribas, quam in me quoque
voluisti maximam, clementiæ.
Nam & tot Tibi dudum titulis
devinctus, quot à te Benefi-
ciis,

DEDICATIO.

ciis, hisque ferè totidem, ac
necessitates meæ, imò pœnè
negotia extitère, ornatus: &
modò Ingenii præclari, ac per-
quam Religiosi partum, in plu-
res antehac libellos tanquam
rivulos varios distractum, de-
inceps verò justum in alveum
operis unius, quod octodecim
tamen opusculis constet, contra-
ctum editurus in lucem, quid
primum quàm de Sole mihi pro-
spiciam, Patronum appellem,
qui interposita Nominis sui au-
ctoritate opus orbi commen-
det, lucem illi copiosiore
affundat, Majestate sua colo-
rem faciens, concilians digni-
tatem. Tu verò, qualem ne-
mo non suspicit, nisi ultra no-
ctuas cæcutiat, Sol profectò
atque adeò ferè Solus es, unde

) (3

pro-

DEDICATIO.

propitium mihi, & rebus meis
radium petere, & impetrare
haud velim minus, ac debe-
am. Quis enim ante Te non
in amplissima modò Germa-
nia nostra, verùm in orbe pro-
pemodum universo Virtutis suæ
seu potentioris seu Sanctioris
splendoribus ita diem facit, ut
non meridiem tuæ quidem San-
ctitatis perfectissimum, Digni-
tatis clarissimum, Beneficen-
tiæ saluberrimum sentiamus o-
mnes, & uno ore profiteamur.

Tu, quod omni aurò pre-
tiosius, quo homini nil neces-
sarium magis, utilius, & ca-
rius nihil, tueris, aut reparas
Nomen bonum, nec à malo
tantùm vindicas, penitusque
restituís, verum in excelsa in-
super

DEDICATIO.

super Gloriæ , & Summa Fortu-
næ elevas, elevatumque con-
servas sine ullo casûs discrimi-
ne, sine Superbiæ vanitate. Si
multi à Sole sparguntur radii,
Taymaturga Virtus tua dona
innumera ingenti liberalitate
profundit : si ille corpora com-
modis influxibus recreat , Tu
optimam nostri, rerumque no-
strarum partem gratis saluber-
rimis Beas ; si spissos ille , &
caliginosos vapores dissipat, Tu
offusam famæ nostræ à mali-
gnantibus linguis , aut even-
tuum sinistrorum periculis ne-
bulam pellis : si fulgore suo lu-
nam & sidera , propria luce de-
stituta illuminat, Tu lucem no-
bis multò nobiliorem , quia ho-
norificam , nec statis tantum
temporibus , sed quoties indi-

DEDICATIO.

guerimus, copiosissimè imper-
tiris. Quæ cum populorum
ferantur vocibus, suffragiis com-
probentur, Teque, ut olim
Servatori Domino accidisse Sa-
cer Historicus refert, turba
Clientum, vel voti reorum, vel
pro obtinendis beneficiis suppli-
cum perpetuo comprimat, in
me tamen, meosque, ex quo
nos & nostra Tibi omnia addi-
ximus, penitusque, consecrata
voluimus, specialis quædam vir-
tus Inde exiisse videtur; sive
quòd, quæ intimiùs ad nos per-
tinent, & ipsa adeò viscera tan-
gunt, quoniam primum nobis
amorem impendimus, sentimus
propius, potius æstimamus,
uberius laudamus: sive quòd
verè, liceat dicere, quod cogi-
tare suavissimum, experiri gra-
tissi-

DEDICATIO.

tissimum, verè inquam clementiorem in nos obtutum defixeris. certè tenerrimò, ut ut cætera ineffabili solatio cor meum ebullire sentio, dum de prodigiosis favoribus tuis non jam aliis credere, sed fidem adhibere proprio licet experimento, Teque non modò commune orbis Refugium venerari, sed meum quoque Patronum, meisque constanter propitium familiari titulo compellare. Quare, quamquam is non sim, à quo luci tuæ radius, gloriæ augmentum possit accedere, latere tamen orbem non patiar, radios favoris tui gratiosissimos meam quoque domum penetrâsse, locumque, in quem ferantur specialius, elegisse: testem hu-

) (5   jus

DEDICATIO.

jus animi non plus mei quàm
Tui hoc opus volo, quod tuis
auspiciis vulgatum, Tibique
dedicatum mittam in publi-
cum. Nec est, quod timeam,
minùs fortè id obsequium me-
um Tibi placiturum, nam
quantulumcunque demum sit,
animum tamen si spectes, ex
quo suum ut Beneficiis ita offi-
ciis pretium venit, toto cordis
mei affectu minus non est.
Materia quoque libri ea est, ut
quod mutis hìc characteribus
describitur, tuis in moribus,
vitæque universæ ratione ve-
lut viva in effigie præclarissi-
mè fuerit repræsentatum. Su-
scipe igitur. tenue hoc in Te
amo-

DEDICATIO.

amoris nostri, gratissimæque
voluntatis Memnosynon, quo
tamen me non tam tot no-
minibûs, quibûs obnoxium
tibi habes, exsolutum, quàm
perpetuò obstrictissimum cu-
pio

Clientum tuorum devotissimus

Joannes Andreas de la Haye.

CATA-

CATALOGUS
TRACTATUUM
OMNIUM ASCE-
TICORUM.

I.

*V*ita Venerabilis Patris Gasparis
Druzicki.

II.

*Tractatus de brevissima ad perfe-
ctiorem via : hoc est, de perenni
divina voluntatis intentione, exe-
cutione, apprehensione.*

III. Tra-

III.

*Tractatus de Gratia Delectante &
Vincente.*

IV.

*Tractatus de Negotiationis Spiritu-
alis Industriis.*

V.

Fasciculus Exercitiorum.

VI.

*Tractatus de Moribus, Amore, Ser-
vitio aeternae Sapientiae.*

VII.

Provisiones Senectutis.

VIII.

*Centum Modi Passionem Domini-
cam meditandi.*

IX.

Industriae Examini.

X.

Considerationes Dominicae.

XI.

Exercitia in XII. Menses.

XII. No.

XII.

*Novellus Religiosus, seu de vita
Novellorum Religiosorum.*

XIII.

*Vota Religiosa, seu Tractatus de Vo-
tis Religiosis in communi & particu-
lari.*

XIV.

De Mancipio Religioso.

XV.

*De Soliditate virtutis in Religioso
Soc. Jesu.*

XVI.

De Caritate perfectorum.

XVII.

*De Effectibus, Fructu & Applica-
tione Sanctissimi Missae Sacrificii.*

XVIII.

*De Sublimitate Perfectionis Re-
ligiosae.*

FACUL.

FACULTAS
R. P. PROVINCIALIS
CUM PRIVILEGIO
CÆSAREO.

CUm Dominus Joannes
Andreas de la Haye,
Bibliopola Academi-
cus Ingolstadii, typis vulga-
re desideret Ven. P. Gaspa-
ris Druzbecki S. J. opera
spiritualia omnia, Ego Ma-
gnus Ammam, Soc. JEsu
per superiorem Germaniam
Præpositus Provincialis, po-
testate ab Adm. Rev. P. N.
Francisco Retz, Societatis
ejusdem Præposito Genera-
li mihi concessa, Eidem ad
hanc

hanc duntaxat Editionem
facultatem impertio, simul-
que communico Privilegi-
um Cæsareum, quo aliis Bi-
bliopolis & Typographis
interdicitur, ne dicta Opera
spiritualia citra consensum
Superiorum vel recudere,
vel intra fines Imperii, &
hæreditarias S. C. Majeſta-
tis Provincias inferre præ-
ſumant. In cujus confirma-
tionem has litteras, chiro-
grapho meo & consueto of-
ficii mei sigillo munitas dedi.
Monachii 3. Junii 1731.

(L.S.)

MAGNUS AMMAN.

V.P.

VITA
PATRIS
GASPARIS
DRUZHICKI.

CAPUT I.

*Vita Patris Gasparis in saeculo transacta, &
ingressus in Societatem.*

Vita, & omnis nostræ fortunæ, aucto-
ri DEO, nulla res mortalium for-
tuita. Ipsa elinguis nascentium in-
fantia, facundè satis providam e-
jus loquitur Sapientiam, & natale
solum, patentem beneficiorum ejus campum
præbet.

De Patris itaque Gasparis vita scribenti, ortus
primò occurrit. Futurum hunc servum DEI
inagnum, major edidit Polonia Anno nati DEI,
V. P. Druzb. Op. I. A 1590.

Parentes P.
Gasparis.

A submersio-
ne in infantia
liberatur.

1590. Quo anno, ultimus ex decem primis, Societatis nostræ Patribus, Pater Nicolaus, Bodadilla decessit; prognosticante Deo, quòd primorum Patrum vestigiis proximè inhæsurus esset. Dies sexta Januarii inter Sabbatum & Dominicam, seu inter extremum Sabbati, & initium Dominicæ (ut ipse, in ratione celebrandi diem Natalis sui, adnotavit) natalis illi fuit, ipso nempe Domino, è manibus Divinæ Matris suæ eum acceptante. Parentes habuit prænobiles, in Palatinatu Posnaniensi, Petrum, & Elisabetham, à quibus cum lacte pietatem suxit, Deo per casum quendam, qui mortales persæpe ad cælum erigit, Parentes ad id urgente: nam infans adhuc, in aquas delapsus, atque aliquot horis in iisdem profunde submersus (ut ex ore illius ipsius accepimus) prodigiose vitæ fuit restitutus. Magna scilicet Dei erga illum charitas, aquis obrui & extingui non poterat. Non erat immemor beneficii hujus, & reliquorum Natales suos concernentium, Pater Gaspar: quotannis enim dulcem recolebat memoriam die septima Januarij, aut alia non impeditâ. In quem finem conscripserat Exercitium Liturgicum, de anniversario die Natalis sui, nec non rationem celebrandi eundem diem; quam Sanctè observabat. In prædicto Exercitio ita Deum alloquebatur.

Gratiarum actio pro do- nis in Baptismo collatis. *Natus sum Domine in hunc mundum, & natus quidem cæcus, pauper, nudus, peccator, aspexi lucem filius tenebrarum, diaboli mancipium, iræ Dei materia. O mi Unitrine Deus, omne Bonum meum cur antequam efficerer filius tuus per gratiam adoptionis, antequam adirem hereditatem meritorum Christi, antequam implantarer Viti veræ, palmes inu-*

inutilis, cur inquam non extinctus sum tunc casu aliquo? sed frustum istud massæ meæ invenit gratiam coram Te, ut me vivere sineres, & Angelo Tuo custodiendum committeres. Delatus deinde sum providente Te, ad Baptismi fontem, & ex eo in filium gratiæ Tuæ regeneratus, membrum Christi factus, hæres gloriæ constitutus. O! quàm pauper adveneram! ô! quàm dives reportatus sum tunc, maternisque redditus manibus, pretiosis Filii Tui meritis, tanquam monilibus ornatus. Et fuitné aliquis tunc, sive Parentum, sive assistentium, sive ipse Sacerdos, qui hoc Tuum mi Deus, beneficium in me recognoscens, fideles Tibi pro me gratias ageret? factum hoc tunc pro me an sit, nescio. Si factum, gratias ago providentiæ Tuæ, & nunc id totum pro me ratum habeo si non factum, ne illud beneficium, ex mea parte, careat aliquo gratitudinis debitiæ signo, ecce nunc mi Trinitas Deus, ex toto corde, & ex tota animæ corporisque mei virtute, ac intensione, Tibi Deo meo, per Jesum Christum, perque Matrem ejus, & ex tunc meam Pretiosissimam, ago immensas gratias. Educationis meæ progressum, cui acceptum feram mi Deus Trinitas? Tu nosti quibus periculis obnoxia & subjecta fuerit ætacula mea illa rudis, fragilis, & nihil præter bestialem sensum sentiens, Tu membra fovebas, firmabasque, Tu vacillantes gressus ac passus tenebas, & dirigebas, Tu belluinam in me vitam decoquebas, ut ad rationalem tandem emergerem. Memoria vi-
 Tu me morti vicinum, aut etiam mortuum, vivere te miraculose jussisti, & deplorantibus vivum ostendisti. Et quis servata.
 pro me tunc ô Deus meus glorificavit Te?

De primo usu rationis, ibidem in Exercitio Liturgico sic pergit.

Illam verò ætatem meam sequentem, in qua usus

primus ratio-
 nis usus.

A 2

ratio-

rationis mihi tandem illuxit, & deinceps luxit, quis mihi ostendit alius o Domine, praeter te? Et dedicavine Tibi primum usum rationis meae, primitiasque discretionis, ac humanae libertatis meae? fieri id potuit, fuisse nescio, vellem fecisse: dignum enim erat, ut ex tunc, Te Deum, Conditoremque meum, tota omnitudine essentiae meae amarem, adorarem, laudarem, subditum me profiterer ac subjectionis tributum cum timore & amore adferrem, atque protestarer. Quod tunc factum non est, facio Domine in praesenti, meque Tibi nunc, pro tunc, primitiis omnibus actibus, atque affectibus Te dignis, Tibi a me debitis,

Beneficium educationis. profundo, impendo, immolo, sacrifico, holocaustifico, in omnimoda, in omni possibili puritate, intentione, circumstantia.

Depradicat providentiam Dei. Pro reliquo vitae in saeculo transactae, Deo, in Exercitiis viae unientis, Exercitio secundo, gratum se ita exhibet.

Gratias agit & benedicit Tibi Domine Deus meus anima mea, pro beneficio educationis, Tu scis Domine quibus viis gubernaverit suavissima & laeta providentia Tua, & infantiam meam, & pueritiam, & adolescentiam. O quam suavis ille fuit decursus seriei Tuae super me, in omnibus diebus vitae meae, in illa caecitate annorum meorum, in illo aestu & impetu aetatis, quando & frenabas & laxabas me. O quomodo excubabas super me omni loco, ac si unum solum me curares ex omnibus creaturis mundi hujus! quomodo providisti mihi de bonis ut evenirent: de malis, ne obvenirent; de bonis ut discerem, caperem & tenerem ea, de malis, ne amarem, ne adverterem, neve probarem illa, vel saltem ut resilirem, vel deterrerer ab iis. O! quomodo per omnia momenta ordinasti vitam meam, actusque meos,

meos, nullo ut loco confisterem, nullum ut ictum oculi facerem, quem Tu non speciali providentia Tua ordinasses & ad bonum meum Te permisisse, mihi ostendisses. Sis benedictus cum providentia Tua Deus meus, ex nunc, & in aeternum & ultra.

Ad Natales Patris Gasparis, magni auctarii loco, appono complexionem, temperamentumque naturæ optimam, à Deo illi collatum, cuius ille mentionem faciens, in Exercitio supra memorato, ita Deum alloquitur; *Gratias agit & benedicit Tibi Domine Deus meus anima mea, pro beneficio complexionis, & temperamenti, quod dedisti mihi, quod quantum ex me est, mihi proportionatissimum est, ordinatum, & commensuratione debitâ adeò factum, ut nec ad virtutem valde difficilis sim, neque ad vitium valde pronus, neque morbis obnoxius, neque communium affectionum expers, quæ omnia sunt maxima & rara beneficia in me Tua, Domine Deus meus, & talia in quibus plurimorum est aliorum seges, occasioque bonorum meorum, & beneficiorum tuorum.*

Beneficium complexionis.

Adolescens jam, ad Princeps in Polona Provincia Collegium Posnaniense, missus, in eo non minus pietati, quam studiis operam dedit, atque ita eum ætatis transegit florem, ut primigenium pudicæ innocentæ, Virginitatisque (quod ipse Patri cuidam, cum eo confidenter colloquens, enarravit) illæsum, usque ad senium conservaverit. Non erat illi opus, cum Divo Augustino eluere lacrymis delicta juventutis, sed demirari duntaxat, dilaudareque misericordias Domini, quæ id effecere, ne pellucidus Dei oculus, ullam in eo impuritatis notaret labem. Sic illum divina dextera ad genuinum

In Collegio Posnaniensi literis dat operam.

Illæsa innocentia.

*Vocatio ad
Societatem
JESU.*

*Gratiarum
actio pro Vo-
catione.*

castimoniam domicilium, Societatem Jesu, deducebat: ad quam cum ei sanctas iniecit cogitationes, reperit non reluctantem: innocens enim animus facile pulsus Dei persentiscens, cum veluti pulsus cordis, cordi habet; Hanc ille Vocationem ad Societatem, inter maxima, ut revera est, beneficia, toto vitæ decursu percensebat, eandem Pretiosissimæ Parenti acceptam referebat: sic enim in Exercitio Liturgico, pro die Vocationis & Professionis conscripto, compellabat Deum; *Obrueras me Domine, obrueras & oppresseras, Incarnationis & Redemptionis, Passionis & mortis Tuæ, pro me factis profusionibus.* Verum ut ista ipsa immensa beneficia Tua, immensiora faceres, extraxisti me de seculo nequam, *Jussisti Domine ut immolarer Tibi in sacrificium plenum, & in holocaustum perenne, per vota perfectionis, super altare voluntatis, igne charitatis, ut scilicet, qui olim in primo Sacræ Religionis ingressu, de manu gloriosæ Virginis Mariæ, Matris Domineque meæ pretiosissimæ, suscepas me in servum, postmodum super altare Crucis Tuæ, reciperes me Tibi immolatum in holocaustum, tam pretiosa fuit, & est semper, in conspectu bonitatis Tuæ, vilissima ista portio Creature Tuæ, anima mea!* Pro eadem Vocationis gratia, in Exercitio secundo viæ unientis, sic Deum alloquebatur; *Gratias agit & benedicit Tibi Domine Deus anima mea, pro beneficio statim Religionis, quod unum atque solum, inter maximorum & infinitorum beneficiorum seriem colloco, Domine Deus meus: nosti enim Tu, quantum boni per hoc unum contulisti mihi, quia me in hac Sancta Religione esse fecisti. Benedicent Tibi in omnem aternitatem omnia interiora*

teriora mea, speciali laude Tua, pro speciali ista gratia Tua.

Ingressus Societatem Cracoviæ 14. Augusti, Anno ab ingressu in terras Dei hominis 1609. quo primum anno, Sanctus Fundator noster Ignatius, Beati nomen, à Sede Apostolica, cum honoribus Sacri, & Officij Divini obtinuit; Deo sub id tempus Patri Gaspari intimante, eum beatam in Societate, cum Beato Parente, nactum esse vitam; Obtigit tunc illi Magister spiritus, Pater Andreas Gutteter, vir harmoniâ & suavitate morum compositissimus; cujus singularem in gubernandis Novitiis industriam, miraculo comprobavit Deus, quod P. Gaspar, in suis adnotatis, in hunc sensum exscripsit.

P. Andreas Gutteter Magister Tironum.

Quidam Novitius ipso in ingressu Probationis, anathematizzato Mundo, appenderat anathema, anulum aureum ad Imaginem Divinæ Matris, quæ erat in Sacello Sancti Matthiæ, atque ad hanc aram, obsequio Dei se subarraverat. Non longe post, tædere eum cæpit suis statûs: improbare igitur probationem, dimissionemque expetere urgenter institit. Dissuadebat Pater pessima Novitij consilia, dispellebatque tentationis nubem, sed refractaria prævalebat adolescentis voluntas. Quid igitur faceret? tentatis omnibus, deduxit tentatum ad imaginem illam, anathematis affixi bajulam, vixque aliquantum uterque oravit, cum ecce res mira! annulus ille aureus, sponte suâ, ab imagine resilit, pectusque Novitij ferit, & in terram cadit: cadit etiam illico territus ad pedes Patris Novitius, mentemque mutat. Ita, in Dei Parentis æstimatione plusquam aureum

Cujusdam Novitii vacillatio in vocatione, à B. Virgine reprehensa.

est, perseverare in Societate Jesu. Sub tanto Magistro, quantum in studio virtutis Pater Gaspar profecerit, sequens Caput aperiet. Transacto Probationis biennio, Vota religiosa simplicia nuncupavit 15. Augusti, in Festo Augustissimæ Virginis in Cælos assumptæ, holocaustumque ejus secum assumentis.

C A P U T II.

Via Domini, quibus Patrem Gasparem duxit Deus ad perfectionem in Religioso statu, per annos viginti priores.

*Occupatio in
calo circa di-
rectionem
cordis.*

Via hæc, quâ ad cælestem patriam pergimus, vita nempe nostra, ex iis quæ Deus operatur in nobis, nihil admirabilius habet, *directione cordis*, de qua Pater Gaspar dicere solebat; se in Cælo (quod de mera Dei Optimi miseratione, & ope Divæ Matris, indubiè præstolabatur) post adoratam Sanctissimam Trinitatem, Humanitatemque Christi, nec non Virginem Beatissimam, millionem integrum annorum impensurum, in investigandis admirabilibus modis, quos Deus adhibet, *in directione cordis*. Sicubi, hîc certe ex abundantia cordis os ejus loquebatur, ut colligere est è secretissimis, & nemini quoad vixit, communicatis pagellis ejus, (quibus hunc titulum præfixit. *Via Domini, quibus me duxit in Religioso statu*) ex libello Illustrationum post mortem ejus reperto; ex quibus nonnulla decerpam, verbis illius ipsius. Ita igitur ille loquitur.

*Spiritus re-
rum omnium
contemptor.*

Anno 1609. In prima probatione, memini
me

me habuisse spiritum rerum omnium contemp-
torem.

Initio Novitiatus, dedit mihi Dominus con-
siderationem divinæ suæ providentiæ, & inspi-
ravit mihi, ut me illi committerem, in assigna-
tione officiorum, occupationum, sociorum,
locorum, &c. Et hunc spiritum, cum magna
mea quiete consolationeque, & varia experien-
tia, hucusque fere semper retinui & exercui.
Ibidem dedit mihi Dominus spiritum compun-
ctionis & contemptionis mei ipsius, quin
cognitionem mei tunc accepi tantam, post
quam non memini me deinceps à Deo majorem
accepisse. Ibidem dedit mihi Dominus raram
erga Passionem Christi devotionem, potissi-
mum ad mysterium Flagellationis. Ibidem de-
siderium acquirendæ divinæ semper præsentia
concepi; sed cum eam concipere non scirem,
immo etiam explicante Magistro, non tantum
non caperem, sed magis etiam confunderer,
ipse mihi Dominus intus exposuit, & docuit.
Ibidem devotionem erga Sanctissimum Sacra-
mentum concepi, & præsertim post Commu-
nionem, capi ad ejusdem inspirationes, & mo-
nitiones attendere. Ibidem desideria acquiren-
dæ perfectionis sentiebam tanta, ut si quando
me corripent, non possem in ullo quiescere.
Ibidem amorem orationis, ejusque frequentan-
dæ ac prolongandæ desideria sentiebam. Ibi-
dem dederat mihi fiducialem quandam devo-
tionem ad Beatam Virginem, apud quam effle-
vi, ne dicam extorsi mihi sanitatem pectoris, in
quo non leviter vacillare caperam.

*Resignatio in
Dei voluntate.*

*Compunctio
& contemptus sui.*

*Devotio ad
Christi passio-
nem.*

*Præsentia
Dei.*

*Devotio ad
SS. Sacra-
mentum.*

*Desiderium
perfectionis.*

*Amor oratio-
nis.*

*Fiducia ad
B. V.*

Anno 1611. Lublini in Rhetorica, docuit
Nullius of-
me fensa.

me Dominus; Ita in Religiosa domo esse vivendum, ut offendam toto tempore neminem. *Patentia & silentium.* Ibidem exercuit patientiam meam per quosdam. Ibidem docuit me Dominus silentium esse ex voluptate, loquendum ex necessitate.

Lectio spiritalis. Anno 1612. Calissij in Logica, dedit mihi Dominus affectum ad spiritualem lectionem. Ibidem collegi in unum, per modum libelli, omnes doctrinas spirituales, quas in Novitiatu,

Preparatio ad mortem. & usque huc in religione didiceram. Eodem anno, 25. Decembris, accepi à Deo expectationem mortis, singulisque diebus unum quadrantem in ea cogitanda impendebam; duravitque hæc expectatio in me ferme quadriennio & amplius, magno meo fructu & spiritus renovatione. Hoc anno cœpi indutus cilicio communicare, vel factâ disciplina. Hoc etiam anno

Ufus mortificationis ante Communionem. scripsi primas meditationes de Communionem, & affectus postea usurpandos.

Varia devotiones. Anno 1613. In Physica, multum adjutus sum in spiritu, lectione libri, Patris Jacobi Alvarez, de vita religiosa: ad cujus normam mihi conscripsi, multa ex eo accipiendo, vitam quotidianam. Hoc anno cœpi Sanctissimum Sacramentum visitare sexies in die, Beatissimam Virginem salutare ibidem. Hoc anno sensi in me devotionem ad Sanctos: & hîc cœpi colligere Martyrologium, ut pro singulis diebus Litanias haberem. Potissimum autem ad Sanctos Doctores devotus esse, & in eorum diebus communicare cœperam, deque iis Litanias mihi confeceram. Hoc anno renovata est in me

Odium sui ipsius. gratia agnitionis, & odii mei ipsius, de qua etiam scripsi tractatulum, qui est de cognitione & hu-

& humiliatione. Hoc anno renovata est in me efficacius quàm ante, cupiditas habendi semper ob oculos Deum præsentem, de qua re scripsi meditationes pro tota hebdomada.

Anno 1614. In Metaphysica, cœpi Evangelia Dominicarum Communioni applicare, & cœpi meditationes de Dominicis adnotare. Hoc anno magnum amorem, & æstimationem dedit mihi Dominus Obedientiæ, de qua scripsi Tractatum. Hoc anno dedit mihi Dominus amorem æternæ Sapientiæ, desideriumque magnum, ut minister ejus esse possem; scripsi de illa Officiolum, & Hymnos aliquot. Ad B. Virginem etiam fui devotus, sub nomine Matris Æternæ Sapientiæ. Hoc anno scrupulis laboravi, & feci confessionem totius vitæ in Religione actæ. Hoc anno feci disciplinam per Quadragesimam, ad sanguinem, singulis diebus, devotionemque ad Christi passionem, in me auctam sensi.

Amor Æternæ Sapientiæ.

Scrupuli.

Disciplina.

Anno 1615. Dum docerem Lublini Pœticeam, renovata est in me mortis expectatio, & amor divinæ providentiæ, Ibidem vocali oratione, & Litaniis, plus juvabar quàm aliis mentalibus.

Mortis expectatio.

Oratio vocalis.

Anno 1616. Lublini docens Rhetoricam, accepi à Domino cognitionem, & amorem vitæ communis religiosæ, de qua conscripsi Tractatum. Renovatus est in me amor, & devotio erga Æternam Sapientiam. Studium etiam perfectionis in me expertus sum innovari: tunc conscripsi meditationes; annuam, semestrem, hebdomadariam, diurnam &c. Hoc anno cœpi colligere, sub tempora Collectionis, puncta, super

Vita communis.

Innovatio Spiritus.

super quæ postea toto semestri, facerem Examen particulare.

Puritas.

Anno 1617. Thorunii in Rhetorica, amorem puritatis mihi Dominus donavit. Ibidem habui in me resignationem plenam, pro Domino meo etiam moriendi, hancque resolutionem practicè semel in quadam occasione habui. Hoc anno docuit me Dominus usum Passionis suæ. Hoc anno scripsi Tractatum de Indifferentia, de Fervore spiritûs, Considerationes de Sacerdotio, Hymnos de Æterna Sapientia.

Resolutio ad moriendum.

Anno 1618. Posnaniæ, primo anno Theologiæ, scripsi, Verum Jesu Socium, Tractatum de Consideratione practica, Anni novi supplicias, & Faculam. Hoc anno didici Deum amare, & de peccatis dolere, scripsique Actum contritionis. Magnas Dei providentias experitus sum, magnamque fiduciam in Deum, & dilectionem ejus concepi. Vitâ Patris Josephi Anchieta, multum ad pietatem sum adiutus, præsertim ad usum, & memoriam præsentia divinæ. Acquisivi amicum, qui mihi postea magnorum Dei donorum fuit occasio.

Amor Dei.

Anno 1619. Secundo anno Theologiæ, amorem orationis accepi: Conceptûs de Passione Domini colligere cæpi: Coronâ vulnerum Christi uti, & eam ad varias alias devotiones applicare cæpi: Adulatorem Divinum conscripsi. Protestationes facere didici. Coronas humiliationis, amoris &c. usurpare cæpi. Adjutus sum Mineris Seraphicis Salutii.

Corona vulnerum Christi.

Corona humiliationis & amoris.

Pietas in defunctos.

Anno 1620. Tertio anno Theologiæ, pietatem in mortuos dedit mihi Dominus. Tracta-

Statum de Collectione, & Meditationes de
Passione Domini, juxta triplicem viam conscri-
psi. Hoc etiam anno necessitatem Gratia Dei,
& dignitatem, usumque Gratia Divinae, pene-
travi, & didici. Hoc anno, magna meo bo-
no, magnâ miseratione divinâ, feci Confessi-
onem generalem totius vitæ religiosæ, 14. No-
vembris. Hoc anno, Litanias de S. Ignatio,
conscripsi. Hoc anno, devotionem erga SS.
Trinitatem didici. Hoc anno, prolusionem
contemplativam à Deo accepi. Hoc anno, de-
dit mihi Deus, vel potius extorsit à me amo-
rem paupertatis; Hoc anno, docuit me Deus,
pondus sensualitati detrahere.

*Donum Con-
templationis
inchoata.*

*B. Virgo Pre-
tiosissima.*

Anno 1621. Quarto anno Theologiae, dedit
mihi Dominus devotionem erga Sanctissimam
Virginem Mariam, sub titulo Hæredis, & Pre-
tiosissimæ Parentis. Hoc anno, capi colligere
gratias, illustrationes, & devotiones divinas,
adnotareque libro certo. Hoc anno, ex oc-
casionem commentariorum Patris Salazar lecto-
rum, multum hausit devotionis, æstimationis-
que B. V. & ex tunc capi ea solum à Deo pe-
tere, quæ Pretiosissima Parens à Deo mihi po-
stularit; cujus orationis maximos, & mirabiles
effectus in me sensi, plurima enim & maxime
utilia animæ meæ Bona, à Deo obtinui. Hoc
anno, Sacerdos sum factus. Contulit mihi
Deus magnum zelum animarum. Gratiam ad-
juvandi eos, qui sunt in peccatis carnalibus.
Gratiam etiam puritatis. Dedit mihi Deus gra-
tiam confitendi benè: Gratiam petendi facul-
tates: magnam animæ corporisque pacem,
quietudinem passionum, & dominatum in eas,
fere

*Zelus ani-
marum.*

*Animi & Cro-
poris pax.*

Notitia Christi.

Lucrum animarum.

Desiderium Martyrii.

fere ordinarium & potestativum. Dedit mihi Dominus amorem omnium, ut amarem omnes, & amarer ab omnibus, animumque omnibus eventis celsiorem, & imperturbabilem. Dedit mihi Dominus notitiam Christi, de qua Tractatum conscripsi, magno meo Bono, & illuminatione internâ. Dedit mihi Dominus gratiam concionandi utiliter, ad cor audientium, & expertus sum aliquoties postea in confessionibus. Dedit mihi Dominus aliquas animas, in quibus devotionem erga Sanctissimam Virginem, secundum votum meum promovi. Hoc etiam anno, dedit mihi Dominus æstimationem suæ adorandæ voluntatis: sed ampliorem gratiam de hac re, postea accepi Cracoviæ, eodem anno, ubi etiam expertus sum, directas fuisse à Deo, ad me animas multas, valde periculosè se habentes, & afflictas. Hoc anno, cœpi in Sacro, postulare mihi, & aliis quibusdam, gratias à Deo, finales, efficaces, frequentes. Item gratiam finalis conversionis ad Deum Domini cujusdam, inimici valde Societati. Mortificationes Corporis hoc anno, plusquam alias, frequentavi: totâ quadragesimâ, singulis diebus, disciplinam feci, interdum adjecto cilicio.

Anno 1622. Jaroslaviæ, in tertio anno probationis, cœpi in Sacro postulare à Domino, gratiam Martyrii, ut possem fundere sanguinem pro Christo, qui pro me fudit suum. Dedit mihi Dominus spiritum, ad humilitatem, & odium mei ipsius propensum. Dedit mihi Deus lumen quoddam magnum, de æstimatione Divinæ voluntatis, simulque impulsus, ut eam

solam, relictis multis aliis exercitiis, directè & immediatè, in omnibus actibus meis intendam. Sub idem tempus, dedit mihi Dominus, ut essem de Societate Stultorum Christi, quo in genere, plura alia latent beneficia, quæ hæc Societas complectitur. Sub idem Probationis tempus,

Anno 1623. Die Purificationis B. V. contulit mihi Dominus donum quoddam, meque de illo certum postea reddidit. *Benedictus Deus. Amen.* Lublini, dum docerem Logicam dedit mihi Dominus, vel potius resuscitavit in me amorem æternæ Sapientiæ, docuitque me artem, cum illa aliquomodo conversandi, eamque concipiendi. Dedit etiam mihi Dominus pacem animi magnam, præsertim à turbis passionum. Sub idem tempus, famam meam Deo in sacrificium immolavi.

Anno 1624. Lublini, dum docerem Physicam, exercuit me Deus in patientia per quosdam, & in amore inimicorum. Docuit me Deus, ne me immiscerem negotiis, scire pauca vellem, quæ aguntur &c.

Anno 1625. Calisij, in Præfecturis, sensi in me auctum affectum erga Pretiosissimam Parentem, notitiam mei, & contemptum odiumque, & contemptum famæ meæ. Auxit in me Dominus devotionem pro animabus Purgatorii. Sub idem tempus, capi quotidie castigare disciplinâ quotidianos meos defectus, pro eorum numero.

Anno 1626. Die festo Conceptionis B. V. postquam consului Deum, aliquot diebus, ac cepi B. V. mihi in sponsam, & aliquot illi tradidi

Donum Confirmationis in gratia, de quo cap. seq.

Immolatione fame. Amor inimicorum.

Expiatio defectuum.

*Affectus erga
B. V.*

didi in filios, & hæreditates. Eodem anno cæpi singulis diebus tres Rosarii partes absolvere B. V. in singulis globulis coronæ, exercendo actum æstimationis Pretiosissimæ Parentis, super omnia Deo minora.

*Extensio af-
fectus erga
Deum.*

Anno 1627. Revocavi antiquam meam consuetudinem, Deum, omnibus membris corporis, omnibus potentiis animæ, omnibus virium mearum viribus toto denique me, amare, æstimare, adorare; eamque consuetudinem exercere cæpi, primò, mane surgens, ante alia opera mea; deinde dormitum me conferens; tertio ante Sacrum, quarto in Sacro; quinto post sacrum. Eodem anno, cæpi à Cantico illo, Sanctus Sanctus, incipiendo, Sacrum; dicere affectu quodam Seraphico, Cruciformi, in Deum elevato. Cæpi quoque celebrare festum Dignationum JESU CHR. STI.

*Affectus Se-
raphicus &
cruciformis.*

Anno 1628. Invasit me quâdam nocte, novus quidam spiritus fervor, ita ut manifestè agnoscerem novitatem gratiæ divinæ, & spiritus, mutationemque mei de tepore in fervorem; cæpit quoque mihi dulcescere eodem anno oratio affectiva: Sensi etiam me vocari ad actus Theologiæ mysticæ. Toto autem hoc vitæ religiosæ cursu, etsi me Deus morbis, & affectionibus Corporis, aliquantum afflixerit, ita tamen hoc fecit, ut semper communem vitam sectari potuerim hæctenus, & sanus visus fuerim. Servavit quoque me Deus à malis Scæiis, & quando periculosas familiaritates inire cæpi, tempestivè illas Deus præscidit: hocque observavi in me, quod ii, qui videbantur aliàs laxi in disciplina, & mecum familiaritatem habebant,

bant, semper meliores se reddi dicerent ex mea familiaritate, & non auderent mecum, immò & me præfente, liberiùs agere.

Familiaritates nocivæ à Deo amotæ.

Nescio etiam, quomodo DEUS semper sine ulla aliorum invidia, & nota, ita me gubernavit, mihiq̄e providit, ut ab his officiis communibus, quæ meæ valetudini erant obfutura, eximerer. Semper insuper me DEUS in omni loco, in quo mansi, voluit, & dedit esse afflictorum, sive morbo corporis, sive tentatione, sive aliter, solatium, & auxilium: quod etsi non meum, sed aliorum videretur beneficium: meum tamen est revera: Hâc enim ego viâ, tam multa didici, & cognovi in omni rerum genere practicè, quanta vix multâ lectione, aut tribulationum perpeffione, didiciffem. Expertus deniq̄e sum apud omnes, non solùm fratres, & æquales, sed etiam apud Superiores, reverentiam, ita ut mecum semper maturè, circumfpecteque se gesserint, & mihi confidere soliti fuerint: quâ viâ, multas evasi distractiones, aliaque.

Solatium aliorum.

Hæ sunt viæ, quibus duxit DEUS Patrem Gasparem, primis viginti, vitæ religiosæ annis, qui comparatione annorum subsequentiũ censerî possunt, fuisse adinstar statûs incipientium, ut ex admirabilibus ejus manu scriptis luminibus, & praxibus, in duplici Tomo relictis, colligi potest. Dictitare etiam solebat ille, se eo titulo plurimum debere DEO, quòd juvenis non sit mortuus: insertus enim, inquiebat, fuiffem cœlo, velut felis cæcutiens. Ah! si sic oculatus, illustratusque, cæcutientem se opinabatur; quis videntem se arbitrabitur? Cæterùm Viæ istæ Domini, non uni animadversioni aperiunt viam.

V. P. Druzb. Op. I.

B

Col.

*Studia non
obstant vir-
tuti & reli-
giositati.*

Colligi enim ex iis potest imprimis; Studia in Religionem nostram, nullo esse spiritui obstaculo, beneque coherere posse cum studio virtutum. Deinde, divinas miserationes, non esse uni duntaxat ætati, aut tempori alligatas, sed semper præsto esse, dummodo præsto sint capacia earum subiecta. Colligi & illud potest; magnis DEI servis id proprium esse, semper in via virtutis proficere, ac progredi, & lucis instar crescere usque ad perfectam diem. Sed ad alia jam DEI dona progrediendum est.

C A P U T III.

Revelatio quedam, & donum DEI speciale, Confirmationis in Gratia, Patri Gaspari divinitus concessum, decimo quarto ejus in Religione, Anno.

EX revelationibus & donis specialibus, Patri Gaspari cœlitus communicatis, primas tenet, Revelatio de dono Confirmationis ejus in Gratia; quam verbis illius ipsius, ex libello Illustrationum ejus, genuinè excerpto, estque talis.

*Impulsus ad
petendam
Confirmationem.*

Anno. 1623. 18. Januarii, oravi non tam mea sponte, quàm nescio quo impulsu, pro obtinenda à DEO confirmatione in Gratia. Orationis autem hic fuit ordo, & modus. Imprimis jussus sum expendere, quid, & quantum sit, confirmari in Gratia? quos effectus habeat? &c. Secundo, sic oravi, dicendo in Corona Vulnerum Christi Domini has preces. *Per omnem cordis Tui bonitatem Domine DEUS meus, confirma me in gratia Tua. Per vulnera Tua dulcissime IESU, confirma me in gratia Tua.* Tum ad B. Virginem dixi

tres

tres Coronas. 1. Pretiosissima Parens mea, impetra mihi Confirmationem in Gratia DEI. 2. Pretiosissima Heres mea, impetra hereditati Tue Confirmationem in Gratia DEI. 3. Pretiosissima Hereditas mea, da fructum Confirmationis in Gratia DEI, heredi Tuo. Dum hanc ultimam Coronam finirem, absorberi à me, & in lacrymas resolvi aliquantulum cœpi. Deinde mihi spes suborta magna, de exauditione precis meæ. Tandem in spiritu sensifiresponsum mihi dari, quasi à Pr. Parente. *Spes de exauditione petitionis.* *Da-*
bo Tibi fructum hunc, dabo, sed expectare debes diem Purificationis meæ. Quæ verba, magnâ me consolatione, & fiducia, atque gaudio impleverunt. Post hæc declarata sunt signa hominis confirmandi in Gratia, sive dispositiones, quas DEUS *Dispositiones ad Confirmationem.* præmittit in tali anima, quas in me aliquomodo inesse, tunc etiam adverti. Insuper sensi in me promissionis illius alios præterea effectus: nam sensi me firmari in DEI servitio, in anima reddi humiliorem, excitari in animo ad diligentio-rem Divinæ dignitatis in me exaltationem. Nullam quoque omnino sensi diminutionem sollicitudinis de salute, & perfectione mea, sed potius augmentum notavi. Hæc sunt dona, & misericordiæ DEI, quas in æternum cantabo, hi pretiosissimæ hereditatis meæ reditus, pro quibus illam beatam dicant omnes generationes mecum in æternum.

Die Conversionis S. PAULI, hoc est 25. Januarii, feci pro ea re Sacrum, sumque speciali, & insolito modo, in spe, illud donum impetrandi, à DEO confirmatus. Die autem S. Chrysostomi, 27. Januarii, cum orarem post Sacrum, claro quodam instinctu, Dominus DEUS idem do-

*Promissio
Confirmatio-
nis.*

num mihi promisit, insuperque adjecit, à se propter me liberari animam cujusdam, qui mecum Craeviam venerat, à pœnis purgatorii, & videbatur mihi, quòd illo ipso tempore liberaretur, me poscente eam liberari, non propter me, qui canis mortuus sum, sed propter omnem Cordis Divini bonitatem, propter omnes Viscerum ejus misericordias, propter passionem, & merita ejus, propter B. V. & Sanctorum, ac inprimis S. Joannis Chrysofomi, intercessionem.

*Ex Sanctissi-
mo Sacra-
mento vox
interius au-
dita.*

Die Festo Purificationis Pretiosissimæ Parentis MARIÆ Virginis, in Sacro, distinctam, ex Sanctissimo Sacramento, vocem interius audivi bis repetitam; *Confirmo te in gratia mea*, quæ voces erant simul cum reflexione, me certificante, quod essent veræ DEI voces. Cum autem ego signum vellem à Domino aliquod, ejus doni mihi ab illo dati, videbatur mihi, quod Dominus fileret, à me autem signum (quod mihi dari vellem) sibi proponi vellet; mihi autem, cum attentissimè illud quærerem, nullum in mentem venit. Quare permisi me Domino totum, ut ipse, si vellet, daret, & quando, & quale vellet mihi hujus rei signum. Quod quidem fecit mihi Dominus, & dedit sequenti die, 3. Febr.: nam cum ego accederem ad Sacrum, & proponerem facere Votivam de B. V. adjectis orationibus gratiarum actoriis, in gratiarum actionem pro prædicto dono, statim ab ipso initio intus, dictum est mihi; *Hodie in hoc Sacramento dabo Tibi signum Confirmationis in gratia.*

*Reflexus actus
de dato dono
Confirmatio-
nis, & certi-
ficatio.*

statim me occupavit magna devotio, itemque de hoc dono obtento certitudo, neque unquam potui cogitare de illo postulando, sed tantum de gratiis pro illo agendis. Itaque in eodem Sacramento

pro

propofui, totum Menfem Februarium dare Domino in gratiarum actionē, ita ut quantumcunque alias intentiones habiturus effem, hoc Menfe, in meis operibus, tamen illas ipfas offerrem DEO in gratiarum actionem. Itaque fignum Confirmationis iftius, fuit mihi data devotio, & certitudo, conjuncta folatio cuidam illuminato, & confirmante me in DEI obfequio, quæ omnia durârunt toto reliquo die. Post Sacrum verò cum orarem, datum eſt quoque mihi aliud fignum ejusdem doni, ſcilicet dolor de peccatis, ut quidem mihi videtur, verus, quem illicò tunc ſenſi, brevem quidem, & non adeò intenſum, illuminatum tamen & appretiativum; poſt quem, remanſit in me quædam deteſtatio, & averſio mentis à peccato, quam ego antehac in me non ſentiebam, dolebamque quandoque me non plene fuiſſe animo averſo à peccatis. Eadem die poſt prandium, cum vellem aliqua ſpiritualia ſcribere, non potui ſcribere quidquam: internis enim inſtinctibus impellebar, ut exirem ad orandum, quod cum feciſſem, multum in ea oratione fui, tum in prædictis punctis, tum de prædicti doni obtentione, confirmatus. Eadem die, in oratione pomeridiana, quam inſtitueram ad gratias agendas pro hoc beneficio, feci reſolutiones, & ſenſi affectus tales. 1. Domine volo Tibi pro hoc dono ſervire in æternum ferventer. 2. Eſi hoc donum non haberem, immo eſi nec ſalvandus eſſem, vellem nihilominus, & volo Tibi in æternum ſervire ferventiſſimè. Quamvis ſciam me confirmatum in gratia Tua, volo tamen in æternum quotidie Tibi ferventiùs ſervire, & nullatenus hoc nomine, in Tuo ſervitio tepereſcere. Sequenti die ante Sacrum

*Signum data
Confirmationis.*

B 3

juffus

*Signum pecu-
liare data
Confirmatio-
nis in Gratia.*

jussus sum, & præmonitus, statim Sacro finito in
separatum locum ire, quod feci, & dedit mihi
Dominus pignus, & signum primum prædictum,
prædictæ item gratiæ, scilicet dolorem de pecca-
tis meis omnibus talem, qualem habuisse me
scio, sed explicare verbis non possum. Hoc scio,
talem fuisse, qualem nec diabolus, nec meus na-
turalis, sive humanus spiritus excitare possunt,
sed fuisse solius DEI opus: non tantum quia fuit
dolor de peccatis, sed quia fuit purus, sincerus,
& verus, rationalis magis, quam dulcis, para-
tum me faciens in infernum ruere, modo salva,
& integra esset, DEI Bonitas, Dignitas, Majestas,
amorositas. Accedit quod in eo affectu appre-
tiativi doloris, dicebatur mihi distincte non se-
mel; vide jam, an iste dolor, & hi affectus sint tui,
sint tuarum virium, sint naturales? Et manifeste
videbam non esse naturales, nec meos sed DEI.
Item dicebatur mihi; cessa ab istis affectibus, si
potes, si tui sunt, cessa ab eis, & reflectebam me,
& cessare volebam, & non potui, immò majores
habebam, & tum demum habere desinebam,
quando jam corpus, & pectus, ferre amplius
non poterant; quæ desitio, non ex mea, sed ex
dantis pendebat, & procedebat, (ut reflexivè ad-
verti tunc) arbitrio, atque voluntate. Præter
hunc affectum detestationis peccatorum, habui
eodem tempore, etiam magnos, & sublimes, de
quibus hoc tantum dicere possum, quod non
fuerint mei, & non fuerint naturales, sed super-
naturales, iiq̄ue extraordinarij, qui mihi occupâ-
runt, & excefferunt rationem, ita ut non ratione,
sed affectibus regerer ipsis: tamen illi non erant
suaves, ac delicati, sive teneri, sed rationales, &

*Actus subli-
mes ex dono
Dei.*

ap-

appretiati DEI, humiliati mei, & resignati in omne arbitrium divinum. Totum hoc negotium istorum affectuum omnium hujus diei, duravit tanto tempore, donec Sacerdos, qui mihi in Sacro successit, perfecit in suo Sacro elevationem Calicis: hoc est ferè quadrantem unum, amplius videbar mihi affectus illos non supportaturus, salvâ valetudine. Collatum à DEO Beneficium hoc ita appretiabat P. Gaspar, ut ingratitude suam defleret in dies, quòd DEO suo ita erga se benefico, non prout par erat, responderet. Specialiter autem faciebat memoriam beneficij hujus, singulis annis, die Purificationis B. M. V. quo tempore effundebat se in omnes gratitudinis affectus, prout, inter secreta ejus scripta reperi sub hoc titulo *Ratio recolendi Beneficium Februarij*. Verba ejus sunt; Specialiter hoc Purificationis B. V. die, atque etiam alijs sequentibus. 1. Impendam me recogitationi beneficij jam memorati. 2. Ejus desiderio accendar. 3. Spe pascar. 4. Præsentia exultabo. 5. Agam gratias immensas, vel pro ipsa ejus spe, multò magis (per gratiam DEI) pro re. 6. Effundam me in omnes affectus gratitudinis, hac vel simili ratione.

*Memoria
annua Con-
firmationis.*

Respexisti Domine super canem mortuum, super atomum communicabilitatis Tuæ. Ecquis ego, ut priusquam me formâsses in utero, nosses me, & antequàm ex illo progrederer, recordareris in Tua æternitate nominis mei, formans me ex utero servum Tibi æternum. Videant Sancti Tui hanc ineffabilem dignationem Tuam. Consurgant, & adorent Te Dominum DEUM meum, qui elegisti me & assumpsisti, ut inhabitem in domo Tua, omnibus diebus vitæ meæ.

*Gratiarum
actio Deo pro
dono Confir-
mationis in
Gratia.*

Laudent Te, quia complacuisti Tibi, in vilissimarum Creaturarum supervilissima Creatura. Magnificent Te, quia gratus factus est in oculis Tuis, ex dono Bonitatis Tuae, ille, qui dignus erat eterno odio irae Tuae. Superexaltent Te, quia è massa aeternae perditionis, ac reprobationis, secrevistis eum, qui potius merito suo, eidem cum reliquis Praescitis involvendus erat.

Prædestinati-
onis benefi-
ciorum.

Ecquis ego Domine? ut Tu, ab aeterno, ad salutem, & beatitudinem aeternam, prædestinares, ac eligeres me. Ecquis ego? ut præterea ad Sanctitatem Gratiae, amicitiaeque Tuae admissum, in ejusdem firmissima, ac finali possessione, confirmares, & stabilires me. Ecquis denique ego? ut hæc ipsa tanta, & omni merito meo majora, sciam divinae providentiae Tuae secreta, & de me sancita decreta, ut occulta misericordiae tuae, & abscondita à constitutione mundi judicia tua, in cor meum eructares! Quid aliud in me invenio, nisi omnimoda impedimenta, & obstacula aeternae salvationis, Tuae in aeternum fruitionis, Tui suavissimi complexus? Et tamen vicisti hæc omnia, ineffabili bonitate Tuae, præveniendo me in benedictionibus dulcedinis Tuae.

Et quomodo Te non exaltabo DEUM meum dignissimum salutis meae? quomodo non benedicet Tibi anima mea? quomodo non tota se eviscerabit, exinanietque in dilectionem Bonitatis, Majestatis, Charitatisque Tuae. Benedictus sis Domine DEUS meus, & benedictum sit beneplacitum Tuum. Benedicant Te omnes recessus animae meae. Benedicat Te tota capacitas mea interna, & externa. Benedicat Te omnitudo mea in omnem aeternitatem, & ultra. Benedico Te Patrem, Filium, Spiritum S., Sanctam, & Individuam Trinitatem, unum DEUM. Te verò Incarnatum VERBUM quomodo compellabo? verbo de-

Gratiarum
actio VER-
BO Incar-
nato.

deficiunt non solum ore & voce, sed etiam corde & mente formidanda factus sum extra me ipsum tantum beneficij Tui super me dignatione absorptus. Tunc mihi IESU super huiusmodi peccatore dignum duxisti aperire oculos Tuos? Tibi ne mihi Salvator ab aeterno cordi ego fui, ut non venirem in oblivionem coram Te? ego nequam servus Tuus, qui prodigere parabam & solebam, omnem substantiam mihi abs te divino humana vitam Tuam comparatam? Tamen aestimasti me vilissimum mancipium, immemor scelerum, ingratitude, vilitatum mearum? Quis Te (parce mihi IESU verbo) quis Te inquam infascinauit? dum amore animam meam raptus, & captus, condonare mihi misericorditer omnia mala mea, meque ab ultimo fine, Te scilicet DEO meo, excidere non permittendum existimasti, atque decrevisti? Quid Tibi faciat anima mea, tanto dignitatis Tuae obstupescita excessu, mihi IESU totus ego, tota anima mea, totum corpus meum, coram Te est, te suspicit, Te veneratur, Tibi se prosternit, Tibi gratias agit, quantas Tu vis, & das, quoniam completae sunt in me misericordiae Tuae antiquae, quae a seculo fuerunt apud Te. Benedictus sis Domine IESU, in hac effusione bonitatis Tuae, super me miserabilem creaturam Tuam. Benedictus sis Domine IESU, in illo primo intuitu, & respectu ad peccatricem animam meam, & cum in tota illa collectione animarum, nullam indigniorem haberes, quam respiceres, in eam tamen indignissimam respexisti. Benedictus sis in hoc triumpho bonitatis Tuae de Te ipso, in quo tam magnifice, & gloriose, triumphavit de Te bonitas, & misericordia Tua. Hos ego triumphos Tuos de Te, a Te, in Praedestinatione, & Confirmatione mei relatos, in aeternum, in aeternum cantabo, & glorificabo, & super-

Effusio sui totius
tius erga Deum.

perexaltabo, cum electis Tuis, quia pius, quia misericors, quia bonus, & bonitas es.

Gratiarum
actio B. Vir-
gini, pro do-
no Confirma-
tionis

Ad Te me converto, ô MARIA Beatissima, atque Pretiosissima Mater, converto me totis precoriorum meorum affectibus, totâ cordis mei latitudine, toto virium mearum, totiusq; capacitatis meæ conatu, atque oculos flebiles in Te defigens, lachrymabili voce Te compello, sensu, & affectu, quo possum, Te invoco Matrem misericordiæ. Unde hoc mihi, ut Mater Domini mei in die humiliationis suæ, coram filiabus hominum, inter quas uti una ex illis comparuit, ageret causam exaltationis servuli sui? Unde hoc mihi ut Mater Domini mei in Festo Purificationis suæ, impurissimum intuita peccatorem, eum ad divinorum secretorum, decretorumque notitiam admitti, suis sanctissimis precibus fecerit? Unde hoc mihi ut Mater Domini mei, in die superadmirabilis dignationis suæ, & Filii sui, divinam quoque circa me dignationem, in eternitate factam, mihi obtineret, atque manifestaret? Agnosco ô Domina, Tuis id totum stetisse, in conspectu Sanctissimæ Trinitatis, effusis precibus. Agnosco, Te id Tuis, apud dilectissimum Filium, urfisse interpellationibus, evicisse meritis, obtinuisse prerogativis. Sis benedicta in æternum, à tota Sanctissima Trinitate, Patre, & Filio, & Spiritu Sancto, illa Te exaltet, illa glorificet per me juxta gustus sui mensuram. Superest hoc unicum, ut ad Tuos benedictos prostratus pedes, confirmationem Tuæ super me misericordiæ, totâ affectus mei evisceratione exposcam; ut videlicet nunquam obliviscar miseraciones Tuas, sed ut semper memoriam abundantie suavitatis earum, eructet anima mea, & holocausta laudis, immolet Domino DEO, & Tibi ejus Matri, amoribus, & amatoribus meis æternis: O Mater, impetra hoc mihi

Petitiones ad
B. V.

mibi suavissimis, atque gravissimis apud DEUM Filium orationibus Tuis. Impetra mihi præterea profundissimam, ex hoc DEI beneficio, humilitatem, & abiectiorem mei. Impetra assiduam pro illo, affectuosamque gratitudinem. Impetra mihi timorem sanctum, ne securitate, præsumptioneque deceptus, mihi que in hoc DEI dono male complacens, incidam in teporem, in incircumspectionem, in elationem, & infidelitatem. Has pestes amove à me, ó Virgo Dei-para, ut iis submotis, per omnia, & in omnibus placeam DEO meo, Filio Tuo, ambulans coram illo corde perfecto, atque verissimo. Hoc à Te, ó Pretiosissima Parens, spero, propter bonitatem Tuam, in qua exalteris à me, & Creaturis omnibus, in secula seculorum, Amen.

In ejusdem beneficii memoriam, conscripserat Pater Gaspar aliquot meditationes, de præstantia hujus beneficii, quas hic referre longum esset: conscripserat quoque orationes jaculatorias, idem beneficium concernentes, quas per dies Februarii, & aliis statis temporibus, corde inflammato ingeminabat.

1. DEUS meus misericordiam meam, ipse statuit supra petram pedes meos, ut non commovear in æternum.

2. Confirmata est misericordia Domini DEI super me in æternum.

3. Gratia DEI sum id quod sum, & gratia ejus in me vacua non erit.

4. Optimam partem dedit mihi Dominus, quæ non auferetur à me in æternum.

5. Benedictus Dominus DEUS meus, qui non amovebit à me misericordiam suam in æternum.

6. Benedic anima mea Domino, & omnia quæ in-

Orationes
jaculatoriæ,
pro dono Con-
firmationis.

intra me sunt nomini sancto ejus : quoniam coronavit me misericordia, & miserationibus.

C A P U T I V.

Alia singularia dona, Patri Gaspari de manu DEI collata.

NON esse abbreviatam, etiam nostris temporibus, manum Domini, luculenter indicant dona DEI, Patri Gaspari collata, quæ itidem ex ejus libello, verbis ipsius fideliter refero, ita igitur scribit.

Liberatio anime è Purgatorio.

Flagellationes pro defuncto.

Ultimâ die Novembris, anni 1622. certò cognovi, Adamum Lucidem, qui prima ejusdem Mensis, peste obierat, è Purgatorio liberatum, ad cælum perrexisse, Solus eram, & jam me ad somnum parabam, circa undecimam fere horam noctis, aut duodecimam, cum subitò invasit me compassiva cogitatio, Adamum Lucidem egerè auxilio, & me hac die pro illo nonnisi in Sacro orasse, nec quidquam fecisse, (quanquam dixeram ad Sepulchrum ejus Litanias pro defunctis, sed non memineram) pro anima illius : decrevi igitur omnino, ante somnum facere pro ipso disciplinam, (inter hæc autem subnascebatur spes remota quædam, & obscura, ejus hâc die liberandi) fecique unam, quâ factâ, orans aliquantulum, induxi in animum, facere & secundam, iterum orans feci & tertiam. Tum firma spes, & ferè quasi promissio, asseveratioque cujuspiam accessit, liberatum iri à pœnis, si quinque fecissem. Novus me præterea calor invasit pro ipso orandi, feci quartam, iterumque ferventius præter solitum pro ipso oravi.

Tum

Tum quintam vix feceram, & orare cœperam. Cum subitò caligo quasi quædam, oculos mihi apertos, & lachrymabundos strinxit. Sensi autem animo, Angelum quasi Adam, primo me alloquentem. Ecce jam liberatur à pœnis, subitoque & ipsum Adamum adesse, non vidi quidem, sed intellexi, & sensi præsentem, cum reflexione supra præsentiam ejus invisibilem, qui mihi dixit; se jam liberatum esse, unum Mensem passum esse. DEUS Te, inquit, fecit instrumentum salutis meæ. Gratias tibi ago. Ero memor tui apud DEUM &c. Duravit ea res paulò plus ut puto, quàm Ave Maria. Ego mihi videbar esse præsens, revera tamen non omnino fui, quod adverti tunc, quando ad me redii; cum verò ista fierent, reflexionem faciebam, an hæc essent vere, an verò imaginationis meræ figmenta: sed ista cogitare ab aliquo quasi prohibebatur, & vera esse, credere jubebatur. Volebam etiam ab istis mentem avocare, & non potui. Transactis his dixi; Te DEUM laudamus, cum Oratione Gratiarum actoria, ac tum adverti diem esse trigesimam mortis Adami. Præter hæc autem intellexi, eum quasi in itinere ad cælum tunc fuisse, ac à suo Angelo ad me adductum fuisse; Intellexi unum Mensem, fuisse tantum ideò, quia peste obierat, aliàs futurum fuisse diutiùs in Purgatorio, sed DEUM mortis genus inter pœnas computasse. Hoc mihi contigit planè vigilantem, subito, & omnino cum efficaci divino, ad prædictas disciplinas & preces, motu, atque impulsu: paulò enim ante, eâ ipsâ nocte cogitabam, aliis de causis facere disciplinam: sed distuleram jam in sequentem diem,

Revelatio de liberatione & Purgatorio.

Certificatio de revelatione.

Mortis genus inter pœnas & computatur.

*Votum perse-
verandi in
Religione.*

diem, proinde non potui jam meo spiritu, & mea sponte, motuque, ad eam inclinari: jam etiam Orationes finiveram omnes, & præterea extraordinariam etiam feceram, ac finieram Orationem illâ nocte. Et denique cum tanta certitudine, ut dubitare nec in ipso revelationis actu, etsi me reflectebam tunc, nec postea, permitterer. Et hæc est prima anima, quam scio per me, à DEO, ad æternam beatitudinem reipsa adductam, sit soli DEO gloria æterna, & infinita, qui porrò augeat, & addat tales alias, aliasque in infinitum, meque tanquam mancipio suæ adorandæ Voluntatis, utatur ad exaltandum se, ad humiliandum me valde, amen. Promiseram huic fratri morituro, oraturum me pro ipso, singulis diebus, toto integro Anno, data etiam manu. Promiseram illi, ut si DEO placeret, ipse autem spiritualis opis egeret, ad me etiam mortuus veniret, & necessitatem exponeret. Pro ejus, dum adhuc viveret, salute, & ad perseverandum in Religione, abductione, promiseram DEO, 15. disciplinas, tantumque 8. feceram, cum ille morte etiam perseverantiam conclusit. Ante mortem, votum fecit perseverandi in Religione ad mortem, quantum in ipso esset, & præterita proposita retractavit. Mirâ efficacitate, & spei firmitate, impellebar à DEO, ad orandum pro ipso, aliquando unâ hora amplius, fervore quanto potui, hæc tantum oravi. *Domine per omnes miserationes Tuas, da ei perseverantiam.* Semel cum illo multis horis loquens de vocationis constantia, tot tantasque mihi DEUS, ejus convincendi suggestit rationes, ut stando in rationum via,

for-

fortiores putem dari non posse. Et quamvis nihil effeceram cum ejus voluntate; feceram tamen cum intellectu, in quo se convinci ipsemet agnoscebat. Sed nimirum DEUS sibi victoriam illam reservarat, ostensurus simul mihi, convertere animas, DEI, non hominis opus esse. Quamvis Adamus ab illo sermone vim sentiens, proposuerat colloquium meum deinceps vitare omni ratione, firmaveratque animum in deserenda vocatione. Fecit tamen DEUS, ut non apud alium quemquam, quàm apud me, & juxta arbitrium meum resipisceret, morbo sapientior redditus, meque deinceps etiam expeteret. Ejusdem fratris occasione, fecit DEUS, ut ego haberem occasionem, cum periculo vitæ meæ corporalis, ipsius vitæ spirituali serviendi, immò fecit, ut hoc perfunctus negotio, ego me voto, juramentoque, Divinæ Majestati obstringerem, ministrandi ad ultimum Spiritum, Fratribus, si qui forte forent peste infecti, Ex quo, quantum boni, in animam meam redundarit, difficile est explicare, Hæc autem omnia, Gratiæ Dei, & Pretiosissimæ Parenti ego adscribo, & adscribam dum vivam.

Votum, & juramentum ministrandi peste infectis.

Die quarta Aprilis, Anni 1623. quodam in loco, adspiciebam stagnum aqua plenum, noctu, cæpique mecum cogitare; *DEUS bone, redundatné anima mea, tantâ gratiæ tuæ copiâ, quantâ hoc stagnum aquâ redundat?* Et mox venit mihi in mentem; me posse, uno actu æstimationis divinæ, tantum gratiæ à Deo haurire; statimque dedit mihi Dominus talem actum elicere. Et post hæc, auxit in me Dominus dignationem suam in immensum, dicens mihi, non solum, tantum
gra-

Actus intensissimus sine lesione corporis.

gratiæ haurire potes, quantum hic aquæ, sed etiam tantum, quantum est hoc spatium, quod terra, aër, cælique occupant, uno æstimationis divinæ actu; illicóque hunc actum talem habui. Hic actus adeo intensus fuit, ut cogitari non possit, nisi ab experto: adeò tamen non violentus, nec gravis capiti, pectorique, ut putem potuisse illum continuari diutius longe: non duravit tamen diutius uno Ave MARIA, conatus sum tertio talem Actum elicere, sed manus Domini jam recesserat, advertique non meam virtutem, sed Dei gratiam illam fuisse. Dignatus est iterum mihi consimilem actum donare in Septembri, duravit ad 7. circiter, Ave Maria.

Tractatio Christi.

Die quinta Januarij, Anni 1624. quæ fuit tertia ante diem Inventionis Christi Domini in medio Doctorum, Dominum Jesum tanquam amissum, & destitutum à Parentibus suis, invitavi domum meam, & duo actuum charitatis, æstimationis, humiliationisque & aliarum virtutum millia, ipsi in tractationem, & sustentationem illius diei, obtuli. Sequenti die, qui etiam incidit in diem trium Regum, etiam eodem modo, domi meæ, Dominum JESUM sustentavi, exhibendo illi respectivè ad trium Regum terna munera, tria millia actuum: ipso autem die inventionis ejus à Parentibus, invitavi illum, una cum Parentibus suis ad me, & similiter tria millia prædictorum actuum, illi exhibui, totoque triduo Sacra ad eum finem dixi, & alia feci de paupertate mea, & de gratia ejus, cui gloria in sæcula. In Sacro primæ diei, cum Evangelium ultimum dicerem, sensi gustum suavem in illis verbis; *quotquot autem receperunt eum, dedit eis*

po-

potestatem Filios DEI fieri, & interim quandam promissionem audivi; quia recepisti me, & ego recipio te, nunquam dimissurus.

Promissio Dei singularis.

Die sexta Decembris, Anni 1626. in Sacro, sub Elevationem Sacræ Hostiæ, visus est mihi in Spiritu, Dominus Jesus, ad instar Seraphini Cruciformis, mihi desuper in Hostia Sanctissima imminens, & ab illa die cœpi, sub elevationem Hostiæ, in Sacro postulare à Christo Jesu, omnium Seraphicissimo camino, ut me accendere dignetur, amore suo Seraphico Cruciformi.

Amor Seraphicus Cruciformis.

Quadam die dictum est mihi; *Diabolus jam non curat, ut in Cælo non sis, sed ne magnam in Cælo gloriam habeas: labora ergo diligenter, & ferventer, & in hoc etiam Demoni egrè facere stude.*

Die decima sexta Novembris, anni 1622. quidam se mihi, in donis spiritûs, à Deo acceptis, valde aperuit, mecumque spirituales amicitiam inivit, pro quo cum orarem, ut à Pretiosissima Parente in Filium reciperetur, intellexi mihi promitti id ita futurum.

Quis autem is fuerit, & in quibus Dei donis, se Patri Gaspari aperuerit, collegi ex quodam arcano scripto, inter manuscripta Patris Gasparis reperto: Fuit is, Pater Jacobus Lichanski. Donum autem, quod inter prædicta scripta, manu P. Lichanski exaratum, reperi, fuit ejusmodi:

Prima Februarii, habui Sacrum in impetrationem auxiliorum, pro ferventer exigendo sequenti Mense, in Dei servitio, & gratiarum actionem pro beneficiis, quæ Divina Mæstas decrevit mihi conferre juxta beneplacitum

Intimatio prædestinationis, facta divinitus, Patri Jacobo Lichanski.

V. P. Druzb. Op. I.

C

suu n,

suum, illo mense, maximè vero die sequenti, hoc est Purificationis B. V. Et cum in Sacro proferrem illa verba; *Omni benedictione caelesti, & gratiâ repleamur*, sensi nescio quam fiduciam, & spem concepi, beneficii mihi à Sanctissima Trinitate concedendi. Finito Sacro, sensi nescio quam cordis palpitationem, & motum ex recordatione, & gustu illius fiduciæ habitæ in Sacro, cum quadam extenuatione mei ipsius, in ascensionibus quibusdam, quasi sensitivi affectus in Deum. Nocte hujus diei, circa mediam noctem, feci disciplinam, & exercui actus gratitudinis. Dum postea cogitarem de Sacro habendo, deliberabam, quamnam intentionem præfigerem, venit in mentem, ut illud offerrem in gratiarum actionem pro beneficio, Reverentiæ vestræ, (alloquitur Patrem Gasparem,) præstito hac die. Tandem volui Sacrum facere, finita reconciliatione, sed Reverentia vestra insinuavit, illud; se prius expedire velle acquievi: contuli me, ad audiendas confessiones, à quibus fui vocatus ad Sacrum habendum. Mirabar quid esset: nam ingressus domum, quæ sive num finitum esset Sacrum Novitorum, responsum, necdum fuisse, unde putabam, errorem à vocante commissum. Adii Reverentiam Vestram, certior fieri cupiens de hac re, Reverentia Vestra dixit, Deum promississe hoc, ut prior haberem: Hæserunt verba in corde, recta me contuli ad Sacristiam, intentionem Sacri habendi supradictam, innovavi eo fervore, quo ex Gratia Dei poteram maximo.

In principio Sacri, licèt minus præparatus accessi. nam recta à Confessionibus veneram,
sensi

fensi me valde recollectum, & suavitatibus quibusdam repleti, fiducia quadam erigi, impetrandi beneficii, sed nescio cujus; quam suppressibam, ne viderer mutare intentionem Sacri, quæ fuit pura gratiarum actio, ad gustum, Divini, & Mariani cordis, ob beneficium Reverentiæ Vestræ præstitum, hoc die. In decursu Sacri, non me destituit fervor in principio Sacri habitus. Cum autem pervenirem ad illa verba Canonis; *Et in Electorum Tuorum jubeas grege numerari*, fensi talem motum, quasi è somno excitarer, & apprehendi fortiter hæc verba, cum desiderio talis felicitatis, ut & ego unus ex illo grege essem. Rursus in illis verbis; *Fac me Tuis semper inhaerere mandatis, & à Te nunquam separari permittas*, hoc beneficium Prædestinationis rediit in mentem, & desiderium. In Memento, in Consecratione Hostiæ, & Calicis, in Communionem, nullos affectus exercui, nisi gratitudinis, gratiarum actionis pro beneficio Reverentiæ Vestræ præstito, approbando hoc beneficium, quasi meum esset, & mihi factum. Interea subintrabat cogitatio, ut ego agerem gratias pro beneficio quodam, sed conabar suppressere, ne fortè amor proprius magis me faceret applicatum ad orandum pro me, quam pro Reverentiæ Vestra. Finito Sacro, genuflexus in Sacristia, gratiarum actionem instauravi, conjungendo, & appropriando mihi actus omnes Reverentiæ Vestræ, quos vel jam exercuit, vel exercere debebat in suo Sacro postmodum. Deinde appropriavi mihi actus gratitudinis, & gratiarum actiones omnium eorum, quoscunque DEUS dignatus est hoc beneficio. Ad ex-

*Efficacia
verborum
Missæ.*

*Modus agen-
di gratias
Deo.*

*Visitatio S.
Sacramenti
post mensam.*

*Praeludia in-
gressus divini
in animam, &
sermo inter-
nus.*

tremum dixi intra me: *Beatissima Virgo Maria, vellem pro hoc beneficio, eos exercere actus, quos Tu exercuisti, pro beneficio Maternitatis Tuæ, aut quos DEUS per Scientiam simplicis intelligentiæ, cognovit potuisse à creatura elici.* Sicque me contuli iteratò ad confessiones audiendas, à quibus redii post duodecimam fere quadrante uno & medio. Sedi ad mensam fere ad quadrantem primum, post primam horam. Finità mensa, contuli me ad Templum S. Matthiæ, acturus gratias more solito: ad quod tamen sensi me impelli, cum quodam interno gustu, & desiderio non ordinario. Genuflexus incepi dicere more meo, *Tu Rex gloriae Christe, Tu Patris &c.* quo finito, exercui aliquos actus interiores solitos. Et ecce derepente, sensi me recolligi, & sensus quasi consopiri, aut quasi ligari, & in quadam quiete cordis & sensuum me adverti extemplo collocatum: quod ut adverti, (nam videbatur id præter dispositionem corporis accidere) tunc me DEO subdicere incepi, & agnoscere ipsius ingressus in animam præludia, dixi intra me: *Fac Domine quod Tibi placet: ego scio me indignum hac tua visitatione. Tum videbar intellectuali auditu me audire; Beneficium scias tibi concessum, per merita Christi, Prædestinationem tuam, notitiam autem huius beneficii, in hac vita, per manus B. V. accipe.* Exhorruui ad hoc: nam talia nunquam petij à Domino, potiusque positive repugnare solebam talibus motibus, si quando subreperent in Orationibus. Imò 30. Decembris, cum in choro S. Matthiæ, gratiarum actionem post Sacrum expedirem, meque in actibus dilectionis DEI

exerc-

exercerem, mirabilem mihi Dominus communicavit amorem sui cum tali resolutione, ut si ipse mihi revelaret me esse inter Præscitos, tamen ego vellem DEO servire, & illum amare, & pro magno reputarem beneficio, quod saltem vel in hac vita mortali, possim illum amare, quo indignus fui: si porrò in tanta Sanctitate viverem per impossibile, uti B. V. putarem mihi satis factum eo solo, quòd se permiserit in hac vita, amari à me DEUS. Exercui etiam hoc mense, illum actum aliquoties, quem mihi Dominus communicavit Posnaniæ Anno 1621. in Festo Conceptionis, ut si scirem ex revelatione certissima, quòd B. V. esset causa variarum tribulationum, persecutionum, malorum in omnibus successuum, ad extremum summi mali, nempe æternæ damnationis, tamen ego illam, ob hanc excellentiam quia est Mater Dei, unicè diligerem, super omnia creata, post DEUM, & Christi humanitatem: quæ duo eo fine attuli; ut constet, me non desiderasse unquam, notitiam Prædestinationis meæ, cum & ipsam Prædestinationem, Deo postposuerim, & amori B. Virginis. Exhorruì igitur ad hanc impressionem Dei in intellectu, & dixi, me indignum hoc beneficio, quod id viris perfectis, & Tibi, ô Deus! ferventer servantibus, concedas.

Tum abortæ lachrymæ, dilatatio quædam cordis, & agitatio, quasi fluctibus jactaretur aquæ calentis, faucium quasi resolutio, temporum coarctatio. Fui in hoc motu per mediam horam, cum autem viderem invalescere hos motus, & me cohibere non possem, prorump-

Resolutio singularis.

Affectus erga B. V.

Interna Dei visitatio corpus afficit.

pentibus manibus, & toto corpore in prostrationem, recepi me nullo vidente, uno passu facto, ad fornicem illum parvum, & ibi hæsi per quinque quadrantes genuflexus, nec valens cohibere illos motus, & erumpentes lachrymas. Cumque expoſtularer cum Deo, me indignum esse hoc beneficio, accepi responsam interiùs. Ita esse. Tum mihi objecta sunt peccata, in sæculo commissa, pro quibus excitavi in me dolorem. Ideo, inquit, debes agnoscere hoc beneficium, quia indignus es, & ego specto, non quod debetur tuæ indignitati, sed quod decet meam dignationem. Deinde per hoc beneficium, volo obligationem superinducere, ut

*Motiva re-
velata præde-
stinationis.* mihi ferventiùs, fideliusque servias, & vitam prædestinati hominis, vivere incipias, & ita gubernes corpus tuum, ut dignum sit, quod Dei oculis in Cælo præsentetur. Ita me diligas, ut decet eum diligere, de cujus æternali amore tibi constat. Præterea volo hoc facto, ut sis resignatus ad omnia, quæ te manent, ut tibi condias amaritudines, hoc solo, quia quacunque viâ te dirigam, sive asperâ, sive planâ, sive rectâ, sive tortuosâ, vel qualiscunque illa tandem ex mea ordinatione fuerit, sis contentus; certus, te excidere non posse sine tuo, ad quem te creavi. Sed cum iterum objicerem Domino: timere me, ne fortè in elationem mei, ex dono hoc mihi communicato, incidam, sicque displiceam Divinæ Tuæ Majestati,

Metus elationis ex dono DEI.

respondit. Non est unde superbias: nam hæc est mera dignatio mea, ideò enim ordinavi, ne continuares collectionem tuam menstruam, ne fortè tuis id adscriberes dispositionibus. Deinde id tibi non communicavi tempore Sacri, sed tempore mi-

nus

nus commodo, statim post prandium, quo tu ad
 talia ineptus esse soles. Præterea quotiescunque
 alios adspexeris, exhibe eis profundam reveren-
 tiam, tanquam eis, quos ego ad majorem fortè
 gloriam prædestinavi, quàm te, ad extremum
 scias, me quidem certò te prædestinasse ad gloriam,
 sed gravi illatâ violentiâ cordi meo divino, (ut
 ad captum tuum loquar) scivi tuas ingrattitudines,
 tua peccata, tamen intuli mihi vim, ut te elige-
 rem, sicque vici meipsum hac in parte, quod certe
 magna tuæ adjectionis est materia. Rursus objeci,
 me timere illusionem hac in parte, nam & hæc
 Circumstantia temporis, videlicet dies Purifi-
 cationis, rem auget: Subvereor enim, ne oc-
 culta quadam æmulatione, ex superbia profe-
 cta, videar æmulari ea dona, quæ contulisti
 hoc ipso die, Patri N. N. Tunc respondit Deus;
 Vos estis biga mea, insedit gratia mea, Patri N.
 quæ illi insidens te etiam dirigit, non mirum ergo
 quod vos hæc circumstantiâ temporis, conjungere
 volui. Indicium autem, quòd non illudaris, acci-
 pe; quia post hoc, habebis gustum quendam in hu-
 miliatationibus, quod quidem erit cum repugnantia
 partis inferioris, tamen gustum internum retinebis,
 & eris humilis. Et revera me sensi humiliatum,
 ut me puderet homines adspicere, & cœpi reve-
 reri homines cum depressione meipsum.

Metus illu-
sionis.

Signum reve-
late præde-
stinationis.

Exij deinde ex illo fornice, nullo vidente,
 & exercui actus gratitudinis pro hoc beneficio,
 defixo in B. Virginis imaginem, intuitu, ferè
 per quadrantem. Toto reliquo tempore, us-
 que ad horam decumbendi in lecto, fui in con-
 tinuo quasi actu orandi, & quadam unione cum
 Deo per affectum gratitudinis.

C 4

Hic

*Constitutio
animi. post re-
velationem
Prædestina-
tionis.*

Hic est progressus divinæ visitationis. Quidquid autem sit, siue ea notitia, & evidentia ejusdem, pervenerit ad certitudinem revelationis, siue non, ego agnosco in primis, me indignum hoc Dei beneficio, & nolo ingredi consiliorum Dei arcana Mysteria, nec ullam à Reverentia Vestra determinationem expecto, ne sim in Dei donis curiosus. Accipio autem hanc Dei visitationem, & eos animæ motus, in eo gradu certitudinis, & evidentia, quem Deus novit, & in quo mihi communicare intendit, non tantopere quærendo certitudinem & evidentiam, quam ejus voluntati in collatione hujus doni, totaliter me conformando. Volui autem Vestræ Reverentiæ hoc communicare: primò, ut Reverentia Vestra exaltet hanc gratiam Dei in me, prout illa est in cognitione Dei. Deinde, ut habeam in hac vita, vel unicum, cum quo collatis viribus me Deo gratum exhibeam: nec enim unquam ulli mortalium, etiam in Confessione id aperiam, nisi fortè Deus aliquid aliud inspiraverit, ad bonum animæ meæ, vel alicujus alterius, idque inspiratione peculiari, & extraordinariâ. Statui autem, & decrevi, ex impulsu interno, per totam vitam Sacrum hujus diei offerre, principaliter in gratiarum actionem, pro beneficio Reverentiæ Vestræ præstito, & secundariò pro hoc, mihi etiam concesso; vicissim à Reverentia vestra humillimè petens, ut eodem die sit memor in Sacro, hujus beneficii, mihi indignissimo peccatori præstiti.

*Octiduum
gratiarum
actionis.*

Octiduum subsequens insumpsi, in gratiarum actione pro hoc beneficio, sicque
omnia

omnia Sacra, & afflictiones corporis quotidiana-
nas, in eum finem direxi, ut me Deo gratum
exhiberem, & ex hoc me coram Deo humilia-
rem. Per quod tempus, attentus fui ad mo-
tus animæ, tam in meditationibus, quàm in
Sacrificijs. Nunquam observare potui quid-
quam, unde de hoc beneficio Dei vel minimè
dubitarem; & per hoc tempus, videtur DEUS
egisse nihil mecum, nisi ut me detineret in con-
tinuis convictionibus intellectualibus, ita esse
& non aliter: ex quo oriebantur affectus vo-
luntatis ardentiores solito, quandoque con-
iuncti sensibilibus devotionis motibus, quos
ego suppressere conabar. Præcipua autem,
per totum hoc tempus, capita motionum
Dei, hæc fuerunt, quæ sæpius recurrebant in
Orationibus, & erant quasi scopi, ad quos
dirigebantur reliqua omnia. Primus motus
fuit, ad amorem Crucis, tribulationum pro
Deo, qui sæpius, & validè à Deo ingereba-
tur, sed præcipuè per totam ferè meditatio-
nem, diei quintæ Februarij, in qua Dominus
communicavit mihi mirabilem gustum Crucis
suæ, feci mirabiles combinationes tribulatio-
num, nec ullam reperi, ad quam pro Christo,
non essem tunc paratus. Similiter sextâ Fe-
bruarij, dum vesperi orarem ante Venerabile
Sacramentum. Sed vehementiorem cæteris
fensi octavo die beneficii accepti: cùm enim
gratias agerem post Sacrum, sensi me recolle-
ctum valde, & dixi intra me; Domine fac
quod placet: tum audivi, quasi responsum in-
teriùs; *Volo tibi imprimere characterem Crucis, &
tribulationum, ut sis ex signatis, & privilegiatis*

*Resolutio ad
omnes tribu-
lationes.*

*Dona Dei ad
humilitatem
ducunt.*

*Actus miræ
resignationis.*

meis animabus, Ex quo subsecutus sensibilis motus corporis, maximè cordis, & obtuli me Deo in humilitate, ad Crucés. Secundus motus fuit ad abjectionem mei ipsius, & contemptum cordialem, qui mihi vivaciter imprimebatur à Deo, præcipuè quartâ Februarii, quo die sæpissimè recurrebat hæc cogitatio, quod pluris facerem, si me Deus faceret verè humilem, & abjectum, quàm quòd mihi notitiam Prædestinationis concesserit. Et quintâ Februarii, eundo ex Litaniis, dum transirem B. Virginem Curritorii, sensi mihi dici interiùs; *Jam te nunc resolute abjicere potes, in oculis hominum, cum scias te coram oculis DEI acceptum.* Tertius motus fuit ad resignationem in omnibus, quæcunque Deus voluerit, & ex possibili suppositione, etiam in hoc ipso Prædestinationis beneficio; Nam quartâ Februarij, dum tenerem Sacram Hostiam, ante Communionem, erupi in hunc affectum; *Si me estimatorum beneficiorum Tuorum facis DEUS, pluris æstimo, Te amare, quàm Prædestinatum esse, & hoc ipso beneficio privari vellem (si esset possibile) propter Tuum amorem.* Quinta autem Februarij, post vespertinum examen, prostratus humi, dixi; *Muta DEUS decretum de mea Prædestinatione, utere tuo absoluto Dominio, quod in me habes, & si fieri potest sine præjudicio Tuæ immutabilitatis in irrevocabilibus decretis Tuis, statue & decerne ex præsentì statu de me, quod placet: Nam scio me promeritum æternam damnationem, hanc ego, ex novo decreto libenter amplector, affectu plenissimæ resignationis, & subjectionis, quàm ego Creatura debeo Creatori meo.* Et eodem die, ex qua-

qua
Qu
De
qu
len
cip
bus
his
guf
ex

cha
Ga
tua
serv
vixi
fica
hoc
rati
N.
mag
alic

N
nac
Pro
felli
Deu
mu
etia

quadam occasione, hæc me pænitudo invasit; Quod maluiffem non prædestinari, quàm hunc Deo disgustum adferre antequàm extitiffem, quòd sibi in mea Prædestinatione, Deus violentiam quodammodo intulerit. Hi sunt præcipui fontes motionum Dei his diebus, ex quibus alii manârunt. Status autem animæ fuit in his omnibus, pacatus, consolationis plenus, & gustus quidam quasi continuus Dei, maximè ex indignitatis meæ consideratione profluens.

Tale igitur donum fuit, Patri Jacobo Lichanski divinitus intimatum, quod ille Patri Gaspari, cum prædicto fædere, & pacto mutuxæ erga Deum gratitudinis, manifestârat, servavitque pactum hoc Pater Gaspar, quoad vixit: Nam in ratione celebrandi Festum Purificationis B. Virginis, id sibi præscripserat; *Festum hoc erit mihi, unum ex Solennitatibus præcipuis, ratione præstiti beneficii cujusdam, tum mihi, tum N. N. hac die*, id est P. Jacobo Lichanski. Tam magnus animæ proventus est, fæderatum esse alicui servo Dei.

C A P U T V.

Provincialatus Patris Gasparis.

NON infrequens est supremæ gubernationi divinæ, invitos reluctantesque ad gubernacula adhibere, & per amplas illis demandare Provincias, qui suâ contenti Sparthâ, ad subfella non ascendunt nisi impulsî. Sic egit Deus, cum Divo Ambrosio, sic cum aliis permultis, non solum Ecclesiæ Principibus, sed etiam Religionum Prælatiis, Sic tandem cum nostro

*Servi Dei reluctantur
Prælatiis.*

nostro Patre Gaspare, qui quamvis quotidie, in Missa, dimitti, liberarique à regimine peteret, atque post sumptionem Sacri Calicis, ut in Liturgicis ejus observationibus, ab eo probè prætitatis, habetur, talem ad Deum institueret supplicationem; *Mi JESU per Tuam, in hoc Sanctissimo Sacrificio, & Sacramento, & in visceribus animæ, corporisque mei, præsentiam, peto à Te, ut ab onere gubernationis, & periculis ejus, liberares me, sicut potes, scis, & vis expedire gloriae Tuae, salutis, & perfectioni meæ, proximorumque meorum.* Quamvis item hæc quæ sibi præscripserat, sanctè observaret; In omni die aliquoties deprecare à Domino, gubernationis onus ut auferat à te, interposito JESU Christi sanguine, & animarum amore: dulcedinem ex regimine, & omne commodum, periculis salutis, & aliis molestiis in amarica, metu, & difficultate reddendæ rationis absynthia, & in horrorem induc: aut reprobum, aut minùs gratum DEO, te esse crede, atque conclude ex eo, si in regimine sis: à regimine, & periculis ejus libera me Domine: quamvis inquam hæc omnia exactè quotidie observaret, gubernationemque refugeret; Non acquievit tamen tam impensæ ejus petitioni Deus: sed aliquoties eum toti gubernandæ præposuit Provinciæ, variis deinde præfecit Collegiis, ut præter Concionatoris munus, quo aliquot annis perfunctus, post transactum vigesimum in Religione annum, toto ferme tempore gubernârit. Provincialis primâ vice institutus, anno 1629. post exactos in Religione, 20. annos, quod perrarum est in Provincia Polona, propter non exiguam

*Amaricatio
gubernationis.*

exiguam Patrum, annis, & virtute gravissimo-
rum, atque ad munus regendæ Provinciæ ido-
neorum copiam: maturus tamen Pater Gaspar
ei Officio visus est, qui iudicio omnium, in
virtute jam maturuerat. Inter negotia totius
Provinciæ, primò apud eum loco erat, nego-
tium propriæ perfectionis: Ante omnia itaque
præscripsit sibi Orationes quasdam; pro gratiis
regiminis obtinendis, quas hic subjicio.

*Inter omnia
negotia, pri-
mum negoti-
um perfectio-
nis.*

*Orationes
pro gratiis
regiminis in-
petrandis.*

1. *DEUS dignissime, Principatum, Potesta-
tum, Thronorumque Rex, qui sedes super Cheru-
bim, & flammam urentem facis, ministros Tuos,
Tu mihi famulo Tuo, & Dominorum meorum, ser-
vorum Tuorum servo inutilissimo, imposuisti super
humeros, grandem hanc regiminis servitutem, eam-
que me servire iussisti, cui & in veritate Tua, & in
Conscientia mea nunquam sufficio, cum sim puer,
quoad intellectum iudicii, & legum, nesciens quid
sit inter dexteram & sinistram.*

*Petitio Gra-
tia gratum
facientis.*

2. *Da mihi Gratiam Tuam magnam, eique
tanquam nutrici meæ, ab infantia mea, custodi-
endum me trade, ut per ipsam Tibi placeam semper,
nec committam aliquid, quod aut non placeat ocu-
lis Tuis, aut non sit gustabile voluntati Tuæ, aut
non majorem ad gloriam Tuam.*

*Petitio Sapi-
entia ad con-
silia.*

3. *Commendo me etiam assistri sedium Tuarum,
Sapientia Tuæ, quæ me doceat sensum Tuum, &
consiliis Tuis opportune informet, mecumque sit in
omni ingressione, & egressione mea, quia illa est,
quæ gyrum Cæli, & Terræ circuit sola, & novit
itinera consiliorum Providentia Tuæ.*

4. *Creæ cor mundum in me, & spiritum re-
ctum innova in visceribus meis, ne proicias me, in-
quam, à facie Charitatis, Gratiæ, Veritatisque Tuæ,
& Spi-*

Et Spiritum Sanctum Tuum ne auferas à me. Redde, auge, conserva mihi letitiam Salutaris Tui, Et spiritu Principali confirma me semper, ut doceam iniquos errantes, Et languidos, vias Tuas, rectas, securas, ignitas, atque pacificas, ut ipsi ambulent in eis, serviantque Tibi, corde sincero, atque perfectissimo.

*Petitio varia-
rum gratia-
rum ad gu-
bernationem
necessaria-
rum.*

5. Da mihi Domine, lumen in intellectu, efficaciam in affectu, constantiam in conceptu, perseverantiam in effectu. Da mihi donum sapientiæ, intellectus, Et consilii salutaris, ac opportuni. Da mihi Spiritum Prophetiæ salutarem, necessarium, sed non mirabilem. Da mihi cor docile, Et paratum, Et ardens Tibi. Da linguam eruditam, igneam, Et scientem loqui ad cor, prout cuique opus erit. Da mihi gratiam, amoris, Et auctoritatem competentem, in oculis omnium. Da mihi donum gubernandi suaviter, efficaciter, liberè, accommodatè. Da directionis memoriam, directioni spirituum congruam. Da mihi Orationis, Et fiduciæ, in Te, Tuisque auxiliis, Spiritum. Da fidelitatem ad Te in omnibus operibus meis, obsequiis autem, donisque Tuis, ut non quæram, quæ mea sunt, neque furtivè arrogem mihi quæ mea non sunt: sed ea semper quæram, Tibique fideliter reddam, quæ sunt Dignitatis, Gloriæ, Donationis, Justitiæque Tuæ, ac servitutis meæ, Tibi à me, per omnia jura debitæ.

6. Dirige linguam meam in loquendo, manum in scribendo, mentem in sentiendo, ut non impingam coram Te, sed faciam ea, quæ Tibi placita sunt semper. Da mihi sanitatem, robur, viresque laboribus pares, Et arce à me omnia impedimenta obsequii Tui, juxta leges beneplaciti Tui. Da

cor

cor docile, atque tractabile, omnibus, quos rego. Da cor ad me conversum, & facile à me capi ad Te, trahi que sinens. Fac me gratiam invenire apud omnes quibuscum vivam, & agam, sive sint domestici, sive extranei, ut omnes, & semper contentos reddam, melioresque semper ad Te remittam.

7. Da quàm plurimis affectum orandi ad Te, pro me, ferventer, frequenter, efficaciter, ut impetrent abs Te mihi ea omnia, quæ necessaria scit mihi Sapientia Tua, & conferre mihi statuit voluntas Tua.

Denique da mihi, quod jubes, & jube quod vis, talem me fac qualem vis, effice per me hoc quod vis, miserere mei semper, sicut scis, & vis, utere me ad humiliandum me, & exaltandum Te valde. Nihil finas esse, quod non vis, nihil finas me velle, *Conformatio quod dedecet Te mecum velle, sim Tibi plene since- sui, cum voluntate DEI,* rus, plene constans servus Tuus, Tu autem absolutus *in petitionibus.* Dominus meus, ut in me, per me, semper exalteris dignissimus DEUS meus. Amen.

Tali precandi modo, ferme omnia, quæ in his orationibus continentur, feliciter impetraverat à Deo Pater Gaspar. Audire erat linguam ejus, tam in Exhortationibus, quàm in manifestatione conscientiarum, igneam, & scientem loqui ad cor. Die quodam, dum esset postridie dimissurus quendam è Societate, *Energia verborum.* (in quo tamen tardissimus semper erat, diu tentatos telerans, atque ad meliorem mentem reducere, adnitens) tanto ardore, & energiâ, de periculis Dimissorum, est in exhortatione locutus, ut audienti mihi præ terrore pili assurrexerint. Videre erat prudentiam ejus, admirabili

*Non vulgaris
sanctitas.*

*Non succe-
dentes Pro-
selyti.*

*Odia homi-
num non ob-
sunt Societa-
ti.*

rabili cuidam auctoritati, ipso vultu spiranti Deum, junctam. In manifestationibus, unicum id illi erat, quosvis ad sanctitatem non vulgarem hortari, & inflammare, dicereque; Noli esse inter vulgares servos Dei. Memini ego, me, ex redditione conscientiae coram ipso, facta, longè inflammatiorem, incitatioremque quoad profectum, in via Dei ab eo abiisse, quàm ex denis meditationibus. In admittendis ad Societatem, magnum servabat delectum, reperi que inter manuscripta ejus, hæc quæ sequuntur. *Signa ordinariè malè succedentium Proselytorum in Societate.* 1. Nimiis nostrorum in eos amor, & cura nimia, ut sint in Societate. 2. Pædagogi maturiores rarò boni in Religione. 3. Qui durè habiti sunt, rarò in Societate boni: 4. Item pauperes, & quibus fuit nulla spes victus, aut difficilis in sæculo.

Præter Collegia formata, non optabat multiplicationem Residentiarum: tum quia in talibus plerumque locis, ob penuriam rerum temporalium, penuriam patitur disciplina, & observantia religiosa: tum quia residentias affirmabat esse prolem, partu præcoci editam, quæ ordinariè invalida est, & infirma, allegabatque eo fine, dictus cujusdam Nobilis, Wiesiolovvski, ad nostræ Societatis homines, quod fuit tale; *Patres, hoc vos curate, ut sitis tales, quales esse debetis: Odia Nostra, clamores contra vos, & alia non curate. Nam nos inviti honorabimus vos, dum habueritis propter quod necessario honoremini, tantummodo nolite vilescere, multas Residentias non habetote, sed paucas, & in his dignas Personas habete.* Optabat autem Pater

Gaspar.

Gaspar
bus
næ
giun
Et re
cti,
spiri
gunt

post
aliis
hibe
miru
omn
cum
datu
lentè
eo in
ctior
fectu
Non
Gaspar
hunc
num
Imm
resp
imp
coro
men
Sing
Imag
Dor
4. E
stati
V

Gaspar, potiùs multiplicari Missiones, ex quibus pro libitu à Superioribus localibus, personæ possunt transplantari, & nunc ad Collegium revocari, nunc ad Missionem deputari. Et revera nescio quid de Missionem Spiritus Sancti, Missiones Societatis habent, ut ex annuo spiritali censu, luculenter ea Collegia colligunt, in quibus eæ Missiones sunt usitatæ.

Adnotaverat in memoriali quodam, quod *Modus veritatis dicendæ.* post fata ejus reperi, se debere, in dicenda aliis veritate, adhibere eum modum, qui adhibetur in adspersione aquæ benedictæ; ut nimirum, non violente, neque illicò quoad omnia subditis imperetur: aliàs, sicut, si quis cum impetu, & affluenter undâ sacrâ perfundatur, in iras affurgit, habiturus gratiam, si lentè, & sensim perfunderetur, ita subditi, ex eo impetu, & violentia veritatis, loco correctionis, indignatione commovebuntur, profecturi aliàs, si ipsis veritas sensim instillaretur.

Non prætereundum & illud est, quod Pater Gaspar in Provincialatu pro se ordinaverat, in hunc modum. Primum Provincialatûs mei annum, dedico DEO, & Pretiosissimæ Parentis Immaculatæ Conceptioni; in cujus honorem, respectu felicitis successûs, per illius honorem, impetrandi. 1. Singulis diebus, officium, vel coronam de Conceptione dicam. 2. Singulis mensibus, Sacrum de eo Mysterio dicam. 3. Singulis in Domibus hujus Provinciæ, curabo Imagines Conceptionis in Templis erigi, & in Domibus ipsis, si fieri poterit hoc secundum. 4. Examina Generalia, particulariaque faciam stans horis, etiam in curru. 5. Ordinatam

V.P. Druzb. Op. I.

D

tem-

tempus habeo orandi, legendi institutum, & colloquendi in curru. 6. Libenter pedes ambulabo, sanitatis prætextu, Orationis gratiâ. 7. Singulis diebus, pro omnibus Collegiis, Domibusque hujus Provinciæ, orabo, & pro omnibus ejus Personis. 8. Singulis diebus, S. P. Ignatium, & omnes SS. Provinciales Societatis, pro spiritu Societatis, gratiaque regiminis impetranda, orabo. 9. Semper omni deliberationi, & consultationi, præmittam Orationis aliquid, nominatim Sancti Spiritûs invocationem. postquam aliquid statuero, & decrevero, Deo commendabo, consulam, dirigi, emendarique petam, ad gloriam ejus. 10. S. Archangelum, Præsidem, custodemque meum, & Officii mei, nec non Angelos Custodes subditorum meorum, quotidie, per Rosarii partem aliquam, invocabo. 11. Antequam incipiam loci alicujus visitationem, semper vel diem, vel medium, vel horam saltem impendam Orationi, & collectioni, atque auxiliorum Dei invocationi, ad bene cognoscendum, & stabiliendum statum domesticum. Angelos, Patronosque loci, & Domûs, & Templi, & Communitatis, invocabo, & personarum omnium, & Officii mei.

Secundum annum Provincialatûs obtuli Spiritui S. ejusque peculiari honori, ac regimini devovi. Proinde 1. Singulis Mensibus Sacrum de Spiritu S. dicam. 2. Singulis diebus, Coronam 100. actuum, de Spiritu S. dicam, petens benedictionem in Officiis meis. 3. Post Sacrum, quotidie dicam Hymnum, Veni Sancte Spiritus, & emitte &c. 4. Coronam 15. actuum

*Alter annus
Spiritui S.*

actuum de Conceptione B. V. dicam, petens similiter benedictionem in Officiis. 5. Reliqua ut superiori anno faciam. *Tertium* Provincialatus mei annum obtuli Sanctissimæ Trinitatis, ejusque honori. *Quartum* obtuli æternæ Sapientiæ, & ejus Societati universim. Reliqua faciam, ut superioribus annis.

*Tertius annus SS. Trinitati.
Quartus, Æternæ Sapientie.*

Jam quod attinet ad itinera, quæ ab uno Collegio, ad aliud conficiebat Pater Gaspar, visitandi causâ, pro munere sibi imposito, eorum religiosè conficiendorum, praxim ejusmodi confecerat.

An susceptum iter.

1. Facienda intentio, ex motivis obedientiæ, vel charitatis, vel conformando me divinæ providentiæ, quæ hoc iter ordinavit. 2. Offerendi erunt singuli passus, Deo, tanquam primo motori corporis: Immò & passus equorum, gratiasque agam Deo, pro concursu, quo Deus concurret ad cursum equorum, in eo itinere. 3. Offerendæ erunt Singulæ attractiones aëris recentis. singulæ superficierum mutationes, in hunc, vel similem modum: *Offero Tibi mi DEUS, tot actus Fidei, Spei, Charitatis, quot in hoc itinere intercedent, superficierum corporis mei permutationes, & sicut sum in continua loci mutatione, ita vellem in continua reverentia, & veneratione itinerantis DEI in carne, manere, eumque in me exprimere.* 4. Commendabo me SS. Angelis, custodibus eorum, cum quibus me iter facere contigerit. 5. Pro-

Intentiones ante Iter

Commendatio SS. Ang.

curam velit assumere, ratificando ea omnia, quæ illa de me in hoc itinere disposuit, complacendo mihi in illis omnibus, approbando, & gratias agendo anticipatò pro omnibus quæ illa ordinavit.

In ipso itinere.

1. Itinerarium quodpiam recitetur. 2. Litaniam iter agentium, vel communes Sanctorum. 3. Ero in continua reverentia Domini Jesu, itinerantis per triennium suæ Sanctissimæ prædicationis, hancque materiam Meditationis assumam. 4. Cùm Cæli, ab Angelis, juxta probabiliorem opinionem, moveantur, illorumque operâ, singulæ, in Esse suo, Species conserventur, ne ulla res mihi in itinere occurrat, ex qua mentem ad Deum non possim attollere, exaltabo Dei dignationem, qui dignatus est, etiam singulis animalium Speciebus conservandis, assignare Tutelares Angelos: sic sublato in Cælum obtutu, adorabo adoratione dulciæ, illos cælestes Spiritus, illasque Intelligentias, Cælorum motrices, commendans illis necessitates colonorum, per quorum agros transibo, ne grandines, tonitrua, inundationes, tempestates, illis noceant, ut maleficia dissipent, Cacodæmonis obsistant conatibus, eam inducant aëris, primarumque qualitatum temperiem, ut fertiles evadant agri, omni sterilitate depulsâ. 5. Dejecto in terram vultu, & circumactò, viso quocunque animali, commendabo me Angelo custodi illius Speciei conservari, ad eum finem, ad quem à Creatore sunt condita. 6. Pagorum, Civitatum, Templorum,

Varia in itinere spiritus exercitia.

quæ

quæ videro, Sanctis Angelis custodibus faciam reverentiam, & illorum opem, ad profequendum iter, implorabo. 7. Dum transibo Oppida, & pagos, gratias agam Deo pro beneficiis, quæ præstitit incolis illius loci: similiter gratias agam nomine eorum, qui facultates in iis locis, per quæ transeo, possident; ut si Dei Largitoris, beneficentiam, & largitatem agnoscere negligunt, aut certè in illo momento nullum exercent gratitudinis actum, aut alium, id ego in Persona eorum exolvam, ne aut beneficia malè locata maneant, aut nullum sit tempus, quo non referant actionem gratiarum quantum fieri potest? 8. Dum transibo Templum aliquod, peculiarem reverentiam faciam Christo, in Sacramento Eucharistiæ existenti, ibique cor meum relinquam, ad hoc tempus, quoadusque aliud Templum prætergrediar, sicque cor meum relictum, in illo priori apud Christum, repetam, repositurus in hoc quod transeo, & sic deinceps: tum ut hæ novæ cordis locationes, augeant fervorem dilectionis in Christum, tum ne Deus in Sacramentis existens, sit otiosus quodammodo, (nam hæc Tempia plerumque deserta sunt) habeatque aliquem, cui benefaciat, & cum quo versetur: maneboque in continuo adorationis actu, Sacramentalis Christi præsentia, sub conditione, si ibi est. Tutelares Sanctos illius Templi invocabo, quorum ibi vel imagines, vel Reliquiæ sunt, vel qui ex illo loco, adscripti sunt Cælo, crescente autem affectu, adorabo Christum in omnibus Templis totius mundi, & sub omnibus particulis Specierum

Visis in itinere Templis, religiosa devotio.

Sacramentalium, in quibus potest Christi præsencia retineri.

In fine suscepti itineris.

Actus ad numerum Hostiarum.

Varia devotiones in fine itineris.

1. Viso eo loco ad quem tetendi, inprimis Christum adorabo in omnibus Templis, vel Templo illius loci, sub omnibus Hostiis consecratis, ad numerum illarum, actus virtutum variarum multiplicando. Innovabo illarum Hostiarum adorationem, ad quas subeundas, & præsentiandas, ut sic loquar, fuit illo die, Christus, verbis Consecrationis è cælo evocatus, extollendo illarum dignationum numerum. 2. Dolebo de omnibus offensis divinæ Majestatis, in illa civitate, vel pago perpetratis in particulari. de sacrilegiis, in administratione, vel susceptione Sacramentorum, illo anno, vel hebdomadâ vel die, admittis; in quarum compensationem aliquam, & satisfactionem, eliciam actus Contritionis, de meis peccatis, & offeram actualiter, omnes actus pœnitentiæ Christi ob aliena peccata. 3. Gaudebo, & exultabo de omnibus complacentiis, quas unquam DEUS habuit, ex quacunque occasione, & causa, in illo loco, desiderans ex toto corde, ut in illo, quàm plurima divinæ complacentiæ objecta reperiantur, sicut displicentiæ, & disgustûs reperti sunt. 4. Venerabor Angelum Custodem illius civitatis, vel loci, quem ingredior: similiter omnes Angelos custodes omnium habitantium in illo loco, quos salutabo in illis, & reverebor. 5. Commendabo me Sanctis Tutelaribus illius loci, maximè iis, quorum Reliquiæ ibi sunt, quorum exadifi-

cata

cata Tempora, quorum preces invocatae, quorum nomina incolis illis imposita. 6. Postquam venero ad locum destinatum, quamprimum visitabo Sanctissimum Sacramentum, in ejus praesentia gratias agam, pro felici successu itineris, & negotiarum, quorum causam susceptum fuit. Deinde pro beneficiis omnibus acceptis, exaltabo DEI providentiam, ad quod invocabo, B. V. & SS. Tutelares illius Templi, & Sacelli, Angelum Custodem &c. Dolebo de defectibus commissis in illo itinere, quorum defectuum percurram catalogum, si tempus patietur.

Sic itinerans Pater Gaspar, plus viae conficiebat ad Coelum, quam ad ea, ad quae vehebatur, Collegia, quorum visitationem, a tali auspicabatur Oratione.

Saluto, adoro, exalto Te DEUM meum, hoc in loco praesentem, famulisque Tuis in eo manentibus praesidentem. Ago gratias Majestati, voluntatique Tuae, quod eos ad hanc horam custodieris, & quod me ad illos adduxeris, Da mihi hoc in loco gratiam Tuam, Officio meo, negotiis praesentibus necessariam. Dirige ad me omnes necessitates internas, & externas, privatas, & commune Bonum Religionis concernentes, omnium Personarum hic existentium, & aliarum, quomodocunque isto cum loco connexarum. Da mihi donum Sapientiae, Intellectus, Scientiae, Consilii, Discretionis, ad cognoscendum, discernendumque bonum, & malum, verum, falsum, profuturum, nociturum. Da gratiam apud omnes. Da fiduciam ad me omnibus, amoremque. Da suavitatem cum omnibus. Da efficaciam in omnibus. Da libertatem adversus omnes.

Oratio superioribus utilissima.

Dona Dei superioribus necessaria.

D 4

Da

Da denique quod Tua Sapientia, & Voluntas, scit
& vult pro ipso loco necessarium, ad gloriam Tuam,
& fructum animarum Tuarum. Te quoque Pretio-
sissima Parens, hujus loci Patrona, cum Sanctis,
& Angelis omnibus presidibus, Custodibus, Patro-
nis, cum Sanctis Reliquias hic suas habentibus, hoc
in loco saluto, veneror, invoco, adsis mihi, & diri-
ge me in omnibus, quæ hic cogitabo, dicam, agam,
decernam: sine divino enim auxilio, sine Tuo, &
Sanctorum hujus loci Præsidum favore, nihil dignum
efficiam, qui ad nihil, nisi ad solos defectus, & de-
structionem idoneus, ac sufficiens sum. Veni San-
cte Spiritus &c.

Oratio ad
Deum post
visitationem
Collegii.

Visitationi Collegiorum imponebat coro-
nidem, tali orandi modo. DEUS infinite, ac
immense, qui nec loca mutas, nec tempora, nec
consilia, nec voluntatem. Te hic relinquo, Tibi
locum comitto. Ago gratias Majestati Tuæ, pro
omnibus, hic mihi datis gratiis, & auxiliis. Fac Do-
mine, sint hæc efficacia, quæ hic dixi, feci, statui,
suppleo defectus meos, nec propter illos impediri si-
nas voluntatem Tuam in hoc loco, sit hic amor Tui,
pax, mutuaque dilectio, zelus honoris Tui, & salutis
proximorum, observatio disciplinæ, omne benepla-
citurum Tuum, ad puram gloriam Tuam. Te quoque
pretiosissima Parens, cum omnibus Sanctis, Ange-
lisque hujus loci Patronis, rogo humiliter, custodite,
amate, protegite hunc locum, ut in eo sit benedictio
Patris, & Filii, & Spiritus Sancti assidua, ut Vos
cum gaudio, & consolatione, hic Personas istas com-
morantes, protegatis, ad gloriam Sanctissimæ Tri-
nitatis, quam ego vobiscum benedico; & magnifi-
co in æternum.

Deposito Provincialatu, hæc sibi injunxe-
rat

rat observanda. 1. ad omnia te æqualiter cum aliis demitte statim. 2. Quid successor agat, quid mutet, nec scire, nec audire velis, omnia quæ faciet, lauda. 3. Nunquam usurpa illas vo-
ces; Ego cum essem: Non ita ego: Ego sic: Ego hoc cogitabam, hoc fecissem: Ego inchoavi? Ego disposui, glaciem fregi. 4. Aures para ad audienda obloquia, perstrictiones, insultationes, comparationes. 6. A consiliis fuge, & consultis, si non effugeris, modestissimis, in tuo sensu, & verbis. 6. Fuge prandia Externorum, fuge invitationes, & singularitates, cum Superioribus præcipuè, exemptiones quoque fuge. 7. Orationi, & solitudini te totum da, communi vitæ, deambulationi interdum, & amænus esto debite semper. 8. Nihil præsumptuosum in te appareat. 9. Esto quasi unus ex infimis operariis. 10. in scribendis literis, de materia, Successorem concernente, esto cautus. In sermone item nulli fide. 11. Successori Tuo declara, ut de te, & à te ordinatis, de quæ agendis, & exequendis à te, liberè omninò, absque ullo respectu disponat, prout meliùs judicaverit. Sic ille faciebat finem geminò Provincialatui, & ego finem facio huic materiæ.

Post per-
atum Superio-
ratum religi-
osa observa-
tiones.

C A P U T VI.

Recloratus Patris Gasparis.

MUnus hoc, à rectitudine nomenclaturam habens, quàm rectè à Patre Gaspare administratum fuerit, primaria testantur Collegia, quibus aliquoties præfuit, magno spiritûs cum proventu. Curabat imprimis, sibi subjectis, alimen-

ta,

Scopuli Superiorum.

Percepta ex thesauris Dei

ta, non solum corporis, sed & animæ, administrare, censebatque ex observatione religiositatis, & cum DEO familiaritate, rem familiarem, optimos habere successus. Adnotaverat sibi quosdam Superiorum scopulos, quos apprimè evitabat, hos nempe. 1. Effusionem ad curam rerum temporalium. 2. Negligentiam domesticorum in spiritu. 3. Neglectum lectionis Instituti. 4. Regimen ex proprii Capitis idea. 5. Regimen per naturalia Principia. 6. Diffidentiam in DEUM. 7. Amorem pecuniarum, & parcitatem. 8. Fugam, & odium admonitionum. 9. Velle omnia à Subditis supportari, amarique ab eis non curare. 10. Frangere malle, quàm flectere, & remedia exosa facere. Hos scopulos ita præ oculis habebat, ut in nullum illorum impegerit. Quod enim attinet ad curam rerum temporalium, eam Procuratori & Ministro Domûs, plenè committebat, mediata non nisi directione sibi relicta, interimque optimum provisorum DEUM, quâ orationibus continuis, quâ observatione disciplinæ religiosæ, demerebatur. Dum penuriâ notabili Collegium afflictabatur, adire solebat imaginem Christi Crucifixi, & coram ea, in has voces prorumpere; Domine nunquid ego hos genui, Tui sunt, provide illis, ecce expectant à Te escam, fecerunt quod jussisti, da quod promisisti. Fiebatque interdum, ut ab ipsa immediate Oratione, evocaretur ad portam, ab aliquo Eleemosynam adferente. Cùm esset Collegii Posnaniensis Rector, in pessimis temporis circumstantiis, nempe post bellum statim Suevicum, devastationemque omnium Collegii Bonorum, & post horrendam, ipsius Collegii, merum

rum in stabulum Metamorphosim, excepi ex ore
 ejus id proferentis; Se quidem Reverendo Pa-
 tri Provinciali venturo, exhibere posse Summam
 Expensæ, sed Perceptæ Summam se exhibere non
 posse, conjecique non temere eum, ex thesauris
 DEI Perceptam habuisse. Frequens ejus dictum
 erat; se metuere magis metum inopiæ, quàm ip-
 sam inopiam. Rectorem Domûs Probationis,
 Cracoviæ agens, gravibus rerum temporalium
 angustiis pressus, dum ad solitum Crucifixi Dei-
 hominis, asylum confugisset, necessitatemque
 Domûs, providi Christi pedibus subjecisset, in-
 visit quodam in negotio, Domum Professam, ex
 qua reduci, Adolescens quispiam occurrit, nul-
 loque prolato verbo, non exiguum Aureorum
 numerum obtulit. Tam aureus est DEUS iis,
 qui sperant in eum. De eodem Domûs Proba-
 tionis Rectoratu, simul cum Magisterio Novitio-
 rum, non pauca occurrunt dicenda. Instruebat
 Religiosos Tyrones, & verbo supra modum in-
 flammato, & exemplo, ipsoque vultûs intuitu,
 quem spectare, ad omnem componi sanctimo-
 niam erat. In mortificationibus externis injun-
 gendis, exoticus non erat, at in mortificanda
 pertinacia, superbiola, curiositate, cæterisque &
 novitij, & postmodum veterascentis animi affe-
 ctionibus, exquisitus erat. Nullum fuit tempus
 non aptum, quo eum adiret Novitius, miseraque
 arcana sua ei recluderet. Nolebat, in Novitiis
 novitiam esse virtutem, sed solidam, & matu-
 ram, ita, ut in Collegiis, & Senes essent ad instar
 Novitiorum, & Novitij ad instar Senum. In a-
 sceticis opusculis conscribendis, totus erat. Spe-
 ctavi ego ipse Novitius ejus, cum illum interdum
 inter-

*Exemplum
 providentiæ
 Divine.*

*Maturitas
 virtutum.*

Interturbarem, eum currente calamo, Ascetica, in compacto jam libro, scribentem, & simul ad mea quæsitæ, non per exiguum tempus, mihi respondentem.

Donum quietandi Conscientias.

In quietandis aliorum Conscientiis, habuisse videtur singulare DEI donum. Noveram Patrem, qui ad initium Sacerdotij sui, ita scrupulis initiatus erat, ut ad Sacrificium peragendum, nulla ratione adduci posset. Victima prius ipse futurus, quàm id faceret. Missus ad Collegium, in quo Rector erat Pater Gaspar, semelque non nisi cum eo locutus, ad tantam animi rediit malaciam, ut postmodum nulla scrupulorum caligo (omnis enim scrupulosus cæcutit) eum obnubilaverit, statim ad peragendum Sacrificium perrexerit, detestatus scrupulos, qui sunt dæmonis genuinum & suave Sacrificium.

Liberalitas cum frugalitate.

Frugalitatem religiosam liberalitati junctam habebat, dicebatque ex liberalitate Rectorum in Collegiis, sequi Dei benedictionem, sicut è contra, ex parcitate maledictionem: Nam dum, inquebat, Rectores liberaliter, intra limites religiosos, tractant fratres suos, Patris autem illius Magni filios, illi liberaliter habiti, Patri suo, pro Rectoribus gratias, bonaque nuntiant de iisdem. Unde etiam propter filios suos bene habitos, benedicit Rectoribus Pater ille magnus. E contra fit, dum parce habentur fratres, murmurant Filii coram Patre, aliquando & in Patrem, ille murmuratione offensus, maledicit tenacitati Rectorum, & insultat illis; *Seminastis multum, & contulistis parum.*

Inter superiores & subditos hoc interesse asserbat; quòd Superiores habeant multos oculos,

los, unum autem os, & manum: Subditi verò *Discrimen*
 multas manus, & ora multa, oculum unum. Illi *inter Superio-*
 multa videant, & ſciant, pauca dicant, & faciant, *res, & subdi-*
 immò unius rei multas habeant cauſas, unam au- *tos.*
 tem dicant: Subditi verò multa dicant, conje-
 ctent, ſuſpicentur, rationes indagent, & in-
 ferant, multa faciant, interim tamen nihil faciant,
 & videant, in rei veritate. Adjiciebat præterea;
 diabolum omnibus modis adlaborare, ut subdi-
 torum impediatur confidentiam ad Superiores,
 eò quòd ex ſolius confidentiæ uſu, diabolus vim
 amittat, idque ex aſſiſtentiâ DEI penes Superio-
 res, ad quos ſubditi dum recurrunt, inveniunt in-
 fallibiliter ſubſidium, vi pacti, quod habet Reli-
 gioſus cum Deo, ſubdens ſe homini, propter
 Deum, atque in ſuis periculis recurrens ad Su-
 perioſiorem, tanquam ad Deum.

Quia verò congenitum vitæ noſtræ vitium
 eſt, attendendo aliis, ſui ipſius obliuiſci. (ex
 quo plerique defectus in omni agendi munere
 pullulare poſſunt) intentum quotidie Pater Ga-
 ſpar, in Reſtoratibus ſuis, habebat oculum, ne
 quidquam ejuſmodi ſuboriretur, in quem ſi-
 nem adhibebat die quovis Examen Superiorale,
 cujuſ erant hæc capita. 1. An horam Conſidera-
 rationes fecerit. 2. An Miniſtrum allocutus ſit
 horâ debitâ. 3. An ipſe ſecum alicubi diſpenſave-
 rit, & quâ cauſâ, atque ædificatione Communitatis.
 4. An moroſe aliquem tractaverit. 5. An inau-
 ditâ parte alterâ, eam ex relatione unius judicavit,
 reprehenderit, puniverit. 6. An temporum ordi-
 nem, & actionum ſuarum, communemque ſervaverit.
 7. An ſubditum quemque ad ſupernas rationes dire-
 xerit, & ex eis rexerit. 3. An proteſtatus ſit DEO
 inſuf-

*Examen
 quotidianum
 Reſtorum.*

insufficientiam suam, ad regimen. 9. An oraverit pro Collegii Personis, negotiis, necessitatibus. 10. An manifestam diligentiam in invigilando vitaverit. 11. An infirmos corpore, adierit. 12. An solatus sit tristes, & omnium vultus, vestesque ac lectos inspexerit. 13. An metum inopiæ, & diffidentiam in DEUM, admiserit. 14. An omiserit visitationis officium præstare, debitum Externis. 15. An Diarium scripserit, notâritque, & quo tempore. 16. An inordinatâ molestiâ tulerit Subditorum ad se diffidentiam, vel saltem non recursum. 17. An absque prævia consultatione fecerit aliquid, quod faciendum fuit prævio consilio. 18. An visitaverit Orationem, vel somnum Fratrum, vel Scholas, atque lectiones, Templum quoque. 19. An & quàm pridem Officii sui Regulas legerit. 20. An apud subditos, de subditis, sit questus vitiosè, eorumque defectus dixerit. 21. An amatorem animi, vultu tristi, & impetuoso agendi modo, ostenderit, expresseritque: an verò læto vultu semper fuerit. 22. An defectus Antecessorum suorum propalaverit. 23. An sit usus verbis mordacibus, in arguendo. 24. An legerit puncta notata pro variis Officialibus, vel executionibus.

Gemitus sub
regimine.

Talis erat quotidianus supra seipsum Censor, Pater Gaspar, & interea sub regimine gemitus, relegeratque à se conscripta gemitus Gubernationis capita, & iis perlectis, sic alloquebatur DEUM. *Domine DEUS meus gemo coram Te, ad Te, responde pro me, ita tamen ut spiritus salvus fiat. Judica, & discerne causam meam, ita tamen ut non mea sed Tua voluntas fiat. Quod si placet Tibi, auge dolorem. Domine fons omnium bonorum, tribue quæso mihi famulo Tuò, injunctum*
bene

bene gerere Officium, illudque bonis operibus comprobare. Da, ut in moribus meis consilia Christi fulgeant, nec quidquam in eis, inimicus suum valeat vendicare. Præsta ut virtutes religiosas in me ostendam, exemplo præbeam, admonitione confirmem. Insuper inviolabili charitate, in mensuram ætatis plenitudinis Christi, conscientiam puram, Spiritus Sancti Gratiam plenus, in diem justiciæ resurgam, Amen.

C A P U T VII.

*Concionatoris munus, & donum Prophetiæ
Patris Gasparis.*

Concionatores majori ex parte nasci, quam fieri, indubium est: si enim juxta Theologos, Gratia simpliciter supponit, & perficit naturam multo magis gratia Concionandi præsupponit dotes, & talenta naturæ, sine quorum adm-
Talenta natura ad Concionandum.
 iniculo, ordinariè qui concionantur, sunt veluti æs sonans, aut Cymbalum tinniens. Contulerat ejusmodi dotes divina providentia Patri Gaspari, in gradu planè excellenti. Staturæ erat satis justæ, omnimodâ proportionem com-
 mensurata. Vultus illi Propheticus, magis ex continuatione ardentium affectuum, quam ex complexionem naturali irrubens atque ipso sui intuitu spectantes interdum immutans. Vox sonora, & maximo cuique Templo par, cui pectus amplum, latera firma, affatim adminiculabantur. Accessit ingenium longè excedens mediocritatem, quo in Theologia ita excelluit, ut vix alicui condiscipulo concederet primas. Suffragatum quoque est illi legendi, adnotandi-
 que

que studium, & pertinax quoddam otiositatis odium.

*Conciones in
præcipuis Ca-
thedris.*

His ita præjactis, concessit illi scrutator, simulque motor cordium DEUS non vulgarem concionandi gratiam, in energia, & quadam efficacia sitam, quam ille post singulas Communiones, à Domino precabatur, unà cum dono Prophetiæ, non illius mirabilis, & Extaticæ, sed pro utilitate animarum loquentis, & utilissimè argumentantis ad cor. Concionatus est Lublini, coram Tribunali totius Regni, & in Metropoli Majoris Poloniæ, Posnaniæ, in Templo urbis primario. Fecerat Lublini, vice quadam, Concionem de Ebrietate, tantâ vi, ut plerique ex nobilissimis Auditoribus, statim in Templo statuerint, nunquam se id vitium commissuros: ex quorum numero unus Tribunalista, seu Deputatus, cùm ab alio ad Convivium invitatus, in potu nonnihil excessisset, transiens vesperi cubiculum Patris Gasparis, inclamare cæpit; *Pater Concionator, evanüere proposita, quæ feceram in Concione tua: inebriatus sum, parce precor.* Ex Cathedra Posnaniensi dum ad Provincialatum alterâ vice obeundum, assumptus esset, primarii quinque cives, coram Nostris sic sunt conquesti. *O Patres, accepistis nobis Prophetam nostrum.* Ipsi Regni Proceres, fortunatos se fore arbitrabantur, si eum in actu aliquo solenni perorantem, nancisci possent. Hinc ad funebres Conciones evocabatur frequentissimè, in quibus ex morte defunctorum, vitam spiritualem superstitionibus ingenerabat. Id mirum, quòd eodem concionandi tenore, & serie semper usus, quibusvis disparatis Auditoribus satisfac-

cerit,
V.

osita- cerit, ex eademque ejus Concione, non rudis
 or, si- duntaxat plebs, sed & eruditus Auditor, aulica-
 garem- que, & politica auris, quod approbarent, ha-
 adam- buerint. Conciones ejus non erant phaleratis
 nmu- instructæ verbis, aut natorum ad apparentiam
 dono- parentes conceptuum, multoque minus adula-
 e, sed- toriis semifatidæ lenociniis, sed spiritu DEI ple-
 ssumè- næ, doctrinâ, & visceroso, interdumque gravi
 Lub- affectu pollentes. Conquerebatur non semel,
 etro- raros esse Concionatores, qui non erubescant
 o ur- tertium facere tonum, hoc est, vehementi motu
 dam, in peccatores, liberè, discretè tamen invehi. Se-
 rique- xagenarius jam cum esset, à Serenissimo Joanne
 mplo- Casimiro Poloniarum Rege expetitus, ut sibi à
 uros: Concionibus esset, urgentissimas scripsit excusa-
 De- torias, in quibus inter cætera ait; De morte, &
 as, in Dei judicio, brevi mihi venturo, cogitandum est,
 i cu- non de plausibus Concionatoriis. Oppositum
 Pa- quoque modum concionandi habeo ei, qui ad
 eram- Aulam amatur, ubi documenta, & affectus re-
 recor- spuuntur, Conceptus tantum, & novitates, sub-
 atum- tilitatesque expetuntur, quod genus Concio-
 pri- nandi mihi absolum videtur, & contra Ecclesiæ,
 sunt- Patrumque morem, contra Bonum populi Chri-
 etam- stiani, contra finem Concionum, contra DEI
 os se- placitum, quem morem nec conscientia, nec
 enni- consuetudo me amplecti finit.

Quali ad Conciones apparatu usus fuerit,
 quemque in iis modum tenuerit, colligi po-
 test ex quibusdam monitis Concionatoriis,
 quæ in quadam semirosa pagella, manu ejus
 conscripta reperi, sicque se habent.

I. Concionator scribat Concionem tempe-
 stivè, integrè, vernaculâ linguâ, eam scriptam
 V.P. Druz. Op. I. E rele-

*Conciones
 Spiritu Dei
 plena.*

*Excusationes
 à regis Con-
 cionibus.*

*Monita Cen-
 cionatoria.*

*Possessio scri-
 ptæ Concionis*

relegat, atque corrigat attentè, & quasi in ordine ad discendum memoriâ, legat, advertendo nexum partium, & juncturam, digressiones, & transitiones à parte ad partem.

*Affectus Con-
cionis.*

2. Non est opus, ut memoriâ discat Concionem verbatim, prout scripsit, sed sufficit ipsam materiam, & nervum Concionis benè memoriâ tenere. Affectus tamen insigniores notandi sunt, & quantum fieri potest, ad verbum discendi; ad quos ut inter Concionandum aptè postea affurgatur, oportet à Concionatore sciri semina affectus, eaque spargi in dicendo, tum etiam transitionem ad illos affectûs memoriâ teneri, nisi fortè in dicendo meliores occurrerint; fit enim, ut Concionator, affectus, quos aptè scripsit, frigidè dicat, quia non commode, nec præjactis fundamentis, ac seminibus in eos prorumpit.

*Scopus Con-
cionis.*

3. Scopum semper, & finem Concionis habeat, non persuasionem nude, & in genere, sed materiam persuadendam. Et quando paraturus est Concionem, hoc primò statuatur. Quid volo persuadere hac Concione, atque in Auditore efficere? & ad id propositum, Evangelium, aut materiam accommodet, rationes, argumenta, auctoritates, affectus, Exempla coacervet, atque illicò, aut materiam dicendi habebit paratam, aut certe non voluet libros in incertum, sed ex destinato quæret in talibus, qui accommodata ad finem tractârunt.

*Concio priùs
in privato di-
cenda.*

4. Dicet ipse sibi privatim, atque veluti concionabitur ex memoria, elocutionem sibi parando, atque promendo, Capita tamen rerum dicendarum ex charta petendo: Hoc enim valdè utile, & summè necessarium est: sic namque

pro-

probat Concionator seipsum, advertit quam partem malè, quam benè possideat, quam minus benè, quam explicet commodè, in qua jejunos sit &c.

5. Non curet amplificare Concionem verbis, sed rebus: hoc enim & utilius, & efficacius est pro Auditore, & facilius pro memoria; cum facilius sit retinere, quæ sit ratio, quæ auctoritas Scripturæ, quis Doctor, quod exemplum, quod Simile adferendum, quam quod verbum; quæ sententiola, quod comma, quæ antithesis, quæ expolitio, &c. Et non negarem varietatem dictionis conferre ad memoriam, ut si primò dicatur simpliciter assertivè, postea per interrogationem, per apostrophem, &c. Tunc enim si memoriâ teneat ordinem figurarum istarum, elocutio facillimè tenetur, & habetur.

*Amplificatio
Concionis
per res.*

6. Habeat benè perspectum, quænam partes, & puncta Concionis suæ sint efficaciora: copiosiora, utiliora, magis inculcanda, ut in his laboret plus; & ante dictionem, & inter dicendum.

*Inculcanda
utiliora.*

7. Adnotet etiam in Concione sua, locos quasi communes sibi perspectos, in quibus immorari, vel in quos excurrere possit facile, ac subito, si forte illum casu memoria fallat. aut pars aliqua dicendorum, non statim, nec commodè occurrat.

*Quomodo
memoria ju-
vetur.*

8. Partiat Concionem in partes, partes in puncta. Partes concionis tractet per modum discursuum, & si placet per modum Chriarum: etsi non semper omnes Christi partes, in singulis discursibus adhibendæ sint, sed quædam in uno, quædam in alio, varietatis & tegendæ artis

*Partes Con-
cionis quo-
modo tra-
ctanda?*

causâ, & potissimus locus auctoritatibus Scripturæ enucleandis, vel in ordine ad mores formandos, vel in ordine ad voluntatem inflammandam, tribuetur.

*Concio in
quibus fun-
danda?*

9. Curet in sua Concione, Auditorem in aliqua virtute Theologica, præsertim ad Christum, & ejus imitationem, ore ad vitæ communem usum conducente, erudire, & quasi illuminare semper: gratum enim hoc, & utile Auditori, prodestque ad opinionem Concionatoris, & maximè ad fructum Concionis: Videre enim est sæpe, quòd excitetur populus, & nesciat ad quid, & jubetur facere, non docetur, aut quid, quare, quomodo? vel si docetur, non ex fundamentis solidis, non ex Theologicis, non ex Fidei fundamentis, uno verbo, non convenientibus: hinc fructus nullus, aut parvus, post multas, & longas, & scilicet ferventes Conciones.

*Modus affe-
ctuum in Con-
cionibus.*

10. Concionum affectus magis deberent esse compassivi, quàm reprehensivi, hoc est, ut Concionator ostendat se compati, peccatoribus, Politicis, avaris &c. quòd vanitatibus serviant. Quid vobis prodest? quid confert? quem fructum nunc habetis in iis, in quibus nunc erubescitis? talis enim affectus non movet odium in Concionatorem, nec indurat animum, sed emollit, & convincit sensim audientem; cujus defectu, malè cedunt Concionatoribus invectivæ, censuræque morum, adedò ut appellentur interdum tales, Concionatores Satyrici.

11. Quando est aliquo in loco Concionandi Officium inchoaturus, curet cognoscere statum loci, & genium hominum, sive Auditorum, scire curet quale dicendi genus, qualem Concionatorem

torem maxime Auditor suus futurus probet, quid placuerit in suo antecessore, aut displicuerit? quæ vitia sint indita in loco? ut iis non statim impugnandis incumbat, sed prius animos *Genius Auditorum intelligendus.* captet, & devinciat, Auditoris potissimum humilitate, facilitate conversationis, charitate, & apertis signis, atque studiis profectûs, salutisque animarum. Quid populus vulgò desideret emendari? Quid oblitteratum sit, bonæ & priscae consuetudinis in urbe? Quid boni possit fieri, excitarique in loco, & Auditore? Item, quæ sit Templi natura, & quæ Cathedræ constitutio, quam ad partem potissimum se vertere Orator debeat inter dicendum; an rectus stare, an se versare, an inclinare possit? Habeat aliquem Commissarium, hominem, sive ex domesticis, sive etiam ex Externis, fidum & probatum, à quo intelligat per se, vel per alium, sensa Civitatis de se, deque suis Concionibus, de affectu populi, quid desideret in illo &c.

12. In omni Concione conetur conjungere doctrinam, & motum, hoc est, convictionem intellectûs, & impulsionem, seu exercitationem affectûs, ita, ut illa hanc præcedat, judicii autem erit, videre ex circumstantiis temporis, loci, maximè Auditoris, cui plus tribuendum sit, *Doctrina & motus in omni Concione.* rationi, an affectui? Cæterum quantum ad convictionem intellectûs, observet Concionator, ut veritatem quam probare intendit, vel ex primis, aut saltem ex altis principiis deducat, & hac occasione, ex iisdem principiis, quasi obiter, & tantum ex itinere, attamen serio, & utiliter, conclusiones aliquas sive annexas, sive etiam disparatas inferat: hoc enim & erudit

Auditorem, & delectat simul, & præterea fidem conciliat rationi, ad propositam, & intentam propositionem probandam. Maxime autem principia illa alta, quæ dixi, deberent esse, vel fidei articuli, vel naturali lumine nota, vel in Communi sensu posita. Verum in hoc curandum est Concionatori, ut ipse rem bene possideat, ut vim rationum clarè penetret, clarèque explicet; ne fortè quod volebat illustrare, obscuret, quare non erit satis, tales discursus, & deductiones scribere, sed etiam ipso rationis, & memoriæ labore, atque connexionem, bene ante concionem repetere, ruminare, penetrare.

*Non metuen-
du: minus
successus con-
cionis.*

13. Concionatorem oportet esse perfrictioris frontis, si utiliter dicere, & si Conciones sibi succedere vult bene, hoc est, ut non velit summe bene Concionari, sed putet hoc se non effecturum, ut omnibus placeat, proinde resolvat se, ad subeundas reprehensiones, & tantum prodesse intendat, atque curet: multos enim vidi noluisse Concionari, tantum solo metu successus mali, Concionis, qui tamen potuissent bene concionari, si voluissent videri ineptius concionati esse. Nimirum velle pro stulto haberi, dat libertatem agendi, velle prudentem videri, tollit libertatem: Opus enim difficile est prudenter agere omnia, cui dum quidam inhiant, & difficultatem vident, tandem nihil agere eligunt & non vident se in hoc stultissimos esse,

*Argumenta-
tio ad homi-
nem, in Con-
cione.*

14. Concionator frequenter argumentetur, & concludat ad hominem, contra populum, & propositâ efficaciter, atque evidenter veritate, dicat populo, & auditori, ut ipsemet judicet de se, vel de re, ipsemet inferat ex principio Conclusiones,

siones, & sic ex eorum ore illos judicet, damnet. cogat in suam sensentiam. Utilissima certe hæc praxis & ratio dicendi, præsertim post allatas aliquas fortes, & evidentes rei propositæ rationes.

15. Non est utilis illa ratio Concionandi, quæ est quasi abstracta, & tantummodò veluti declamativa. Sed utilis est specifica, particularis, in individuo dans instantias, alloquendo, & sermocinando cum Auditore, & familiariter condescendendo, & ejus judicio permittendo, & denique ostendendo quòd illi ipsi Auditori loquaris, faciendoque, ut Auditor concipiat, & apprehendat, sibi, & de se, rebusque suis dici, & tractari: hæc inquam ratio Concionandi est utilissima.

Concio non sit in abstracto.

16. Ego hoc in me notavi, (dicit de se Pater Gaspar) quod mea ratio concionandi, sit plusculum austera, & severa: hinc postea, terrentur aliqui à mea conversatione, & Confessionibus: talem enim me imaginantur in Confessionibus, qualem vident in concionibus: & hic perplexus sum, expeditné molliorem dictionem sectari? an potius continere Auditorem, ut non ausit peccare, quando scit Concionatorem talem se habere, qui non solet parcere. Sic existimo autem rectum esse, ut primas conciones in aliquo loco semper faciam leniores, & blandiores, donec affectus populi, & opinio comparetur.

Judicium P. Gasparis, de suis Concionibus.

Lenitate præstanda via.

17. Crebrò Concionator postulet à Deo aperiri sibi sensum Scripturarum, & donum atque spiritum Prophetiæ, hæctenus verba ejus. Per Spiritum hunc Prophetiæ, intelligebat ille

peritiam quandam supernaturalem & energiam in loquendo ad cor.

Donum Prophe-
phetiae.

Quanquam etiam donum Prophetiae strictius sumptum, collatum fuisse videtur Patri Gaspari interdum, (nam nec in aliis Prophetis fuit perpetuum, & actu semper permanens) quod non unus probavit eventus. Convenerat ille extreme ægrotantem, Illustrissimam Ducem in Ostrog, Palatinam Vilnensem, Fundatricem duorum nostrorum Collegiorum, faminam, cui virtus mascula, eaque eximia inerat semper. Hæc die quodam, (erat is Sabbati dies) & judicantibus Medicis, & ex ipsa lucta vitæ, expiratione videbatur.

Prædestina-
tionis Patris
Gasparis.

Attulit hujus rei Nuntium Patri Gaspari privatim oranti, alter quidam Pater, utque Illustrissimæ ultimum valediceret, eamque agonizantem disponderet, expetiit: Tum ille, nequaquam hodie morietur, inquit, sed post triduum, die S. Chrysostomi (cujus tunc Festum inciderat in Feriam tertiam) hic enim Sanctus impetravit sibi illam donari à Deo, dictum id fuisse Prophetico spiritu, expirans Illustrissima eo die, probavit.

Alteri cuidam, celebri & virtute & profapia faminae, miraculis præterea claræ, operâ nostrorum in Sacris utenti, Dominae Tomicka, prædixit, eam, obsequio Nostrorum in morte carituram, quod & evenit.

Illustrissimo Zamoyski, Regni Cancellario, vaticinatus est, Consortem ejus, primo & secundo partu, Filiam, tertio partu Filium edituram: Vaticinio fidem eventus fecit.

CAP. VIII,

CAPUT VIII.

Modus à Patre Gaspare observatus, in dirigendis proximis, ad statum Religiosum.

Felicitatum Novi Testamenti ipsa plane medulla est, Status Religiosus, in Consiliis Christi fundatus, & infallibilem salutis æternæ promissionem, ex vitalis statûs, adnexam habens. Præinde directio proximorum ad talem statum, non potest non esse magni coram Deo meriti, si tamen fiat secundum probatas prudentiæ asceticæ regulas, quas à Patre Gaspare apprime observatas fuisse, edocet praxis, quam sibi in eo genere præscripserat, & quam verbis ejusdem exponendam hoc loco duxi, ita igitur ait.

Securitas status Religiosi.

Primum omnium certum est, non probari in Societate nostra, quenquam ad statum Religionis induci, ut patet ex Regula Sacerdotum 23. quæ id Confessariis expresse prohibet. Et ex Regula 7. Patris Congregationis. Ex directorii quoque Exercitiorum Cap. 15. Nihilominus & illud certum est, Finem Societati propositum præcipuum esse, ut præter salutem perfectionemque propriam, etiam impensè in perfectionem proximorum incumbamus, dicente Regulâ 2. Summarii. Cum ergo dubium non sit, perfectionem proximi in statu potissimum religioso sitam esse, merito etiam dubium mihi esse non debet, ex præcipuis Instituti Societatis partibus esse, cooperari, ut illo proximi promoveantur. Medium igitur quod hac in re Societas amplectitur, sciendum est. Nempe vetat Societas, directe homines trahi quibuscunque

Directè trahere ad Religionem non est consultum.

persuasionibus ad Religionem, exoptat tamen impensè, eodem promoveri proximum, sed iis duntaxat modis, ut dirigatur in via spirituali, ut non ponat obicem divinæ vocationi, ut illam ultrò oblatam non excutiat, ut agnoscere, & discernere sciat vocem Dei trahentis, illique obsequatur, similibusque aliis rationibus, quibus in iis terminis sistitur, ut opus ipsum vocationis, divinæ totum permittatur voluntati, solumque adhibeatur directio ad hoc, ut talis vocatio vel concipiatur, vel dignoscatur, vel denique acceptetur, & executioni mandetur. Hos terminos si fuero egressus, putabo me falx in alienam, nempe divinam messem misisse, proinde illud, ut indignum cavebo.

*Non immit-
tenda falx in
Messem.*

Cognitis his meis partibus, conabor me operarium Christo præbere inconfusibilem ac primum materiam mihi diligenter seligam, circa quam pro Christo laborem. Examinabo me ipsum, qualiter mihi commissum sit à Superiore hoc Officium, cum proximis tractandj, (sine voluntate enim Superiorum, certum est mihi me ipsum intrudere non debere) v. g. si sum Confessarius Templi, Congregationisve, vel præfectus Congregationi, aut Scholis, vel in aliquo alio officio iuvandi proximos positus. In iis ergo circumspiciam, an aliquos mihi Deus proposuerit tali statui aptos, hoc est quorumnam ætas sit idonea, indoles ad virtutem propensa, ingenium ad studia excellens, maximèque qui non sit habiturus difficultates illas magnas Cognatorum, ob quas forte inaniter tandem laborarem, item constitutionem corporis sat validam, compactamque, nec
mori-

*Qualitas di-
rigendorum
ad Religio-
nem.*

morbis obnoxiam, constantiam animi in Bono, & candorem in tractando, nec versatile, versutumque ingenium, simul verò hîc intelligam quò aptior quisque offertur ad Regnum Dei, statumque religiosum, eò potiores, me partes industriæ, in illo juvando, debere ponere, juxta sequentia media.

Hinc opus ipsum aggredior. Primumque medium erit in iis, quæ ad DEUM sunt; Orabo frequenter Deum ipse pro talibus, maximè in Sacrificiis, & similiter ut orent alii, curabo. Offeram Deo mortificationem, & laborum aliquid meorum: ita enim factitabat S. Paulus, aliique Apostoli cum novis Christianis, 2. *Thessal.* 1. In quo, inquit, etiam oramus semper pro Vobis. Cum proximis cavebo diligenter, ne me illis faciam familiarem nimium, sic enim faciam me simul contemptum, vel certè suspectum. Cavebo etiam, ne illis, quæ sunt domestica Societatis, & intrinseca, evulgem: hoc enim esset allicere ad Societatem, cum tamen id Deo soli sit permitendum, ut alliciat quò vult. Post hæc in illis duo præstare conabor. Primum quidem, ut impedimenta removeam perfectionis hujus, quantum in me est. Deinde ut dispositionem debitam inducam. *Impedimenta sunt duplicis generis. 1. Peccata. 2. Amor nimius Terrenorum, maximè pravæ consuetudinis, & familiaritatum, qui amor est seminarium scelerum. Dispositio autem in eo est, ut vehemens concipiat desiderium, animam salvandi, Deo serviendi quàm perfectissimè. Circa hæc totum meum auxilium erit, reliqua Deo permittam. Porrò circa amolitionem peccatorum, non ero contentus, ut inducam*

*Impedimenta
tendentium
ad Religio-
nem & dispo-
sitionem.*

ducam ad fugam peccatorum mortalium, (hoc enim omnium Christianorum est) sed ad quàm maximum odium etiam venialium, ut umbram etiam ipsam voluntarii peccati fugiant, adeoque & ipsas occasiones. Quoad amorem verò sæcularium rerum extrudendum, vanitatem, & deceptionem mundi, proponam. *Vanitas vanitatum & omnia vanitas.* Eccl. I. Jam verò quoad dispositionem, inducam, ut sibi persuadeat, Deo se omnia debere: Dignum Deum esse ejus obsequio, & ut ad omne ejus beneplacitum parati simus semper, propter tot beneficia promissaque ejus.

Media dispositiva ad Religiosum statum.

Media ad hæc ipsa præstanda, erunt hæc. In Concionibus, Exhortationibusque publicis (si hæc sunt mei muneris) frequenter miscebo ea, quæ inducant ad mundani amoris fugam, ad promptitudinem erga Deum.

2. Habebo in promptu argumenta singularia, variaque, quæ ad hoc genus valent, tum ex turpitudine peccatorum, tum ex damnositate, & pænis, tum ex Passionis Christi, tum ex Beneficiorum Dei, tum ex Promissorum consideratione, tum ab exemplis quotidianis, tum ex consideratione quatuor Novissimorum.

Adjumenta spiritus generalia.

3. Similiter in promptu habebo sententias Sacræ Scripturæ, Patrumque, breves sed efficaces, similitudines, exempla &c.

4. In lectionibus, vel aliàs (si docendi munere fungar) quasitâ occasione, excurram in mundi pericula, vanitatem, salutis in mundo difficultatem, securitatem Religionum &c.

5. Privatis colloquiis idem præstare conabor.

6. Sua-

6. Suadebo Confessionem Generalem vitæ totius, si nunquam fecerint ; Examen quotidianum ; Praxim Contritionis, præmonito Confessario, in quem finem ea Confessio fiat, ut & ipse pro sua parte juvet.

7. Commendabo alicujus libelli boni lectionem, assignato tempore & modo legendi: & interdum inquiram de fructu lectionis, doceris quomodo se ad interiora reducere, & se supra se reflectere homo debeat.

8. Artem meditandi quotidie, docebo, ostensâ methodo, & materie, ut sciant per intellectum discurrere, & fructus, doctrinasque pro suo usu colligere, tum per voluntatem ad illas convictiones affici; Meditando enim homo, DEO juvante, ipse se inducit ad fugam sæculi.

9. Proderit interdum ei, quem curo, explorare suas affectiones in utramque partem.

10. Inducam ad dandum nomen Congregationi B. V. studiumque, filiali affectu prosequendi illam Matrem omnium.

11. Exercitia Spiritualia commendabo, & interea non statim admittam, sed desiderari, diu differendo, faciam.

12. Socios bonos suadebo, cum quibus corrigi, & proficere possit.

Particularia magis media ad dispositionem prædictam, hæc erunt.

I. Confessionem hebdomadariam suadebo, *Adjumenta spiritus particularia.*
Communionem paulò rariorem.

2. Docebo modum Communionis devotæ, Confessionisque fructuosæ, & diminutionem vitiorum in se inducentis.

3. In-

3. Injiciam cogitationem de statu deligendo, necessariam, nec differendam esse.

4. Habendum esse finem, & scopum certum studiorum, (si studiosus sit) eumque salutarem animæ, & Deo gratiosum esse debere, non vanitatis plenum, docebo.

5. Disponam, ut magnificent inspirationes divinas, juxta illud; *Audiam quod loquatur. Hodie si vocem ejus audieritis. Loquere Domine quia audit servus Tuus. Domine quid me vis facere?*

6. Docebo quanti momenti sit initio statim vitæ, virtutem amplecti, voluptatem odisse, maturè vitæ statum quæsisse, & delegisse.

7. Inducam ut ipsi quoque in eum finem orent, Communicent, aliquid Deo offerant.

8. Cumque stabilis in Bono videbitur, suadebo, ut curet sibi Platum de Bono status religiosi, vel illum, ipse, magni muneris loco, mutuo dabo.

Examen motivorum inducentium ad Religionem.

Ubi advertero bona esse desideria concepta religionis, jubebo illa DEO commendari, diligenter examinari, & inspicere; præsertim motiva, quæ ad Religionem inducunt; an purè DEI Gloria, salusque animæ propriæ, & perfectio spectetur? Interim proderit illi qui habet desideria concepta non cuilibet fidere, nec canere tubâ ante se, nec Unctionem Spiritus Sancti, palam cuivis aperire. aliàs subintrantes muscæ, tollent odorem unguenti. Hæc erat praxis Patris Gasparis in dirigendis ad statum Religiosum, ex cujus occasione id adverto, & miror; tantam cautelam à Viris Spiritualibus adhiberi, in promotione ad statum Religiosum, cui statui promissio Christi alligata est de salute æterna ex

Vi

Vi statûs, hominesque mundanos, semper clamitare; Diu deliberandum est de vocatione religiosa. E contra autem in deligendo statu Matrimoniali, Militari, & aliis, quibus ex vi statûs non est promissa à Christo salus æterna, eosdem homines Mundanos temerè agere, vix aliquid deliberare, nec deliberationem in aliis requirere, cum tamen in his potiùs deberet exquiri; Utrum sit voluntas Dei, an non Spiritus Carnalis, mundanus respectus, illicitum & illectamentum humanum?

Major deliberatio requiritur ad statum secularem quàm ad religiosum.

Sed prosequamur alia, eandem Materiam directionis ad statum Religiosum, concernentia. Præter supradictam praxim, habebat Pater Gaspar in promptu pro deliberantibus, hæc quæ sequuntur.

1. Salutem æternam consequi indubitanter debeo, & volo: ad hoc enim à Deo conditus, & redemptus, & Christianus sum.

2. Salutem hanc consequi debeo, & volo, per media mihi à Deo non tantum communiter, sed etiam specialiter ordinata.

Capita deliberationis de statu.

3. Inter media ad salutem mihi ordinata à Deo, est status vitæ, quem cum nesciam quis sit, indagare illum debeo, & volo: Sicut enim sine mediis, non vehitur ad finem, sic & sine statu vitæ ad salutem, cum status vitæ sit medium salutis.

4. Indagandus est ergo status vitæ, & quidem talis, quem mihi Deus ordinavit, non quem mea propria voluntas, cæca & mala, non quem caro, & sanguis, non quem successus mundi offert.

5. Status iste vitæ non est ex hoc mensurandus, quia in eo salvari possum: in omni enim statu, qui peccaminosus non est naturâ suâ, salvari

vari

vari possum, sicuti & omnes possunt. Sed in eo, in quo me Deus salvare decrevit, in quo salvari debeo, in quo salvandus sum, in quo certior salus mea.

6. Dei ergo voluntas est mihi indaganda, de meo statu: neque debeo præcurrere voluntati Dei, neque illi obluetari; sed quem ipsa vult, velle, quem non vult, nolle ac proinde ad omnes statûs vitæ licitos, quantum ex me indifferens, & resignatus esse debeo, quamdiu ad aliquem certum, divinæ voluntatis pondus non accesserit.

*Innotescencia
voluntatis di-
vinæ circa
statum.*

7. Voluntas Dei non debet expectari, ut innotescat per ipsius Dei sermonem, & manifestationem, aut per Angeli alicujus: hoc enim est Deum tentare, & se periculo diabolicæ illusionis exponere. Sed modis proportionatis ordinariæ Dei consuetudini, quam ille servat in dirigendis hominibus, in negotio, præsertim salutem animæ concernente; uti sunt; abstinere à peccato, orare Deum, Sacramenta Pœnitentiæ, & Eucharistiæ usurpare, mortificationes carnis assumere, consulere peritos, qui non tua, non sua, sed te, sed Deum quærant, qui solum te salvari, Deum glorificari, cupiant.

8. Sunt igitur inspirationes Dei, & instinctus attendendi, quibus Deus pro sua omnipotentia, atque misericordissima Sapientia, cor hominis monet in memoria, illuminat in intellectu, movet in voluntate, delectat in omnibus istis tribus potentiis, perstringendo cor, & inclinando huc & illuc, nunc spe certitudinis salutis, nunc timore periculoque damnationis, nunc suavitate virtutis, aut talis ac talis rationis vivendi, ac agendi.

9. Has

9. Has inspirationes Deus ordinariè adhibet, ad intimandum statum, à sua voluntate homini definitum, rarò adhibet modos extraordinarios: Proinde his ordinariis debeo esse contentus, & si eos habeo; eos expendere, & expensos sequi debeo, secureque possum, adhibito consilio, non meo tantùm, sed eorum etiam, quibus & vita mea nota, & gloria Dei cordi, & status animæ meæ cognitus, & sola salus mea curæ est.

Signa inspirationum divinarum.

10. *Has inspirationes, intimationesque voluntatis divinæ, de meo statu, in quo salver, & salvari me DEUS vult, ex tribus præcipuè signis conjicere possum.*

Primò, Si eas Deus opportune, & quandoque minimè disposito obtrudit, & ingerit alia agenti.

Secundò, Si eas dat, & suggerit Deus, sive quod idem est, si veniant ultrò, quærente vel non quærente me, inter orandum, inter usum Sacramentorum, in auditione verbi divini, in lectione Spirituali, in casu aliquo, eventuque subitaneo, læto, vel tristi: est enim utrumque hoc signum, vigilantis circa me, & meam salutem, gratiæ, ac vocationis divinæ.

Tertiò, Si experior in me, sentioque oblationem, & voluntariam, affectatamque surdescentiam, contra tales inspirationes, quo nulum est certius signum divinæ vocationis, adeò ut ipsis revelationibus sit præferendum, & est demonstrativa ratio, causaque hujus rei: illa enim pugna, repugnantia, & affectata obsurditas, ac repulsa, signum evidens est, duos esse in meo corde spiritus, quorum unus est pro salute mea, esto contra carnem, sanguinem, superbiam, libertatem, amoremque proprium, &

Signum præcipuum vocationis divinæ.

V. P. Druzb. Op. I.

F

mundi

mundi; alius pro me, & pro mea carne, voluntate, sanguine, mundi studiis, contra salutem, aut saltem cum dubio, periculoque salutis. Ex quo discriminé spirituum facile est colligere; quis sit à Deo, quis contra Deum. Nam qui ad salutem certiores vocat, contra carnem, Mundum, &c. ille sine dubio est divinus, & proinde mihi eligendus, tanquam salutaris, & certum pignus, indubiusque dux: qui verò est contra salutem, aut cum ejus incertitudine, & pluribus certioribus, communioribusque periculis salutis conjunctus, pro sanguine, carne, Mundo, ille procul dubio divinus non est, proinde non nisi cum discrimine salutis eligetur.

11. Ad has igitur, similesque inspirationes, & intimationes voluntatis divinæ, de meo statu, & salute, me examinare, & eas examinatas sequi debeo, & volo.

12. In quo ne errem, præter adhibita media Sacramentorum, Pænitentia, & Eucharia, item orationum, afflictionumque corporis, & spiritûs, utar quoque consilio peritorum, nihil aliud requirens, nisi beneplacitum DEI, & meam certiores salutem, facilioremque: monet enim Spiritus Sanctus; ne innitaris prudentia tua, quod maximè verum est in negotio salutis æternæ perplexissimo, & plurimis scopulis, erroribusque obnoxio, ut experientia cuilibet magistra est, adeò ut non pauci eligant sine consilio statim finire potius, quam falebras consultationis devorare, quod est aliud nihil, quàm de salute sua æterna aleam jacere.

Consilium peritorum circa electionem status adhibendum.

Sub-

Subnectebat præterea, legendasque dabat deceptiones in eligendo statu intervenire solitas, quarum

Prima est, non fidere, occultareque se, nec velle consulere, immò fugere eos, qui dare volunt, & possunt consilium, cum tamen Spiritus Sanctus cum simplicibus sermocinetur, & fugiat fictum.

Secunda est, inveterata, & præjudicata affectûs applicatio ad aliquem statum, sive ad personam, in aliquo statu positam, cujus causâ ipse status amatur: Cùm tamen affectus, tenebræ sint, ratio verò lux: qui lucem odit, malè agit, & facile offendit.

*Deceptiones
in eligendo
vita Statu.*

Tertia est, hanc solam in electione statûs sequi regulam, & normam; Possum in hoc etiam statu salvari, bene igitur est, fat est, hunc inchoabo. Deceptio igitur est ista, aliud est posse salvari, aliud salvatum iri.

*Aliud est posse
se salvari,
aliud salva-
tum iri?*

Quarta Respectûs humani quid dicent hi, quid illi? At quid dicet DEUS, quid Sancti; quid tu moriens; quid dices tu ipse damnatus?

Quinta est, præsumptuosa, & negligens in DEUM fiducia, dicendo. Committo hæc Deo, scit Deus quid mecum futurum sit, hoc fiat quod statuit de me Deus: Cum tamen sciat quidem Deus quid de te futurum sit, velit tamen te facere, quod in te est, otiosumque te salvare non velit, immò otiosum te damnare velit.

Sexta est; hære in ancipiti, nullam vim inferendo sibi, nec dubiis finem imponendo, certâ determinatione: Cùm tamen Regnum Cælorum vim patiat, & violenti rapiant illud,

violenti sibi, violenti sunt Cælo. Audi quid dicit Deus; Utinam frigidus esses, aut calidus, sed quia tepidus es, incipiam te evomere ex ore meo.

*Horror vitæ
perfectioris,
fiducia in De-
um expellen-
dus.*

Septima est; trepidare perfectiorem vitam, tanquam duram, asperam, & in qua perseverare difficile sit. Sensit hoc ipsum initio Conversionis, Sanctus Augustinus, hæsitans morti, ut vitæ viveret, donec audivit clamantem DEUM. Quid in te stas, & non stas? projice te securus in DEUM, noli metuere, projice te, excipiet te, (ô homo) & sanabit te. Idem ergo dici tibi puta; Qui dabit velle, dabit & perficere, qui hæc dat nosse, dabit & posse. Nihil ex tua parte desit, ex parte nihil Dei deerit.

Quod si aliquis perplexus erat, inter aliquos Statibus, Ignarus quemnam eligere deberet, ei hunc modum suggererat Pater Gaspar. Invocato Dei auxilio tempore commodo.

Modus eligendi Statum vitæ.

1. Cogita, quis ex his statibus, tibi videatur esse magis placens, gratus, acceptusque Deo.

2. Cogita, quis ex his Statibus, tibi videatur pro anima tua securior, & facilior.

3. Cogita, quis ex his Statibus, sit Christo Domino, vitæ ejus, doctrinæque conformior, & similior.

4. Cogita, in quo ex his Statibus, possis esse proximo utilior, ad Salutem animæ.

5. Cogita, quis ex his Statibus, sit viribus corporis tui, dotibusque ac talentis tuis aptior, & in quo utiliùs pro DEO, talenta tua impendere possis.

6. Co-

6. Cogita, ad quem ex his Statibus, tacito, & interno, identidem repetito mentis impulsu provocaris, & moveris, quamvis remurmurante sensualis horrore.

7. Cogita, in quo ex his Statibus, facilius Deo rationem vitæ tuæ reddere poteris, in morte, & in Judicio Dei.

8. Cogita, in quo ex his Statibus, pluribus occasionibus ad bonum, paucioribus verò ad malum, abundabis.

9. Cogita, in quo ex his Statibus, facilius in Bono perseverare potes.

10. Cogita, si nunc morereris, in quo ex his statibus, velles mori. Ad has interrogatio-
Cogitatio altissima.
nes, in omni sinceritate, coram Deo, tibi responde, & pro quo Statu plures responsiones habueris, eum dilige, consulto eo, cui fides in Domino.

CAPUT IX.

Mortificatio exterior, seu afflictatio proprii Corporis, adhibita à Patre Gaspare.

QUOD olim Gentium Apostolo, Paulo in usu fuit; *Castigo corpus meum, & in servitutum redigo, ne forte cum aliis predicaverim, ipse reprobus efficiar,* idem Pater Gaspar exacte usurpabat. Quamvis enim quoad exteriorem apparentiam, in oculos intuentium non incurreret ea, corporis ad servitutum spiritus redacti, castigatio: sub finem tamen vitæ clare apparuit, quàm fuerit studiosus hujus virtutis: Cum enim in extrema ægritudine, corpore

1. ad Corintha. 9.

Corpus in morbo.

vix hæreret, nec nisi alienâ opera moveri posset, in dextera ejus scapula, apparuit vulnus crudissimum, magnitudine volæ unius latum, longumque, ex diverberatione tumescens: totum præterea corpus lividum, & contusum. Sic, quod olim in Salvatoris nostri dorso, peccatores, in tergo ejus Sanctimonia ipsa fabricaverat. Reperta sunt post mortem ejus complura afflictionis hujus instrumenta, sanguine madentia. Præter virgas, quibus puer iste Domini, singulis noctibus se se castigabat. Præter flagella, tam ex filo ferreo, quam ex funiculis, & loris; quæ obsequenti adhibebat jumento suo; præter pectines duos ferreos, quibus radendo corpus, comebat animam: præter cilicium, quo loricabat virtutem, inventum est in armamentario patientiæ ejus, quoddam ad instar hemisphærici globi, certâ tecti instrumentum, cujus superficiem peracutæ acûs confertim inhærebant: Singulæ autem acûs à summo, ad calcem usque, sanguine oppletæ, voluntarium Martyrem pictoria veluti acu ad vivum exprimebant.

Instrumenta mortificationis exterioris.

Quinduplici itaque in affligendo corpore, utebatur instrumento, nempe virgis, flagellis variis, cilicio, pectinibus ferreis, & hemisphærico illo globo. Fecerat autem ordinata in eo Charitas Dei, ordinem ejusmodi afflictationum, ita ut quasdam habuerit quotidianas, alias menstruas, annuas, denique & extraordinarias alias.

Dum has mortificationes, in reconditis Patris Gasparis pagellis, & consuetudinibus repertas, in lucem profero, inde exordior, unde
exor-

exorsus est B. Petrus Damianus vitam Sancti Lib. 1. Episto-
 Dominici Loricati descripturus, dum ita agit; larum. Epist.
Viri DEI, Dominici vita si scribatur, vereor ne a 19. ad Ale-
 quibusdam Fratribus incredibilis judicetur. Et in- xandrum 2.
 fra ait; Dicam sed, quis sciat, utrum fides, asser- Pontificem.
 tionem fidelissimam præbeatur? Sed parvipendendum
 est, si humana temeritas arguat, quem summa ve-
 ritas, falsitatis excusat. Scribit autem ille de S. *Mira morti-*
 Dominico Loricato hæc. Hanc continuam vitæ *ficationes S.*
 consuetudinem indifferentem habet, ut vix dies ulla *Dominici Lo-*
 prætereat, quin duo Psalteria modulando, utraque *ricati.*
 manu scopis armata, nudum corpus allidat. Et
 hoc quidem remissiori tempore. Nam quadragesi-
 malibus circulis, sive cum Penitentiam peragendam
 habet (crebrò enim centum annorum penitentiam
 suscipit) tunc per dies singulos, dum se scoparum
 tusionibus afficit, ut minus, tria Psalteria medi-
 tando persolvit. Centum autem annorum peniten-
 tia, sicut ipso auctore didicimus, sic expletur. Cum
 tria scoparum millia unum penitentiam annum apud
 nos regulariter expleant, decem autem Psalmorum
 modulatio, ut sepe probatum est, mille scopas ad-
 mittat, dum 150. Psalmis constare Psalterium non
 ambigitur, quinque annorum penitentiam in unius
 Psalterii disciplina recte supputantibus invenitur.
 Consequitur ergo ut qui viginti Psalteria cum disci-
 plina decantat, centum annorum penitentiam, ut
 mihi ipse professus est, sex diebus ex more consum-
 met. Memini quoque quia cujusdam Quadragesi-
 mæ imminentis initio, mille annorum imponi sibi per
 nos penitentiam petiit, quos certe omnes ferne,
 antequam jejunii tempus transgrederetur, explevit.
 Hactenus B. Damianus. Computemus jam
 Quotidie ille Sanctus bis Psalterium recitabat,

id est bis 150. Psalmos: ad singulos autem Psalmos infligebat sibi 100. ictus, multiplicentur 3000. triginta millia ictuum, quæ quotidie sibi infligebat. Quando autem centum annorum faciebat pœnitentiam per Quadragesimam, infligebat sibi ictuum 300000. trecenta millia. Illa verò vice, quando impetravit, & explevit per Quadragesimam, mille annorum pœnitentiam, inflixit sibi ictuum 3000000. tres milliones.

Institit nonnihil vestigiis Sancti hujus Loricati, Pater Gaspar, dum ita in se deservit, ut interdum, præsertim dum privatam vitam ageret, diversis diei, & noctis temporibus, ad quindecim millia percussionum, cum rasuris ferreorum pectinum, & hemisphæræ aculeatæ puncturis, pervenerit.

*Numerus per
cussionum.*

*Disciplina 1.
ante medita-
tionem.*

*2. Post medi-
tationem*

*3. Ante Sa-
crum.*

Tempora autem harum Mortificationum hæc erant. Primò, ante meditationem subibat flagellationem pro animabus Purgatorii, ad impetrandam gratiam devotionis pro eis, sibi, & aliis quàm plurimis; atque satisfaciendum pro pœnis earum. Secundò, post Meditationem faciebat diverberationem, offerebatque eam pro Collegio, ut in eo esset voluntas Dei bona, beneplacens, & perfecta: ut tentationes contra pacem, castitatem, fervorem, reprimerentur: pro particularibus quoque personis, notis, ignotis, indigentibus: pro profectu fratrum in Spiritu, & literis: pro successu temporalium, & augmento Benefactorum: pro Sanitate omnium domesticorum, pro expiandis peccatis, & pœnis debitis, pro amovendis impedimentis benedictionis divinæ, supra Collegium. Tertio, ante Sacrum instituebat flagellationem, eamque offere-

offerebat pro reverentia JESU Christo, in Sacrificio, & Sacramento, pro præparatione, & dispositione ad utramque reverentiam hanc impetrandam: pro eorum, quæ in Sacro petuntur impetratione; pro intensione negotiationis vitæ: pro supplendo defectu præparationis, & pro expiatione animæ ab obligatione culpæ & pænæ.

Quartò, post Sacrum sæviebat in corpus, idque offerebat in gratiarum actionem pro Sacerdotio, Sacrificio, & Sacramento: pro expiandis defectibus Sacri, & Communionis: pro gratiis Sacerdotalibus, & Sacramenti Ordinis: pro augenda devotione, & dispositione ad fructum Sacramenti præsentis. *Quintò*, Tempore Examinis Matutini proximè ante prandium, diverberabat sese, quam diverberationem vocabat disciplinam Balnei, in Sanguine, meritisque Christi JESU, in Justitia Dei, & dolore proprio; Offerebatque eam, in restitutionem, & expiationem, si quid gloriæ divinæ, à se surreptum, omissum, destructum, imperfectum erat: in gratiarum actionem pro actionibus, & beneficiis diei: in impetrationem fervoris, & diligentia, in sequenti vita: in impetrationem ejus doni, quod illi volebat Deus: pro amotione omnis impedimenti ad gratiam Dei. Huic autem disciplinae præmittebat hanc oratiunculam. *Si quid defraudavi, reddo: Si quid debeo, restituo: Si quid malum commisi, retracto: Si quid boni omisi, suppleo: Si quid corrupti, emendo: Si quid maculavi, emundo dulcissime JESU, in Balneo Sanguinis Tui, in Balneo Justitiæ Dei, in Balneo doloris, & amoris mei.* *Sextò*, peractis vesperis faciebat disciplinam, sub nomine mercedis operariis, ob hanc

4. Post Sacrum.

5. Sub Examen Matutini.

6. Post vespertas.

causam, quia statim post resurrectionem à somno, quolibet Mane, conducebat JESUM, & MARIAM, petens ab eis ut operarentur in se, & aliis ad se spectantibus, gratias omnes, nominatim verò augmentum, constantiam, & efficaciam fervoris, dulcedinis, ac luminis. Constabat hæc

7. *Ante matutinum pridie.* disciplina plerumque 36. ictibus. *Septimò*, flagellationem instituebat ante matutinum, quod pridie solitus erat recitare. *Octavò*, post finitum Matutinum, ad *Te DEUM* laudamus. *Nono*, ante Cænam, pro Collegio, vel Provincia. *Decimò*, post examen vespertinum. *Undecimò*, quiescente jam Collegio. *Duodecimò*, quiescente itidem Collegio, post examen censorium. *xi. & 12. quiescente Collegio.* Singulis præterea disciplinis adhibebat tot ictûs, quot sunt literæ in Nominibus JESU, MARLÆ, JOACHIM, ANNÆ, JOSEPHI, Patroni menstrui, in honorem eorundem specialem. Post quamlibet quoque Confessionem Sacramentalem acriter in se sæviebat. Singulas autem ejusmodi disciplinas in alia, atque alia corporis parte faciebat, ne dolorem obtunderet.

Catenula ferrea tempore Sacri.

Catenulam ferream tempore Sacri semper gestabat. Solebat præterea duabus virgis se castigare, & duobus pectinibus ferreis corpus radere, & hemisphærico globo, de quo supra, pungere. Singulis verò diverberationum, rasurarum, & puncturarum ictibus, varios amoris divini, indivinationis, intentionis, intermiscibat actûs, ita, ut ictus actibus, & actûs ictibus corresponderent. Quàm autem acres erant harum diverberationum ictus, patuit tum ex toto corpore contuso, tum ex instrumentis sanguine oblitis, tum ex quibusdam imaginibus, præ-

præsertim Christi passi post mortem ejus reper-
tis, sanguine itidem abundè conspersis, quas
tempore ejusmodi diverberationum vel suppo-
nebat, vel corpori concusso applicabat.

His omnibus addebat quotidie frequenter,
manuum in crucem extensiones, oscula terræ,
præsertim graduum communium, & similia vo-
luntarii Martyrii inventa.

Mortificationes Mensuræ.

In primis, qualibet die primâ Mensis faciebat
disciplinam pro successu novi Mensis, tam in
spiritu, quàm in Officiis: pro novo fervore, &
in satisfactionem pro pænis animarum Purga-
torii. *Deinde*, qualibet die quintâ Mensis, pro
successu Officii, gratiisque congruis in eo, &
pro directione Salutari. *Qualibet* quoque die
decimâ Mensis, pro Societate, & Admodum
Reverendo P.N. Generali, ejusque Assistenti-
bus, itemque pro Provincia, & R.P. Provinciali.
Item qualibet die decimâ quintâ Mensis, pro
necessitate domûs, in qua manebat, & pro pec-
catis propriis expiandis fructu satisfactorio.
Præterea qualibet die vigesimâ Mensis, pro ami-
cis, & pro pænitentibus suis præsertim de Socie-
tate. *Insuper* qualibet die vigesimâ quinta Men-
sis, pro Ecclesia, Imperio Christiano, Regno,
& Rege. *Denique* die ultima Mensis, pro gra-
tiis in mense transacto sibi collatis, pro impe-
tranda venia peccatorum, eodem Mense com-
missorum, & pro expiatione eorundem, viâ sa-
tisfactionis. Hæ omnes disciplinæ constabant
plurimis ictibus, quorum numerum aliàs adno-
taverat, sed postea expunxit, idque solum ad-
notatum reliquit; *Ut verò numeratio ictuum non*

*Disciplina
variis diebus
Mensis usur-
pare solita.*

careat

Industria numerationis ictuum disciplina.

careat suo fructu, neque interiorem affectum imperdiat, qui alioqui sub doloris corporalis tempus utiliter haberetur, intendam semel pro semper, vocibus numeratoriis significare simul actus Charitatis divinae, itemque actus omnis solitæ præscriptæque intentionis, item actus intinctionis ictuum in Sanguine, & meritis Christi, & denique actus progressionis, incrementique in millies, millies, milliesque majori proportione fervoris.

Mortificatio oculorum in Ianuario.

Ultra hæc omnia distributas habuit mortificationes, singulis Mensibus quodammodo appropriatas, non quòd eas aliis mensibus interdum non usurparet, sed quòd eas singulariter suis mensibus præ oculis haberet, & præcipuâ curâ exerceret. Et sic, *In Ianuario*, præcipue adhibebat mortificationem oculorum his modis.

1. Nullam personam de facie intuebatur, præfertim alicuius conditionis, aut formæ comptioris, nisi merus id casus, aut necessitas ferret. 2. In alieno cubiculo, si illud ingredi contingebat, nihil eorum quæ exposita erant, intuebatur, dispiciebatve. 3. Ab adspicientis novis speciosis, splendidis, curiosis, in omni materia, abstinerebat; ut sunt ædificia, imagines, pompæ personarum &c. quantum sinebat urbanitas. 4. Obvios quosque domi, ac foris, item parietes Domûs, Templi, plateas, frontispicia, Turres, non circumspiciebat, nisi necessitate deposcente, vel ob Officia communia. 5. Ad mensuram sui, aciem oculorum fermè jaciebat, vix ultra, & non nisi ex necessitate, ac ratiõne: liberam circumvolutionem oculorum frenabat, in quibuscunque occurribus, concursibus, quod observabat etiam cum solus esset.

6. Posi-

6. Positivè autem mortificabat oculos, captando occasiones respiciendi res nauseam provocantes, uti sunt ulcera, fimeta, sordes, tabidi homines.

In Februario, mortificabat auditum, & aures, *Mortificatio auditus, in Februario.* his modis. 1. Vellicabat aures suas, singulis diebus aliquoties, mane ad renovandam mortificationis hujus memoriam: Vesperis in pœnam defectuum, illo die per aures commissorum, expiandæque, & expellendæ delectationis per aures habitæ, causâ. 2. Delectationem ex colloquiis, & ex cantu, etiam in Templis vitabat, aut si vitare non poterat, negligebat, nec ad concinnitatem eius attentebat, consultò internæ operationi intentus. 3. Consultò (sine nota tamen) vitabat personas, quarum conversatione, vel lepore, possent recreari. 4. Ab audiendis rumusculis abstinebat. 5. Secretè, & secreta loquentibus, se non adjungebat.

In Martio, qui incidit in Quadragesimam *Mortificatio totius corporis in Martio.* totum corpus, omniaque membra, & omnes sensus externos, constituerebat objectum, subjectumque quotidianæ afflictationis, ut innuetur in mortificationibus quadragesimalibus infra ponendis.

In Aprili. Mortificabat sensum tactûs, his *Mortificatio tactûs, in Aprili.* modis. 1. Pungebat se, & fricabat pectine ferreo, aut aciculâ aliquas corporis partes aliquoties de die. 2. Reclinari in parietem, in fellam, inter standum, aut sedendum, vitabat. 3. Duritiem Sellæ, lecti, indusii, genuflexionis sectabatur. 4. Neminem omnino hominum, aut brutorum, & nihil mollium quarumvis rerum attingebat, ne quidem amicitia, aut ludicri causâ

causâ. 5. Non solum in alieno cubiculo, sed ne in proprio quidem, quidquam attingebat impertinens.

Mortificatio odoratus in Majo.

In Majo. Mortificabat odoratum sic; Nul- lum florem decerpebat, aut odorabatur. 2. In cubiculo nihil odoriferum servabat, non florem, non pomum, non aromata. 3. Consultò odorabatur habentia odorem gravem, & ingratum. 4. In certis occasionibus osculabatur, & odorabatur graveolentia loca, ad vilificationem sui: Mira tamen (ut hac occasione innuam) fuit eius mundities: Nullus unquam in eius cubiculo nidor etiam cum ægrotaret, immò nec tempore æstatis, quamvis clausæ manerent fenestras, sentiebatur.

Mortificatio gustus, in Junio.

In Junio. Mortificabat gustum his modis. 1. Condimenta ferculis non addebat, sed prout oblata fuerunt, sumebat. 2. Ordinem ferculorum non permutabat. 3. Non ferebat iudicium de qualitate ciborum, saporum, condimentorum, vinorum &c. 4. Inter comedendum, & bibendum inhibebat, & irritabat appetitum, impetumque ejus, mora temporis frangebatur. 5. Absynthio, vel alio tingeat linguam, vel labia ante cibum, citra notam. 6. Ante ferculi sumptionem attendebat, quam in partem ferebatur appetitus suo pondere, & hac abstinendo, vel saltem differendo, illum eludebat.

Mortificatio Capitis, in Julio.

In Julio. Mortificabat caput his modis. 1. Pruritus capitis sustinebat, nec facilis erat ad fricandum. 2. Capite, & fronte, terram mane, & vesperi feriebat ex humiliatione sui, & reverentia Majestatis Divinæ. 3. Pectine ferreo, vel acicula pungebat, & scalpebat caput. 4. Capillos

los capitis vellebat. 5. Dormiturus, in duro, & humili cervicali collocabat caput.

In Augusto. Mortificabat manus his modis. *Mortificatio manuum in Augusto.*

1. Ungues digitorum profunde abra-
debat, doloris causâ, nunc hujus, nunc illius digiti. 2. Manus verberatione, aciculâ, pectine ferreo, catenulâ, expansione affligebat. 3. Cohibebat manum à fricatione in pruritu. 4. Semper manus modestè compositas tenebat, & à faciendis inter loquendum gestibus, cohibebat.

In Septembri. Mortificabat pedes his modis. *Mortificatio pedum in Septembri.*

1. Stabat frequentius, & diutius usque ad dolorem. 2. Scrupulos pedibus supponebat ambulaturus, per aliquod tempus. 3. Igne plantas adurebat. 4. In quovis situ, pedibus commoditatem subtrahebat, incommoditatem verò obtrudebat. 5. Verberatione, pectine, aliisque modis pungebat pedes. 6. Insistebat interdum uni pedi, usque ad molestiam. 7. Sedebat suspenso altero, vel utroque pede. 8. Genuflexiones diu continuabat, & per aliquod decades repetebat, adjectis aliquibus actibus: e. g. adorationis æternæ Sapientiæ, & similibus.

In Octobri. Adhibebat mortificationem pectoris, ventris, & laterum, his modis. *Mortificatio pectoris & laterum in Octobri.*

1. Pectine ferreo sulcabat, & radebat dictas corporis partes. 2. In forma Crucis pronus orabat, ad dolorem usque, (discretum tamen) pectoris. 3. Flagello, vel virga affligebat. 4. Latera igne adurebat aliquantulum. 5. Tundebat frequenter pectus, cum compunctione animi.

In Novembri. Linguam mortificabat his modis. *Mortificatio lingue in Novembri.*

1. Premebat, & adnordebat eam dentibus

tibus. 2. Aciculâ pungebat, & pectine ferreo radebat. 3. Lingebat eâ terram, laterem, vel aliam quampiam rem asperam. 4. Illinebat, atque imbuebat eam amaris, vel acetosis succis, aloe &c. 5. Calidis, & ferventibus cibus eam adurebat.

*Mortificatio
vocis, in De-
cembri.*

In Decembri. Specialiter mortificabat vocem, his modis. 1. Rarò loquebatur, parce, non diu, non multis, & purè necessaria. 2. Submissè loquebatur, & elationem vocis, cachinnationes, & risûs vitabat. 3. Abstinebat à cantillatione, quæ esset cujuscunque delectationis, etiam honestæ, & piæ causâ. 4. Utebatur vocibus, juxta usum loquendi simplicem. 5. Fractiones vocis, & verborum, vitabat, non utendo diminutivis, superlativis, hyperbolicis loquendi modis.

Tempus porrò harum mortificationum, in memoriam revocandarum, habebat post meditationem matutinam.

Mortificationes Annua, & alia extraordinaria.

*Disciplina,
pectinatio
annua.*

1. **I**N fine Anni faciebat disciplinam 365. ictuum, juxta numerum dierum Anni, raturam quoque, seu pectinationem 225. puncturarum, juxta numerum membrorum hominis, quæ notabilia totidem esse censentur. Insuper aliquanto tempore cilicium tunc gestabat.

*Mortificatio
tempore Bac-
chanalium.*

2. Triduo Bacchanalium, qualibet nocte adhibebat flagellationem corporis quinque partitam, pro numero quinque vulnerum Christi, quamlibet continentem ictûs 50. quos intinctos

in

in Christi vulneribus, Sanguine, offerebat Sanctissimæ Trinitati, ad satisfaciendum pro peccatis bacchanalifantium ad placandam illis iram DEI, & ad impetrandam veniam. Post singulas autem quinquagenas, utebatur hac obtestatione ad JESUM Christum.

Dulcissime, ac mansuetissime IESU, Redemptor, & amator animarum: Te ego, per dolores, & indignationes hujus vulneris Tui, obtestor, ut ignoscas peccantibus, atque Sanguinem Tuum pretiosum, nunc præsertim conculcantibus. Nesciunt Domine quid faciunt. Ne projicias eos à facie Tua, Spiritumque penitentia ne auferas ab eis, ut cognoscant, & doleant, quia Tibi soli peccaverunt, & malum coram Te fecerunt. *Oratio pro peccantibus.*

Eodem tempore in honorem 7. dolorum Pretiosissimæ Parentis, & in honorem doloris illius specialis, quem habuit in hac vita, videns tam indignis peccatis, modisque, filium suum, DEUM, ab hominibus tractari, bis 7. validos ictûs in sensibiliore corporis parte infligebat, postulans à Pretiosissima Parente, tanquam unico peccatorum refugio, ut suscipere patrocinium peccantium, eosque ad penitentiam deducere, dignetur. Sub idem etiam tempus, duritiam lecti, & brevitatem somni sectabatur, gustum quoque specialiter affligebat.

3. Singulis Quadragesimæ diebus, semel mane, & iterum vespere afflictiones omnium sensuum, & membrorum instituebat, collectim sumptas; quæ alias distributæ per singulos menses erant. *Mortificationes Quadragesimales.*

4. Die Parasceves, mane faciebat tripartitam flagellationem. *Vna pars erat in honorem* *Disciplina tripartita, die Parasceves.*

V.P. Druz. Op. I.

G

cal-

cultumque, & participationem dolorum, per decem circiter horas diurnas, à Christo Domino toleratorum, & unicuique horæ respondebant 10. ictûs : atque ita hæc pars disciplina constabat ictibus 100. quam concludebat Oratione, *Anima Christi* &c.

Altera pars cedebat in honorem, & participationem dolorum Pretiosissimæ Parentis, Christo Domino per 10. illas horas condolenti, & unicuique horæ respondebant ictûs 5. atque ita hæc pars disciplina constabat ictibus 50. quam concludebat illis verbis ; *Santa Mater istud agas, Crucifixi fige plagas, cordi meo valide. Tui nati vulnerati, tam dignati pro me pati, penas mecum divide. Fac me plagis vulnerari, Cruce hac inebriari, ob amorem Filij.*

Tertia pars redundabat in honorem Sanctorum, doloribus Christi, & Matris ejus, unice addictorum, & hæc continebat ictûs 18. juxta numerum Sanctorum delectorum, quam concludebat tali Oratione, *Imprimite o Sancti, cordi meo, amarissima IESU Christi, & Pretiosissima Matris, passionis memoriam, ut eam præ oculis die, noctuque semper habeam, eamque participando efficaciter sentiam, & exprimam ob amorem Domini mei IESU Christi, ejusque Pretiosissimæ Parentis, & vestrum omnium. Amen.* Addebat præterea diverberationem 64. ictuum in memoriam dolorum omnium Pretiosissimæ Parentis, quos illa totidem horis sustinuit, incipiendo fere à valedictione, ad Resurrectionem Christi.

Eodem die, vesperi faciebat tripartitam disciplinam, in honorem, cultum, & participationem dolorum Christi Domini, & Pretiosissimæ

simæ Parentis, per 8. horas nocturnas. *Prima pars* disciplinæ continebat ictûs 64. *Alterâ*, ictûs habebat 32. *Tertiâ*, continebat ictûs 18. vel plures pro numero Sanctorum delectorum. Singularum autem partium hæ erant Conclusiones, quæ in priori disciplina.

5. Diebus Rogationum, ipsoque Ascensionis Dominicæ die, ad ornandas Domini IESU in cælum abeuntis, corporis partes, animæque potentias, quæ sunt numero 225. in corpore, totidemque supponendæ in anima. Et in honorem omnium vulnerum corporis ejus, quæ numerantur fuisse 5466. instituebat disciplinas 12. quæ cum pectinibus, continebant ictûs huic numero respondentes, præter alias ordinarias mortificationes. *Mortificationes diebus Rogationum.*

6. Tempore Adventûs, Singulis diebus, ante & post Sacrum, infligebat corpori 276. ictûs cum totidem actibus, in honorem dierum, quibus Christus Dominus in utero Virginis mansit: in gratulationem quoque donorum, quæ Virgo Mater per eos dies, ex opere operato obtinuit, pro gustu, fructu, affectu Incarnationis. Eodem tempore, Orationes, nudis genibus flectens, peragebat, lecti quoque duritiem sectabatur: gratus enim DEO lectus est, anima duro lecto corpus tractans. Ab An. 1624. eodem Adventûs tempore, alternis, & interdum singulis noctibus, humi cubabat, ad mediam noctem, & ultra, mediâ nimirum nocte expectans Dominum suum. *Mortificationes diebus Adventûs.*

7. Die fidelium defunctorum, pro animabus Purgatorii adhibebat disciplinas triginta tres, quarum singulæ, ad minimum constabant totidem *Disciplina die fidelium defunctorum.*

tidem ictibus, & sic tota diverberatio continebat numerum ictuum 1719. Tanto animo conabatur adjuvare animas, animosus Christi servus.

8. Ad ordinarias mortificationes & illud referri debet, quod ab ordinariis post mensam recreationibus abstinere solitus fuerit, petitâ ad id, & impetratâ ab Amodum Reverendo Patre Nostro, piæ memoriæ, Mutio Vittelescho, & Gosvino, Nickel, facultate. Et quod pro impetranda eliberatione à regimine, frequenter sese flagellaverit; flagellis ipsis, servum se non superiorem in Religione debere esse, coram Deo protestatus.

*Disciplina
ante Concio-
nes.*

*Mortificatio
in colloquio
mulierum.*

*Mortificatio
in itinere.*

*Mortificatio
in ipsis morbis*

9. Ad extraordinarias autem corporis diverberationes id spectat; quod post quamlibet Concionem, flagellatione seipsum mulctaverit, incutiens sibimet timorem DEI, si fortè illum Auditoribus non iniecisset. Deinde quod si quando cum sexu muliebri colloqui (quod perrarum erat) contigisset, acutissimâ acu corpus suum pungere, adeoque servatæ pudicitæ, novos addere stimulos, solitus fuerit.

10. A tanto in mortificatione corporis profectu, nec itinera eum retardabant: dum enim flagellationes adhibere non poterat, vellicationes, rasurasque, puncturas, & pectinationes usurpabat. Invisens Illustrissimam Fundatricem Ostrogensem, in angusta licet mansione, reperit tamen locum, in quo divexaret corpus flagello Scythico, quod post discessum ejus reperit quidam Pater, eique illud exposcenti, remisit.

11. Quodque magis mirum, etiam in infirmita-

mitatibus corporis, hoc in negotio mortificationis validus erat; adverti ego eum ad initium extremi morbi, virgarum disciplinam usum. Dicere quoque solebat, non obfuturum valetudini, si aliquis morbo pressus, ter, vel quinquies vellit utrumque pedem, in honorem Sacrosanctæ Trinitatis, vel quinque Christi vulnerum, aut simile quid in morbo, vividam mentem faciat.

12. Cæterum tamen in Paschate, perque totam ejus Octavam, suadebat, superfedendum esse à diverberatione sui ipsius, gestationeque Ciliicii, tum propter solennitatem lætissimi temporis illius, tum ut postmodum post interrupta flagella, acrior dolor sentiat.

Cessatio à flagellis in Paschate.

Non omittendum denique est remedium quoddam, quo in perfanando corpore proprio usus est. Comparuerat in latere ejus sinistro, ulcus quoddam, non leviter periculosum: jam enim usum sinistræ manûs, quâ ordinariè in sese diverberando utebatur, ademerat. Detexit illud P. Gaspar Præfecto infirmorum, emplastrumque, vel simile quidpiam expetiit: Sed oblitus ille, remedium distulit. tum Pater Gaspar instinctu, ut credibile est, divino, virgam arripit, dextraque manu, ulcus flagellat. Res mira! ad primam flagellationem ulcus detumuit, ad repetitas autem diverberationes, prorsus perfanatum est, non vulgari mortificationis medicamento.

Sanatum flagellatione ulcus.

C A P U T X.

Mortificatio interior Patris Gasparis.

Quod corpus est sine anima, hoc mortificatio exterior, sine interiori: quamvis enim

G 3

mor-

mortificato corpore, animus reddatur ad vitia infirmior, coram optimo tamen spirituum ponderatore DEO, Spiritualis mortificatio primum tenet locum. Siquidem ille cor contritum, & humiliatum, id est, mortificatum animum, nunquam despicit, qui tamen Pharisaicas corporis mortificationes non adspexit. Satis, superque perspecta hæc veritas Patri Gaspari fuit, cui non minus curæ erat, atterere corpus atque conterere

Linguis aliorum Sanctitas alitur.

cor. Atque inprimis providit illi DEUS, permissu suo, occasionem ejusmodi interioris mortificationis, dum linguas, & calamos quorundam in eum exacui permisit, linguas inquam hominum, quibus plerumque Sanctitatem servorum suorum alit, & nutrit DEUS, & quibus ipse Unigenitus ejus est nutritus. Antequam autem id ei linguarum nutrimentum subministravit, prius appetitum illius tali disposuit visione. Die quodam erat Pater Gaspar ad Aras, dumque cogitaret, quonam pacto ipsemet Numini victima fieri posset, conversus ad populum, vidit Templum, linguis, complures formas præferentibus, oppletum: quædam enim hastarum instar, & missilium erant: aliæ sagittas, gladios, pugiones aliæ, nonnullæ serpentum spicula imitabantur, loquentem sibi his linguis DEUM, intellexit illicò, seque linguarum victimam, DEO ad aram obtulit. expertusque est postmodum identidem, præsertim in Provincialis, & Rectoris officio, ejusmodi humanarum linguarum tela, quibus tamen nec verbo, nec calamo restitit unquam, loquentem sibi ad cor, per eas linguas agnoscens DEUM. Reperi inter intima ejus scripta, pagellas duas, in quarum altera, *Proventus*

Visio linguarum in Sacro.

visio linguarum in Sacro. xit illicò, seque linguarum victimam, DEO ad aram obtulit. expertusque est postmodum identidem, præsertim in Provincialis, & Rectoris officio, ejusmodi humanarum linguarum tela, quibus tamen nec verbo, nec calamo restitit unquam, loquentem sibi ad cor, per eas linguas agnoscens DEUM. Reperi inter intima ejus scripta, pagellas duas, in quarum altera, *Proventus*

ventus

ventus Provincialatus, in altera Proventus Re-
 ratus, ex linguis hominum, ab eo notati, atque
 merè in ærarium DEI refusi erant.

Proventus
 gubernatio-
 nis.

Verum hæc extrinsecus advenientia, internæ
 afflictionis experimenta, exigua videbantur, ani-
 mo ad majora, DEI elevantis ope, erecto. De-
 crevit igitur ipse sibi, spirituales quasdam, ut ap-
 pellabat disciplinas, seu flagella (vocabulum etiam
 ipsius est) cordis; quæ sapius quidem in die,
 præcipuè tamen ante Sacrum, temporeque exa-
 minum, subibat. Ictus, seu potius actus flagel-
 lorum ejusmodi hi erant. 1. Depressio sui ipsius
 infra abyssos, infra ipsum nihili centrum, 2. Expro-
 bratio sibi defectuum. 3. Contritio acuta de omni-
 bus. 4. Dissidentia de viribus propriis, & omnis
 creaturæ. 5. Sacrificatio sui totius, præcipue autem
 honoris, & amoris, in gustum, honorem, & amo-
 rem DEI, super Aram linguarum, censurarum. 6.
 Timor mortis, Iudicii, inferni, confusionis coram
 Deo, Angelis, Sanctis & creaturis, in hora Iudicii
 particularis, & universalis. 7. Redditio rationis
 DEO, ut presenti & ponenti rationem cum villico
 iniquitatis diffamato, cum servo nequam, defossore
 talenti. 8. Exspoliatio cordis ab omni spe, & usu
 omnium creaturarum, etiam suiipsius, à desiderio
 omnis boni creati, & redactio ad eum statum nudi-
 tatis, in anima, & corpore, quem habuit homo in
 creatione. 9. Odium fastidiumque solatiorum hujus
 vitæ sensualium, naturalium, propriorum. 10. Bal-
 neatio animæ in occultis judiciis ejus, in Christi San-
 guine, & doloribus, in misericordiis divinis, in
 amore Dei, & dolore de peccatis, propter Deum.
 11. Confessio peccatorum, defectuumque omnium,
 tam moralium, quàm Physicorum, coram Deo, Cæ-
 litibus,

Discipline
 Spirituales.

litibus, Creaturis. 12. Vilificatio sui, & annihilatio coram Deo. 13. Affectus ille publicani, non audentis oculos in Cælum levare, sed à longè pectus suum tundentis. Affectus item filii prodigi. Affectus Magdalena, à retro stantis, & pedes Christi rigantis. 14. Insultatio irrisioque ironica, & Sarcastica sui ipsius, ex objectis, complacentiam vanam movere solitis, aut aptis. 15. Plandus universalis omnium potentiarum tam in propria, quam in omnium, etiam damnatorum institutus Persona.

Instruxerat præterea contra se, vel potiùs pro se duodenam mortificationum internarum aciem, eamque per duodecim totius Anni menses, disposuerat; optime arbitratus, internos animi hostes faciliùs superari posse, si duellari prælio cum illis concertetur, quam si turmatim omnes impetantur.

Mortificatio
æstimationis
sui ipsius.

In Ianuario itaque, vincere nitebatur æstimationem sui ipsius, his modis. 1. Crebro in diem exuebat se coram DEO, totâ honoris, & famæ curâ, abdicabatque à se jus omne ad illam procurandam, & tradebat illud omni Creaturæ, verbis illis Sancti Augustini. *Senti de Augustino quidquid libet* &c. 2. Intentus ad id erat, ne quisquam aliquid in laudem ejus vel ille ipse in laudem propriam diceret. 3. Non cupiebat scire, vel audire de se, suisque rebus, talentis, gestis, judicia, sensûs speciosos, & amplos. 4. Petebat à DEO, (si ita ei placeret) humilem, atque infimum inter omnes gradum, abjectamque omnium de se opinionem, & ad Externos etiam evulgationem. 5. Speciali reflexione dispiciebat occasiones vilificandi se, in oculis aliorum, absque censura vanitatis, & vitio affectationis. 6. Si quid æstimationi

mationi propriæ contrarium acciderat, de eo, coram infante VERBO, pro nobis facto contemptibili, gaudebat & triumphabat.

In Februario, Subdere specialiter adlaborabat *Mortificatio libertatis propriæ.* libertatem voluntatis propriæ, & independentiam in agendo, his modis. 1. In rebus voluntati, atque libertati propriæ commissis, hoc potius agebat, quòd aliis videbatur, quàm quod sibi, quodque repugnabat inclinationi suæ, quàm quod arridebat. 2. Amabat alienum iudicium, & sensum, præsertim Superiorum, quorum directioni instar pueri rudis, Senisve baculi, aut peregrini ignorantis, in simplicitate acquiescebat. 3. Declinabat ab illa benevolentia, quæ proprie voluntati, & arbitrio permetteretur agere, quod vellet, esse ubi vellet &c. perindeque hoc censebat, atque si à DEO, & providentiæ ejus regimine exclusus esset, ac in sensum reprobum datus, & in desiderium passionum, inque infrunitum, & irreverentem animum traditus. 4. Libertatem suam sibi relictam, similem putabat hederæ, aut vidi non alligatæ palo: item membro luxato, & extra sedem suam nativam constituto. 5. Providentiam Divinam, in omni eventu, ordinatione, serie venerabatur, eandemque dulciter expendebat in quotidianis rebus, etiam minimis & eâ dulcedine pascebatur. 6. Curabat omnia, tam imperata, quam spontaneâ peragere, amplectendo spontaneâ voluntate imperium.

In Martio. Amorem proprium abnegare curabat, his modis. 1. Peculiariter attendebat, ne *Mortificatio amoris proprii.* uteretur, cum sensu, & respectu ad se, illis vocibus: *Ego, meum, me* &c. 2. Exercebat se in odio

fui, & increpatione, atque maledictione, ac exprobratione nequitiae, & miseriae propriae. 3. Nullam rem, nullum opus, nullum successum sibi adscribebat, sive voce, sive mente, nec cupiebat sibi adscribi ab ullo. 4. Nulli rei, officio, loco, personae, commoditati affici curabat. Et identidem omnia praedicta percurrens, reflectebat se, an aliquid ex his habere vellet, aut aliquid adimi nollet. 5. Nihil boni sibi deberi, si autem aliquid boni sibi praestabatur, id ex mera commiseratione praestari sentiebat. 6. In nulla re defensionem sui, aut ultionem quaerebat, & si aliquando quaesivit, ejurabat. 7. Gaudebat, dum cuiuspiam, id quod suum erat, adscribebatur: idque silentio premebat, & alteri congratulabatur.

*Mortificatio
amoris inter-
ni Creatura-
rum.*

In Aprili, mortificabat amorem internum Creaturarum, his modis. 1. Severe dispiciebat, ne aliquam Creaturam haberet, non tantum pro fine ultimo, sed etiam pro motivo aliquo impulsivo, ad quidvis agendum. 2. In actionibus omnibus, praec oculis habere curabat, non id quod appetitus impetuosè ferebatur, aut à quo abhorrebat, sed quod spiritui, rationi, & profectui suo competens erat. 3. Non plus quamlibet rem appretiabat, quam quantum eam DEUS appretiat, & Natura cujusque exigit. 4. Certis temporibus, omnem affectum, etiam licitum, abstrahere ab omni re creata, eumque toto impetu, totaliter, una secum, ad Deum convertebat. 5. Utebatur certis temporibus, exspoliatione sui ab omnium rerum non amore tantum, sed etiam usu, & cura, & possessione, eo modo, quo id facturus erat in articulo mortis. *In*

In Majo, speciali curâ incumberebat in mortificationem amoris in se sensualis, his modis. *Mortificatio amoris sensualis.*
 1. Crebrò in se renovabat odium, nauseam, & contemptum omnium sensuum, & sensualium illis verbis; *Hei mihi, quia incolatus meus* &c. *Quis me liberabit de corpore mortis hujus.*
 2. Excitabat in se tædium patiens, & modestum, indigentiarum corporalium, & sensualium, nempe cibi, potus, vestitûs, calefactionis, venti, ablu-tionis, variationis fitûs, & similibus. 3. Ingeribat sibi singulis diebus aliquoties, sensualem molestiam, incommoda irrogando, & commoda derogando. 4. Curabat esse hostis omnium mollium, delectantiumque sensus internos & externos, quin & naturales commoditates, salvâ valetudine, aut fugiebat, aut differebat, aut supernaturales faciebat. 5. Omnia metiebatur purâ necessitate, eâque arctâ, & durâ. 6. Alternis diebus in hebdomada, inquirebat in ea objecta, atque occasiones, in quibus impotentiùs sensibus abstraheretur, dominiumque sui in talibus proponebat, & decernebat.

In Junio, attenuabat in se amorem sanitatis, *Mortificatio amoris sanitatis.*
 his modis, 1. Scrupulosas, & superstitionosas observationes in valetudine conservandâ, lecto, vestitu, cibo, devitabat; nec de eis loquebatur. 2. Laboribus, & defatigationibus libenter se impendebat, ut Confessionibus, Concionibus, Vigiliis, & similibus, etiâ cum aliquo, non tamen notabili detrimento sanitatis. 3. Appetitum vivendi, ipsamque vitam offerebat DEO, Christo animarumque salutis, frequenter. 4. Illud commune dictamen; Nocet valetudini: lædam valetudinem: frangamve intempestivè, explo-debat

debat, ablegabatque à se, illo opposito S. Pauli; Ego non solum alligari, lassari, frangi, sed & mori paratus sum. Et illo, vis servire Christo, usque ad defatigationem? Et illo; Nunquid meus sum? nunquid vires meae, valetudo mea, vita mea, est mea, & non Domini? nunquid servus, mancipium, jumentum sibi vivit, & non Domino? majoremne mihi debet servitutem Creatura, quam ego Creatori? & illa tamen servit mihi perditione sui. 5. Desiderabat dissolvi, & esse cum Christo.

*Mortificatio
intellectus
proprii.*

In Julio, mortificabat interiùs curiositatem intellectus proprii, his modis. 1. Omnem non necessariam, & non necessariorum sciendi cupiditatem frenabat. 2. Rumores omnes nec scire, nec narrare cupiebat, multò minùs scribere, praesertim bellorum, aut alios peregrinos, nisi urgens necessitas suasisset. 3. Opiniones in omni materia, communes sequebatur, novitatibusque nisi valdè probatis non inhærebat. 4. Libros curiosos vitabat. 5. Dum res fidei, revelationes, & mysteria recogitabat, faciebat id non curiositatis gratiâ, sed ex reverentia, & ob devotionem, atque practicationem. 6. Ostentationem ingenii in acumine, perspicacia, claritate, subtilitate, discursu, celeritate, vitabat: quodsi quid ejusmodi prodendum erat, DEI, & proximi causâ, modestè, & neglectim, elevando id, faciebat.

*Mortificatio
cogitativa
facultatis.*

In Augusto, Subigere studebat intellectus cogitativam facultatem his modis. 1. Curabat (quod etiam diebus omnibus in usu illi fuit) primitias cogitationum, de DEO habere, nec eas sinebat à diabolo, vel natura, vel otiositate,
impe-

impetive, præripi. 2. Cogitationibus directis, reflexas adjungebat, non sinebatque esse indifferentes, vel ordinis merè naturalis; sed curabat eas ad finem supernaturalem ordinare. 3. Imaginativam facultatem dominio reflexionis subiciebat. 4. Brutalitem sensitivæ partis, sine supernaturali, & ratione dirigebat, præsentiaque DEI frenabat. 5. Conabatur semper aliquid voluere in mente, præviâ deliberatione. 6. Curabat cuilibet operi, & tempori, assignatas habere regulas, & observationes.

In Septembri, intentus erat mortificationi *Mortificatio*
Judicii proprii, his modis. 1. Curabat habere *judicii proprii.*
judicium flexibile, non tantum ad judicium Superiorum, sed etiam cujuscunque alterius. 2. Etsi evidens aliquando erat, sensum illius esse bonum, cedebat nihilominus de suo sensu. 3. Nunquam contentiosius agebat pro suo sensu, ac judicio, immò etiam à rationibus inculcandis abstinebat. 4. Facile, immò libenter patiebatur, si quis discedens à judicio ejus alium confuleret, & sequeretur: nec, dum iterum in aliqua re judicium ejus poscebat, eum repellebat. 5. Non utebatur illis verbis; Cogitabam hoc ego. Ego ita judicavi, & suasi. Pridem ego hoc cogito. Oportet etiam aliquando hominibus (id est mihi) credere. 6. Virtutem diffidentia familiarè sibi reddebat.

In Octobri, mortificare conabatur judicium *Mortificatio*
de rebus alienis, his modis. 1. Occasiones vita- *judicii de re-*
bat cognoscendi alienos mores, facta, talenta, *bus alienis.*
dum id sibi non incumberebat, præterquam in bonum, & laudem proximi. 2. Sermonem de alienis rebus, nec inferebat, nec excipiebat, sed dex-

dextrè interrompebat, aliumque intrudebat. 3. Vitabat suspiciositates, & umbrositates omnes. 4. Impetum mentis prurientis aliena judicare, etiam sub specie zeli, refrenabat, his, & similibus dictaminibus; Quid ad te? Tu me sequere. Tu quis es? qui iudicas alienum servum? Quis tibi clavem cordium dedit? Nunquid libri conscientiarum jam tibi aperti sunt? si absque peccato es, primus in eum lapidem mittas. 5. Dum ex officio mores, facta, & talenta aliorum cognoscebat, charitatem, misericordiam, & compassionem adjungebat, mansuetudinemque præmittebat. 6. Cavebat determinatum ferre iudicium, aut concludere, suspendebatque iudicium, donec res in liquido esset. 7. Si quando apertè malum aliquid erat, & ex officio culpandum, differre tantisper reprehensionem curabat.

*Mortificatio
appetitûs irascibilis.*

In Novembri, cohibebat specialiter appetitum irascibilem, his modis. 1. Impatentiam, amaritudinem, & omnes cholerae impetûs reprimebat. 2. Odium, & omnes vindictæ modos vitabat. 3. Audaciæ modum statuebat, nihilque supra vires tentabat, nihil præcipitanter aggrediebatur. 4. Nihil præter DEUM & ab ejus gratia lapsum, timebat. 5. Contra terriculamenta nocturna animum obfirmabat, & assuefaciebat. 6. Tristitiam, melancholiamque omnem fugiebat. 7. Omnes fiduciae nidulos, speique in se, & in hominibus, in corde suo disturbabat, tantumque conabatur desperare de se, quantum sperare de DEO. 8. Æqualis tam in prosperis, quàm in adversis esse curabat,

In Decembri, mortificabat in se appetitum concupiscibilem, & puram Naturam, his modis.
 1. Nullâ re utebatur non tantum, tanquam propriâ, sed etiam tanquam aliquo modo ad se spectante. 2. Actionum suarum dominium, liberumque exercitium subdebat dominio Sanctissimæ Trinitatis, atque Infantis VERBI possessioni. 3. Impetûs, & æstûs desideriorum inhibebat, & morâ dilationeque temperabat. 4. Ab occupatione, transferre se curabat quietum. 5. Puræ naturæ actûs, & commoda, quatenus puræ naturæ sunt, prævertebat, & sine sublimi intento supernaturalisabat. 6. Incommoda, molestiasque naturæ, non removebat nisi prævio aliquo rationis ductu, commoda quoque naturæ, & exigentias non explebat nisi etiam ratione præviâ.

*Mortificatio
appetitûs
concupiscen-
tiæ.*

CAPUT XI.

Humilitas Patris Gasparis.

INter sequelas divinæ Sapientiæ, simulque misericordiæ, vix ulla connaturalior est eâ, quam humilitas, ex DEI donis, præsertim gratum facientibus, & vice versâ, per quam DEI dona gratum facientia, ex humilitate inferuntur: super quem enim requiescet Spiritus Domini, nisi super humilem? & quò fluentia cælestia devolvuntur connaturaliùs, quàm ad vallem demissi cordis? Quia igitur ostensum jam est supra, quantis donis divina beneficentia Patrem Gasparem cumulaverit, subinferri poterat, eum fuisse tantorum capacem donorum, hoc est humilem: operæ tamen pretium erit, humilitatem ejus hoc loco luculentiùs exponere.

*Humilitas,
donorum Dei
locus nati-
vus.*

Cum

Cum autem spiritus humilitatis non sit nisi à Spiritu DEI, donatum sibi hunc Spiritum ille ipse fatetur in libello suarum illustrationum, tali modo. In Septembri Anni 1622. dedit mihi DEUS magnum Humilitatis Spiritum, & humiliationis mei desiderium: quã in re tam graves animi, seu voluntatis meæ sensi pugnas, intellectui à DEO illuminato, in hac re pertinaciter repugnantes, aded, ut aliquando coactus fuerim proposita humiliationis juramento firmare. Sed hæc durities in me mollita sensim fuisse visa est, cum divina gratia.

*Juramenta
humiliatio-
nis.*

Quam verò vehemens, & efficax fuerit iste spiritus, patet ex resolutionibus, quas operatus est in animo Patris Gasparis: Inprimis enim id in illo effecit, ut sacrificaret DEO famam & honorem proprium, de quo ille ita ait. 21. Novembris, anni 1632. Per manûs Pretiosissimæ Parentis, in Sacrificium obtuli Sanctissimæ Trinitati, omnem famam, & honorem meum, tradendo illum totum DEO, & omni Creaturæ propter DEUM. Obtulit autem per modum voti nuncupati, in præsentia cujusdam Superioris, cujus nomen in formula, quæ sequitur, reticuit.

*Votum abdi-
cationis fa-
mæ propriae.*

Ego NN. Sanctissime, & æternum omnipossibi-
liter adorandæ Trinitati, coram SS. DEI Parente,
S. Angelo Custode, S. Patre Ignatio, & totâ Celesti
curiâ, & Te Reverende Pater, omnia Professionis
meæ vota plenissime & omnimodè innovo, & de
novo facio. Insuper ad majorem divini nominis
gloriam, propter ejus solius, voluntatem explen-
dam, procul omnis solatii, meriti, & premii tempo-
ralis, vel æterni desiderii, propria famæ, & omni
existi-

existimationi renuntio: eamque in solidum divinae dispositioni resigno: Voluntatem quoque meam Sanctissimae divinae voluntati, in aeternum mancipium trado, devoveo, inscribo, & in amplissimum ejus obsequium omnes animae potentias, omnes corporis vires, omnes Sanguinis guttas, omnes mei, omniumque Creaturarum atomos, omnipossibili resignandi, inscribendi, tradendi modo, resigno, inscribo, trado, & peculiariter me ad fidei mysteria, gloriam SS. Trinitatis, VERBI Incarnati, Parentis DEI Pretiosissimae concernentia, pro viribus, qua sermone, qua stylo, privatim, & (si per obedientiam licuerit) etiam publice tuenda, singulari voto obstringo: Summi loco beneficii habitaturus, si in hoc obsequium non solum quoscunque labores, sine omni prorsus solatio, sed etiam famam, & Sanguinem impendere potuero, Cujus resolutionis, quo eam, ut liberè, & de certa animi sententia, concepta est, ita fixa, immobilis, irrevocabilis, in omnem aeternitatem permaneat: Te Reverende Pater, quem mihi divinae voluntatis interpretem, calitus datum intelligo, & magno meo bono jam pridem experior, Te, inquam, testem, adlego, adque Tuos pedes, hujus resolutionis chyrographum, manu propria exaratum, & proprio ore expressum instrumentum, promptissimam voluntate depono, brevi illud ipsum pretiosissimo corpore, & Sanguine Domini JESU Christi, semel pro semper, aeternam, & irrevocabili voluntate obsignaturus. Denique perversitatis, mutabilitatis, & nihili mei, probe mihi conscius, & viribus meis omnino diffusus, ab immensa SS. Trinitatis bonitate, & misericordia, peto suppliciter, ut quemadmodum ad hoc debita pridem religionis exercitium offerendum, largita est, ita quoque per merita, &

Votum impendendi vitam pro DEO.

Sanguinem Domini nostri JESU Christi, perque orationes Sanctissimæ Dei Parentis, S. Patris Ignatii, S. Angeli custodis, & omnium Sanctorum, ad hoc explendum, gratiam uberem largiatur, Amen.

Traditio sui
in Mancipium
Societati.

Peruasit & hoc Spiritus Humilitatis Patri Gasparis ut se Societati JESU offerret in Mancipium ac jumentum, eamque oblationem, factâ coram Deo protestatione, oretenus, & scripto roboraret. Protestatio autem est talis.

DEUS dignissime, cujus omnia sunt, quæ creata sunt, & qui omnibus Creaturis justissime dominaris, agnosco Te Dominum absolutum meum, meque Mancipium Tuum esse; agnosco item coram Te, propter Te, esse Mancipium Domini quoque mei JESU Christi, DEI hominis, similiterque ejus Pretiosissimæ Parentis, MARIÆ Virginis: complacito mihi in hoc Mancipii, ac jumenti, apud Te DEUM meum, statu, nec ullatenus ab eo liberari vellem, etiamsi per impossibile possem. Ceterum propter Te Domine DEUS meus, & propter dignissimam JESU Christi Humanitatem, propterque Pretiosissimam Parentem MARIAM, Societati quoque JESU, Matri, seu veriùs Dominae meæ, in Tuo, & JESU Christi, & Pretiosissimæ Parentis conspectu, me hodie in perpetuum servum, Mancipium, ac jumentum offero, dono, dedico, & quavis meliori ratione mancipo, atque consigno; ut Societas Domina mea, me tanquam servo suo uti, tanquam Mancipium possidere, tanquam jumentum tractare possit. Ego autem hoc jure, & nullo alio, in eadem Sancta Societate vivere, & mori paratus sum, atque ex animo cupio. Posside igitur jam, ac utaris me, omnibus que meis viribus, & actibus, quocunque modo placitum est Tibi, ô Sancta Societas, Domina mea,

mea, applica me ad quaecunque officia, laboresque Tibi Dominae meae visum fuerit; Tuum erit o Sancta Societas imperare mihi omnia abjectissima, & vilissima: meum erit obtemperare, absque mora, murmure, angustia, excusatione, differentiâ, & alligatione ad tempus, locum, Socium, modum, Superiorem. Nolo rationem haberi mei in ulla re, ob ullum officium, aut conditionem aetatis, nolo ulli praeponi, aut praefici, quantum in me est. Quod si me praefici, & Dei voluntas, & Tu Domina mea volueris, obediam quidem, sed ut mancipium Fratrum meorum me gerere volo. Nolo pro laboribus ullis meis, ullam mercedem, gratitudinem, laudem, memoriam, à Te, Tuisque ostendi, sed omnia mea tanquam servi, & Mancipii opera sepeliri, & contemni. Licebit Tibi post praestitos à me labores, viresque & annos exhaustos (si tamen in Te, propter Te, laborare dignus unquam fui, sum ero,) procul à convictu, & Consortio filiorum Tuorum arcere, sordibus solis everrendis, egerendisque, aut pecudibus curandis deputare. Licebit Tibi, me morbo afflictum, vel mortis vicinum, omni solatio corporali destituere, & tanquam canis veterarii ulcus, non curare. Licebit Tibi meum cadaver, sepulturâ asinorum, & bestiarum, vel inhumatum abjicere, vel in sterquilinio, sepeliri jubere. Nolo à Te o Domina mea Societas, vel à Tuis Filiis, aliquam mei unquam curam haberi: quidquid autem praestiteris mihi beneficii, id totum ex pura, & mera Tua super me mancipium Tuum miseratione, mihi impensum credere, & fateri volo. Hoc pactum inter me, & Te, o Sancta Societas, sit fixum, & ratum; digneris illud hodie à me suscipere, meque in Tuum perpetuum mancipium admittere: neque enim aliter apud Te vivere possum,

Initium contractus, cum Societate.

Resolutiones heroice, & admiranda.

Finis & in-
tentio resolu-
tionum.

sum, vel sum dignus (quanquam neque sic dignus sum) sed quia aliter non possum, hoc saltem modo, per viscera DEI, per merita Christi, per amorem Pretiosissimæ Parentis rogo, hoc corde, hoc ore, hoc scripto isto contestor, ad purum gustum voluntatis Tuæ divinæ, Domine DEUS meus, ad exaltationem JESU Christi, Domini mei: ad honorem Pretiosissimæ Parentis, Virginis MARIÆ, Dominae meæ. Amen.

Ex hac ejus protestatione apparet, quantum hoc mancipium Societatis, in libertatem Filiorum DEI merito evedctum, Societatem ipsam æstimaverit, in qua mancipium esse, Regnorum omnium prætulit dignitatibus.

Professio stultitiæ propter Christum.

Fuit & aliud, quod illi idem Humilitatis Spiritus inspiraverat, & in quo eum effecerat animosissimum, nempe, ut ex amore æternæ Sapientia, apud mundum stultificatæ, singulis mensibus, faceret stultitiæ propriæ, propter Christum, professionem; (ignotam, & ludicram iis; qui non sapiunt quæ DEI sunt) ut haberetur in gratiarum actione Liturgiæ ejus, ab eo semper practicatæ, Hebdomade 2. die 2. in hunc modum. Verè ò Domine, testimonium mihi perhibente conscientia meâ, simulque veritate Tuâ, nihil re ipsâ sum aliud, nisi filius stultorum, & per omnia stultus, vere mihi non est opus in exemplum profitendi stultitiam meam, assumere stultificationem propter me æternam DEI Patris Sapientiam, sed tantum veritatem, in me regnantis per omnia stultitiæ, cognoscere atque confiteri sufficit. Quia tamen Tu dulcis IESU, Patris Sapientia, stultus factus es pro me, idcirco nunc agnosco, & profiteor, me risum, contemptum, stultificationem ambire, de-

fide-

siderareque, & tanquam mercedem Iustitiæ tolerare debere, ac velle. Volo mi IESU, æterna, sed pro me stultificata Sapientia DEI, volo inquam, & firmo animi proposito decerno; nec fama, quantum ad scientiæ, industriæ, talentorum, innocentie, defectum, secluso solo peccato, & rationabili scandalo aliorum, diminutionem, prostitutionem, proscissionem, curare, & amplecti; atque per hoc stultitiæ Tuæ professor effici. A quo præsentis desiderio, cupio, & propono nunquam resilire: adsit mihi semper Gratiæ Tuæ abundans efficacia? Sapientis stultitiæ Tuæ amabile exemplum; Pretiosissimæ Tuæ propter Te stultificatæ Parentis, MARIÆ, omniumque Sanctorum, stultorum propter Te, intercessionis meritum. Amen.

Tantus humilitatis Spiritus, in animo Patris Gasparis ex dono DEI residens, non poterat ita contineri interiùs, quin exteriùs erumperet. Atque imprimis, nullus ex tota Provincia (nulli autem non erat notus, utpote qui bis integram rexit Provinciam, multoties autem Collegia gubernavit) animadvertit in eo aliquod unquam elati animi signum, affectationemve vanæ gloriæ, aut appetentiam honoris. Frequens illi erat, se, suumque senium (tot in religione meritis æstimabile) canem putridum appellare. Erat non nemo, qui cum eo fiducialiùs colloquens, innuerat eum esse Sanctum. Ingemuit ad hæc verba Pater Gaspar, & altum suspirans, dixit; *Non nisi tunc sancti erimus, quando cum extremo halitu animam Creatori nostro restituemus.* Alteri Scriptorum ejus multitudinem dilaudanti, dixit; ipsa sua Scripta Purgatorii ignem sibi auctura.

Vocabulum
canis putridi.

Erupit idem Humilitatis Spiritus, & in calammum; satis enim grande de humilitate, & jaetura sui, Opus conscripsit, in quo inter cætera, sequentes hominis titulos, mirâ ascesi exponit.

*Tituli hominis humiliationi subsevi-
gentes.*

1. Homo labor assiduus DEI, molestia perpetua. 2. Homo pænitentia, & dolor, cordis divini, ejusque charitatis cruciatus. 3. Homo liberalissima DEI servitus. 4. Homo molestia DEI, morositasque, & miseria perpetua. 5. Homo patientiæ DEI lima, exercitatio, palæstra, Iræ provocatio, offensarum mellis. 6. Homo vanum divinæ Spei bonum, beatitudinis diminutio, inutilis negotiatio. 7. Homo bonitatis divinæ macula. 8. Homo jugum DEI, onusque importabile, insolubile debitum, Refractarium, & rebelle ac seditiosum monstrum, incorrigibile malum.

*Officium passio-
honoris proprii.*

Composuit insuper officium defuncti, & sepulti amoris, honorisque proprii, in linguis, de-ractionibus humanis, cujus *Matutinum*, & *Laudes* continent captivitatem honoris. *Prima*, continet vincula, & judicium honoris. *Tertia*, Flagellationem honoris. *Sexta*, Coronationem honoris. *Nona*, Crucifixionem honoris. *Vesperæ*, mortem honoris. *Completorium*, Sepulturam honoris.

*Canticum hu-
miliationis.*

Non prætermittendum denique est Canticum quoddam, per oppositionem ad *Magnificat B. V.* ab eo compositum, & singulis mensibus usurpatum, humiliandi sui causâ estque tale; *Vilificat anima mea meipsum. Et desperavit Spiritus meus, in nihilo contemptibili meo. Quia mendicus sum, & pauper: propter nibilitatem nature meæ. Ecce enim ex hoc, jure contemnent me omnes generationes*

rationes. Quia nihil prorsus boni ex me possum, & nulla est sufficientia mea. Sed misericordia DEI sum, quidquid sum: & ex me nihil boni sum. Fecit DEUS bonitatem miseriae meae, supplevit defectus egestatis meae. Extraxit me de lacu nihili mei, & donavit me mihi totum. Exaltantes gratiam suam ditat Dominus, spernentes autem dimittit inanes. Curat ut nutrix infantem suum: novit enim omne imperfectum meum. Sicut ab ipso sum totus quod sum, sic & ab illo spero cuncta bona mea. Gloria Patri &c.

C A P U T XII.

Amor, quo Pater Gaspar ferebatur in Deum & proximum.

Amorem DEI sequi ex humilitate, & hanc ex illo, plusquam clarum est: qui enim contemnit seipsum, propter Deum, non potest non appetiari, & consequenter amare Deum, & è contra: perinde atque evenit in bilance, qua dum una pars deprimitur, alteram elevari, necesse est. Huc etiam spectat illud S. Augustini. *Duo amores duas sibi fecere civitates. unus usque ad contemptum sui, alter usque ad contemptum DEI.* Per quod innuitur; amorem DEI connexum esse cum contemptu sui, & è contra, amorem proprium cum contemptu DEI. Expositâ itaque Humilitate Patris Gasparis, exponendus est amor, quo in DEUM ferebatur.

Mutua Amoris Dei ex Humilitate in sequela.

Et primò, quia omnis amor præsupponit cognitionem, juxta illud; *Nihil volitum nisi cognitum.* Indiderat illi Deus singularem sui notitiam; totâ enim vitâ religiosâ de Deo, & Di-

Notitia de Deo singularis.

vinis scripsit, elevato, & admirabili spiritu: ut quivis Scripta ejus legens, fateri cogitur. Ex hac deinde tam magna, Dei, Divinorumque notitia, sequebatur æstimatio, & appretiatio Dei, dignitatisque divinæ, cui exaltandæ singulis mensibus diem unum dedicabat. in qua post Sacrificium Missæ peractum, totum se impendebat, appretiando Deo, & ejus dignitati, seque eidem devovendo, ac inter cætera, sic loqueba-

Exaltatio dignitatis domine.

tur; *DEUS* cujus natura, *Dignitatis Mare*, & *abyssus dignitatum omnium*: propter cujus honorem, vel in puncto augendum, omnis Creatura, sese omni labori, sumptui, dolori, periculo totam impendat, in æternum pereat, seseque inferno immergat: cui se omnia plene subdant, etsi aliàs per impossibile non deberent, coram Te nunc, meo, & omnis Creaturæ nomine, omnimodè, & omnipossibiliter, semel pro omni tempore, atque eternitate, protestor, quod Te his omnibus dignissimum recognoscam, quibus Tu ipse dignissimum recognoscis, simul autem Tibi dignissimo, & Tuæ dignitati, in æternum, ex nunc, meo, & omnis Creaturæ nomine; deditus, mancipatusque esse volo, & propono. Supplico insuper Tuæ eminentissimæ dignitati, Teque per omnia Excellentiarum Tuarum viscera obtestor; ut me facias honorandæ dignitatis Tuæ instrumentum, utarisque me ad humiliandum me, ad exaltandum Te, quàm maximè, juxta omne placitum Tuum. Fac mi dignissime *DEUS*, ut sim mancipium & jumentum dignitatis Tuæ. Fac ut totus ego, quantus quantus sum cum omnibus potentiis, & actionibus, passionibusque meis, semper deserviam exaltandæ dignitati Tuæ. fac ut unica sit cogitatio mea, cura mea, gloria, & beatitudo mea, magni-

gnificare dignitatem Tuam, idque omni meliori, quo
possum, modo ex nunc, in semper statuo, & confirmo,
coram Te, qui corda probas.

Ex tali appretiatione Dei, oriebatur gau- *Gaudium de*
dium de bonis Dei, & complacentia in iisdem, *bonis Dei.*
optatioque eorundem, seu volitio omnis boni
Deo, in qua formaliter consistit amor Dei. hinc
illi affectus, singulis itidem mensibus, die quintâ
Hebdomadis primæ, ab eodem usurpati: Bene-
dic anima mea Domino, gratulare illi omnia summa
bona ejus. Deus meus qui Tu es? ô Domine si
Te homines nossent! Gaudeo, sis id quod es. talisque
qualis es. Gratulor Tibi ex toto corde meo ista
omnia, quæ habes, quacunque es, ac potes. Desi-
dero Te esse id quod es. volo Tibi hæc omnia quacuu-
que habes. Des mi DEUS Tibi omnia Bona Tua,
quibus dignissimus es. DEUS meus frui ipso Te,
imple Te bonis Tuis. Amo Te pro omnibus, & præ
omnibus Creaturis. Amo Te DEUS meus, quia
summè Summus es, in omnibus perfectionibus Tuis.
unum Volo, & requiro tam mihi, quam Creatu-
ræ omni, quam Tibi Deus meus, ut Tu sis, & nos
velimus, atque gaudeamus Te esse id quod es. Deus
meus æstimo Te: sed æstimando nescio quid factu-
rus sum pro Te. Si radius essem: Tu autem sol: *Singulares*
addiderem me Tibi, & esses lucidior: Si essem gutta, *erga DEUM*
& tu mare, affunderem me Tibi, & esses plenior; *affectus.*
Si essem atomus, & Tu mundus, apponerem me Ti-
bi, & esses major. Sed cum ego nihil sim, Tu au-
tem omnia, quid addam Tibi quod non sis? Addo
ergo Tibi Te ipsum, & Te, Tibi ipsi volo. Volo ut sis
id, quod es, ô Deus meus.

Quia verò amantium est, velle, & nolle,
ex instinctu DEI speciali instituerat Pater Ga-

spas desponsationem sui cum voluntate Divina, conceptis verbis, quam etiam singulis Mensibus innovabat, die secundâ hebdomadis primæ, in hunc modum.

O suavissima, atque semper adoranda Dei voluntas, cui servire, dignitas, cui placere, vita, cui adherere, beatitudo est. Ego N. quamvis per omnem modum consortio Tuo planè indignissimus, & nullo modo Tibi exæquandus, solo tamen, & puro Tibi placendi desiderio, Tuique etiam Sacrosancto nutui, ad id me misericorditer impellenti, obsequi ex animo concupiscens, Te mihi charissimam, perpetuamque sponsam eligo, & accipio: Vicissimque me Tibi, in sponsam perpetuum trado, devoveo. Omnem substantiam, libertatem, potentiam, fidelitatem meam, dilectionem quoque & cohabitationem, & mutuum obsequium, atque etiam laborum, studiorum, cogitationum, fructuum communitatem, Tibi in omnem vitam meam, immo in omnem eternitatem despondeo: ita ut Tu mihi suavissima sponsa, & ego Tibi sponsus beneplacens inviolabili jure desponsatus in eternum esse, & vocari velim, Tujam ô sponsa omnipotens, effice me secundum cor Tuum, meque frui per omnia, & utere me ad omne beneplacitum Tuum, juxta omnipotentem efficaciam Tuam. Volo ô Domina; & sponsa mea; ut quidquid tibi, sive de me, meisque actionibus universis, sive de aliis quibuscunque, ad me quomodolibet pertinentibus, vel non pertinentibus, prosperum, vel adversum placet, mihi quoque ut placeat, volo, ut quidquid ego per omnes potentias meas in omni momento vitæ meæ agam, tibi perfecte commensuratum, subditum, placitum, & gustabile fiat. Aqua voluntate, & proposito, desponsatione præsentis, nullatenus me resilire velle, coram

Desponsatio
cum voluntate
divina.

ram te ipsâ Dominâ sponsâque mea profiteor. Sic me tuo unicus cordis mei amor, & deliciae, adjuvare, & confirmare efficaci, continuoque auxilio tuo digneris in perpetuum. Amen.

Id etiam evenit amori erga Deum Patris Gasparis, quod naturaliter evenire solet igni, qui, postquam magna subministrata fuerit materia, excessivas assurgit in flammâs: erexit enim amor iste ardores suos, & in extraordinarios erupit affectus, inter quos hi fuere. Deus meus amarem te, aestimarem *Affectus sunt* te, omnia Bona vellem tibi, corde meo; & voluntate *perexcedentes.* meâ. Sed tu Domine non talibus affectibus meis dignus es. Ergo nec amo, nec aestimo, nec quidquam Boni volo tibi: hæc enim omnia nihil sunt, & infra te infinites sunt, sed superamo, superæstimo, & omnia super Bona supervolo tibi: non affectibus meis, sed quantum mihi das illos, affectibus tuis, te per te, superamo, te, per te superæstimo te, per te super-exalto. Sis super-benedictus, superlaudabilis, superexaltatus per me, pro omni Creatura, ab ipso te, quantum est dignum amari, & magnificari te Deus meus. Te stringo, & teneo, noli me relinquere, ne forte cogar dimittere te. Ab quam id nollem! & scio quidem, quia id non faciam nisi volens, sed mi Deus, fac me nolle, nec sinas me, velle dimittere te, quin immo, rape me in te, & compelle intrare angustias meas in *Mira indoles* latitudines tuas. Deus meus ignosce furori amoris *amoris divini.* mei, tuus est, & te amat, & tu das illum, furit, & irrumpit, quia vim patitur. Excusa illum apud te, quia tu es qui rapis illum ad te, & audacem facis coram te. Amo, & ideo non revereor, quia non timeo, nisi ne amem.

Processit ulterius amor iste, tantasque illi alas contulit, ut supra omnia eluctatus, adeoque supra

supra seipsum, & seipso exutus, DEO indivinari conaretur. Suggestit illi divinum lumen Indivinationem hanc, ejusque modos, Anno 1621. ut in ejus illustrationibus deprehendi, de qua postea in Discursibus de jactura suiipsum, multa erudito-divine scripsit, quæ hic referre non vacat. Ejusdem deinde Indivinationis praxim seu exercitationem actûs Indivinatorii, singulis Mensibus, die primâ hebdomadis secundæ innovabat, sic; *Quis mihi det ô Domine Deus Homo pro nobis facte, per gratiam tuam, in te Deum vicissim transformari, & quantum Creaturæ fas est, in te totaliter transire, atque tui quàm maximâ dilectione, purissimæ inhesionis, & intentionis ad te unum, conversione, in tui similitudinem transfigurari, tuisque cælestibus Bonis, quantum in Creaturam cadere potest, ita communicare, quemadmodum tu, de nostra humanitate, ejusque miseriis omnibus, quantum Majestati tuæ fas erat, participare dignatus es. Nunquid Domine aut voluntatis Tuæ non est, aut difficile tibi est, talibus locupletare pauperulam animam meam! Certè & tu, DEUS cùm esses, factus es homo, ideò ut nos Divinitatis tuæ tribueres esse participes, & in manu tua Pater omnia posuit, quæcunque ad salutem, & Sanctificationem servorum tuorum pertinere possunt. Ago igitur ô Domine, Redemptor, exaudi postulationem meam, & fac me Tibi in Divinitatis moribus similem. At enim tu Domine audiens hanc balbutiem ignorantia meæ, derides audaciam meam, qui quam nescio, gratiam abs te postulare præsumo. Fateor mi JEsu, me nil scire, aut posse, aut habere sine Te; Scis tamen quid velim, qui omnia scis, nosti quid petam, qui das ut petam. Peto, ut perditio me, omnibusque*

Crea-

*Actus indivi-
nationis.*

Creaturis, nihil videam, nihil quæram, nihil amem, Perditio sui, nisi solum te, ut vivam ego, non ego, sed tu vivas & Creatura- in me; Quid sit illud, Tu scis Domine, ego autem rum omnium. desidero hoc quod peto, & hoc peto, quod desidero: ô amare! ô ire! ô mihi, & omnibus perire! in te transire! in te interire! ô ad Te D E U M solum meum pervenire! istud est, Deus meus, propter quod exinaniri, atque annihilari concupiscit, & æstuat tota substantia mea.

Quomodo autem eodem amore divino erga VERBUM Incarnatum æstuaverit, luculentum perhibet testimonium Liturgia ejus, ratioque celebrandi Festa, & Liber consuetudinum; quæ omnia quotidie manibus terebat, non minùs quàm Breviarium aut Missale. Legere ibi est exquisitas praxes, & affectus viscerosos, quos hic non refero. Utinam tandem aliquando prodeant in lucem. Augustissimo Eucharistiæ Sacramento ita erat addictus, ut præter longa ad Sacrificium Missæ præparatoria, actionesque gratiarum protractas, interdum integras recreationes (à quibus non adeundis obtinuerat facultatem) coram eo consumpsit. Dum incruentum celebrabat Sacrificium, eumque qui Ignis consumens est, tractabat, carbonis instar accensus ipse, totoque se alteratus, cum igne divino, vix non abibat in flammam. Eundem incarceratum Eucharistice pro nobis, DEUM Hominem, adibat crebriùs, atque aliis, ut adirent suadebat, addebatque, se quidquid haberet, seu in doctrina, seu in devotione, totum exfluxisse ex hoc pectore DEI.

Amor proximi propter DEUM qualis quantusque in eo fuerit, argumento esse potest, imprimis

*Visitatio SS.
Sacramenti.*

primis magna aliorum appetitatio, quâ ita alios æstimabat, ut eorum Nomina ex eorundem Epistolis excisa, pretiosi instar depositi portaret. Accedit quædam in primis ejus resolutio, de qua ille in libello luminum, hæc habet. Primâ die Novembris, Anno 1622. feci votum, & juramentum divinæ Majestati (salvâ Superioris acceptatione, quæ postea cum divina gratia secuta est) serviturum me, fratribus meis omnibus, usque ad mortem, in peste, cujus præsentis periculo tunc cingebamur. Idem votum ac juramentum unâ cum aliis actibus, sanguine meo subscriptis, ac in altari Sanctissimo Sacramento suppositis renovavi, ibidemque etiam omnia totius vitæ meæ peccata retractavi. *Votum autem & actus erant ejusmodi.*

*Votum, & juramentum
serviendi in
Peste.*

DEUS radices desideriorum exaudi.

1. **C**redo sicut Sancta Ecclesia credit, & Credo eam fidem, quam Ecclesia, Sancta, Romana, docet esse veram, tenendam, divinam; quare in illa pro illaque mori, tot mortibus, quot possibiles sunt, volo, & paratus sum, ac ero.

2. De Iustitia, meritis, dignitate mea despero, spero autem in sola DEI bonitate, & gratia, in Christi meritis, & morte, in Pretiosissimæ Parentis, hæredis meæ patrocínio, in Communione Sanctorum.

3. Amo, & æstimo DEUM meum, super omnia, quæ DEUS non sunt, amo autem gratis, quia scilicet DEUS dignus est, & amo, ut amem.

4. Omnem DEI voluntatem internam, externam, substantialem, ita approbo, ita amo, ita exorsculor, sicut in ea DEUS ipse complacet, quod potissimum

mum applico huic voluntati DEI, quâ me DEUS
mori hac presenti peste, hoc presenti tempore decer-
nit, si decernit.

5. Decretum mortis, à divina manu, eo animo Promptitudo
excipio, quo animo excepit Christus IESUS decretum ad morien-
mortis suæ, pro me, in instanti Conceptionis suæ, in Cru-
cismorte. Item eo animo amplector, quo animo ex-
cepit nuntium Incarnationis, expressitque illis ver-
bis; Fiat mihi &c. Pretiosissima Parens, & Hæ-
res mea MARIA. Item eo animo, quo vel ego,
vel quilibet Sanctorum, excipient in die Iudicii, illud
beatum; venite benedicti Patris mei, possidete
Regnum &c.

6. Omnia opera totius vitæ meæ, quanta quanta
sunt, & quacunque potentia mea profecta sunt, mala,
& imperfecta retracto, & corrigo, ad DEI placitum:
bona verò rata habeo.

7. Quæcunque DEO bene proposui, promisi,
juvari, quæ Pretiosissimæ itidem Parenti, & cui-
cunque Sanctorum promisi, ea omnia propono, pro-
mitto, voveo, juro nunc, ad gustum Divinæ vo-
luntatis.

8. Gloriam do DEO, vanitatem do diabolo, mihi
purum merumque nihil reservo.

9. Quàm perfecte, & omnimodè subiectus fui
tunc DEO, quando primùm à DEO in hac rerum
natura, producebar, & in fieri eram, tam perfecte,
me nunc adorandæ DEI voluntati subdo & subdere
eternùm volo.

10. Quantum, & quo motivo DEUS odit pec-
cata mea, tantùm, & ex eodem motivo, ego dete-
stor eadem.

11. DEUM beatificè videre non merui, nec me-
rebor in eternum: cupio tamen videre, quia ille
me

me ad hunc finem condidit, redemit, perducere vult, gratiam dat, & merendi per Christi Sanguinem, facultatem.

12. Statum Religiosum, quem 14. annis tenui, approbo, amplector, & ex nunc ingredior, totiusque mundi res, & spes, pro DEI amore, & servitio calco, Crucisque Christi probrum, omnibus ejus pompis; affectu, & animo Ducis mei, IESU Christi Crucifixi, praepono, & eligo.

Obsequium
Dei cum in-
certitudine
salutis.

13. Si de salute mea aeterna certus essem, immò si eam jam haberem, & placeret Deo, me hic cum incertitudine salutis vivere, aliquid autem insigne ad Dei gloriam, & voluntatem perficere, praeeligo hoc posterius, illi priori, pure propter gustum Dei, & propter adorandae voluntatis, gloriaeque ejus estimationem.

14. Pro omnibus, & singulis beneficiis Dei mihi quomodocunque in tota vita mea, & ante vitam praestitis, & post vitam praestandis Deo gratias ago, quantas possum, ago quantas debeo, ago quantas Christus pro suis obtulit, quantas Pretiosissima Patrens, quantas omnes Sancti obtulerunt, aut offerrent, quantas divina voluntas ea beneficia conferens, meretur.

15. Protestor, & juro, me Pretiosissimae Parentis esse hereditatem, & illam esse meam heredem, omni jure, quod melius esse potest; & cujus Creatura in Creaturam, Deo volente, & annuente, capax est.

Resolutio
singularis.

16. Etsi scirem quòd damnandus sim, Deo servire, cum omni, quae Creatori debetur servitute, vellem, & volo tanto etiam magis, quanto hoc spatium brevius mihi esset, & hujus tantum vitae spatium clausum.

17. Opto

17. Opto anathema fieri pro fratribus meis, hoc est proximis, qui Deum nesciunt, qui Deum offendunt, qui negligenter illi serviunt. Opto autem eo sensu, & affectu, quo id Moyses, quo Paulus optavit, quo optari potest.

18. Doleo de omnibus peccatis, quæ in Deum quomodocunque unquam facta sunt, fiunt, fient unquam, eo affectu, quo Christus de illis doluit.

19. Spiritum meum non alibi, quàm in suavissima Dei voluntate IESU Christi latere, Pretiosissima Parentis meæ manibus, Ecclesiæ Romanæ Catholicæ fide, Societatis IESU Religione, emittere, atque deponere exeuntem ex hoc corpore, volo, atque cupio.

20. Prout semel vovi, & juravi Deo Pretiosissima Parenti, me fratribus meis peste infectis, ac moribundis, in Spiritualibus imprimis, & etiam in corporalibus, salvâ obedientiâ servitutum, in presenti ita idem votum voveo, juramentumque juro, nunc, & in singula momenta vitæ residuæ; mortemque eo nomine imminentem mihi, libens coram Deo accepto, tantummodo sit id Divinæ voluntati gratum, animæque meæ salutare.

21. Cupio toto cordis affectu, usque ad finem mundi, in gravissimis laboribus, & ærumnis, omnium hominum salutem aternam deservire, & me ad hunc laborem, ex nunc, Sanctissimæ Dei voluntati, quæ omnes salvos fieri vult, humillimè offero, sicut sese Christus Dominus meus obtulit.

22. Hos omnes actus, quatenus à me sunt, agnosco nullius esse apud DEUM momenti, sed eos, in medullas gratiæ, voluntatisque, & in viscera

meritorum, Sanguinisque Christi immergo, ut valeant.

Deinde secuta est subscriptio, Sanguine proprio.

DEO, Pretiosissima Parenti, *MARIÆ*
IHS. Voveo, Iuro.

Ego Gaspar Druzicki, Societatis IESU 1622. 4.
Novembris.

Affectus erga inimicos. Non minor animi affectus eluxit in Patre Gaspare, erga inimicos, pro quibus imprimis ante Sacrificium, in memento vivorum, ita orare solitus erat. Sanctissima Trinitas commendo Tibi inimicos meos, qui me linguâ, calamo, iudicio, affectu, facto quopiam offenderunt, vel offendere iussu, nisi que sunt, qui mihi quoquo modo, aut pretextu, ad aliquid impedimento fuerunt, quibus omnibus, te Deo meo teste, & dante, condono ex corde, quin etiam illos sincere amo. Ama & Tu illos Domine Deus meus, quantum potes, & vis, pro tuâ bonitate, & bona voluntate. Post Sacrificium deinde omnes inimicos divinæ benignitati commendabat, adjuncto Christi Sanguine, in quo eos peramanter demergebat. Schedam quandam aculeate contra se, conscriptam, cum reperisset, exosculatus est, in parteque ejus versa, hæc reposuit. Ad ornandum, dignificandum, emendum Christum, ad saginandum, mercede conducendum, captivandum, recreandum, inhumanandum, deificandum Christum. Ad intentiones ejus erga Patrem, erga se, erga nos, ad intra, & ad extra &c. adde; id offero, quam Schedam in secreto suo libello reconditam habuit.

CAPUT XIII.

Affectus, & cultus, quo Pater Gaspar prosequatur B. V. & quosdam alios Sanctos.

ADmirabilis DEI Mater, in hoc prodigiosissima est, quòd omnibus DEI servis, antecedenter ante omnia divina beneficia, affectus erga illam, DEO solo operante, innascatur: hæc nempe aurora, seu aurea hora, præcedit Solem Justitiæ, ipsamque Justitiam; sine hac Matre, nemo fit Filius DEI, absque hac DEI thesauraria ditatur nemo, sine hoc Sanctissimæ Trinitatis (juxta Hesychium) complemento, nemo pertingit ad mensuram plenitudinis Christi. Et certè non decet aliam esse ad Cælum viam, nisi quæ fuit DEO ad terras via, nempe MARIA. Per hanc quo pacto Patrem Gasparem divina manus direxerit, duxeritque ad perfectionem, colligi potest ex illustrationibus illi divinitus factis, quas in libello ejus reperi.

*Dei Mater
aurora omnis
Boni.*

1. Anno 1621. die Præsentationis B. V. in oratione venit mihi in mentem, quod aliquando audieram, Beatissimæ Virgini inter omnes titulos, qui illi in Litaniis (quæ Lauretanæ dicuntur) tribui solent, maximè placere illum, *Mater admirabilis*, cumque hunc titulum usurparem, objectus, & impressus est mihi alter titulus, *Parens Pretiosissima*, quem tunc decrevi mihi familiarem usu reddere.

*Titulus B. V.
Parens Pretiosissima.*

2. Die 24. Novembris, Purissimam Pretiosissimamque Parentem, in oratione, omnibus

post DEUM rebus, toti mundo, & omnibus mundis similibus, & actu possessis prætuli, & me pro tunc præferre, juramento confirmavi.

3. In Festo Conceptionis Pretiosissimæ Parentis, cum N. N. me Beatissimæ, Pretiosissimæque Parenti, in Hereditatem tradidi, & traditionem illam voto, atque juramento firmavi, eoque non semel, sed frequentius repetito. Hac facta traditione, sensi interius tales deductiones. *Hereditas mea es.* 1. *Liberum ergo mihi est jam, & erit, facere tecum quod volo, & tractare te, prout volo.* 2. *Non potes igitur ullâ tui parte, ullâ tuâ actione offendere filium meum: indignissimum enim est, in mea hereditate nasci offensas Dei.* 3. *Non potes igitur calamo, chartâ, libro, filo, cubiculo, quacunque reuti, ut vis, & quando vis, sed à me facultatem petere utendi, & ex mea voluntate, prout scilicet me velle judicabis, uti debabis.* 4. *Ulcisci injurias nunquam debebis, nec ulli offendi, sed mihi totum relinquere, ut ego si voluero causam agam, ut litem prosequar, si autem etiam voluero, negligam.* 5. *Quidquid ergo tibi acciderit, dextri, sinistri, una aut plures simul,urbationum occasiones, à me illa omnia venisse putare, & tanquam ac hereditaria tua domina recipere debes, simulque cum gaudio, & exultatione omnia subire, ex hoc tanquam certo signo colligens, quòd mihi cura sis, & quòd ego hunc agrum, hunc hortum, hanc vineam colam, arem, purgem, putem, visitem, quod tibi consolationi magnæ esse debet, utpote, quod tua traditio accepta mihi, accepta à me, & cura mihi sit.* 6. *Debes ergo erga me animo fidenti*

Beatissima
Virgo Here.

Illationes fa-
cta ex tradi-
tione sui in
Hereditatem
B. Virginis.

fidenti esse, & per omnia, post DEUM à me, & mea cura pendere, omniaque à me expectare, sicut infans omnia expectat à Matre: sicut ager ad hoc ut fructum ferat, omnia expectat ab agricola, & à Cælo, culturam scilicet, segetem, pluviam, calorem, ventos, rorem, &c. 7. Debes ergo esse Arendarius meus deinceps, vel locatarius, ut utaris teipso, sed non tanquam tuo, verum tanquam meo, fructum mihi ex teipso ordinarium, annum, menstruum, diurnum, horarium, pendendo, & nemini teipsum me invitâ impendendo.

Proventus debiti B. V.

4. Oranti mihi die 23. Aprilis. 1622. oblata est quæstio, an paratus essem quoddam certum tribulationis genus subire, & pati? respondi initio, me indignum esse, qui tam generosam Crucem post Christum ferrem, fragilitati meæ, atque impotentia fatis esse puerilem aliquam tribulationem, unius virgulæ ictum ferre me non posse, nedum tantam Crucem Athletis illustribus dignam: si tamen illam imponere divinæ Majestati placeret, me non recusare illam. Deinde respondi, eâ de re mecum deliberandum non esse, neque meum consensum, aut apparatus exquirendum, sed voluntatem Pretiosissimæ Parentis, Heredis meæ, atque Dominæ absolutæ esse exquirendam; an illa contenta sit futura, si sua isthæc hereditas (hoc est ego) hoc modo tractetur: Sicut enim mi Omnipotens Deus, nihil aliud à Tua Majestate peto, quam quod mihi Pretiosissima Parens mea, abs Te precatur: ita nihil horum recuso abs Te sustinere, quæcunque mihi Pretiosissima Parens, ac Heres mea immitti, & imponi permittit.

Dependentia à B. V. tanquam Herede.

5. Anno 1622. die 1. Novembris, supplicans Sanctissimæ Trinitati, JESU Christo, Beatissimæ Virgini, Sanctisque Angelis, pro avertendo à nobis periculo pestis, cum ad orandam Pretiosissimam Parentem devenissem, valdè asseveranter, & reflexivè intellexi, nullum deinceps ex nobis moriturum hac peste, quod & evenit.

6. Die vigesimâ primâ ejusdem Mensis, in Festo Præsentationis Beatissimæ Virginis, oranti mihi, atque à DEO, filialem, erga Pretiosissimam Virginem, amorem, devotionisque augmentum petenti, & ut Hereditas ejus esse possem, postulanti, responsum mihi est interiùs; ut jam non id poscerem, sed illud; ut vicissim heres Pretiosissimæ Parentis esse possem, simulque tunc mihi inspiratum est; ut ab hac die, ad Conceptionis Festum, disponerem me, ad dignè accipiendam Pretiosissimam Virginem, in meam Hereditatem.

7. In Festo Conceptionis B. V. ex divino, ut puto, instinctu peculiari, accepi Pretiosissimam Parentem, in Hereditatem meam, & factus sum hæres illius: ad quam rem præparare me conatus sum pro Viribus meis, per gratiam DEI, mihi concessis. In his erant hæc. 1. Obibam aliquoties celestes ordines, postulando ab eis eleemosynam, & ornatum, ad digne accipiendam, & adeundam hanc hereditatem. 2. Crebrò postulabam à DEO doctrinam, de modo, quo possem fieri hæres, & quo hanc hereditatem possem tueri, colere, hanc orationem repetendo. *Mi IESU, da mihi, ut Pretiosissimæ Parentis heres fiam, & doce modum, quo fiam*

*Preparatio
ad accipien-
dam B. V. in
Hereditatem*

ties celestes ordines, postulando ab eis eleemosynam, & ornatum, ad digne accipiendam, & adeundam hanc hereditatem. 2. Crebrò postulabam à DEO doctrinam, de modo, quo possem fieri hæres, & quo hanc hereditatem possem tueri, colere, hanc orationem repetendo. Mi IESU, da mihi, ut Pretiosissimæ Parentis heres fiam, & doce modum, quo fiam

fiam. 3. Disciplinas, & in cibo parsimoniam auxi.
 4. Vigiliam Conceptionis totam jejunavi, pene nihil comedens. Accepi autem Hæreditatem hanc in Sacro, in quo notabiliter adverti factitatas mihi à dæmone multas tribulationes, ex quo intelligebam, DEO quidem rem cordi, diabolo autem odio fuisse. Eodem die accepi, per intercessionem Pretiosissimæ Parentis, magna & efficacia lumina, ad me humiliandum, per abnegationem, & professionem stultitiæ, per exaltationem in me divinæ gratiæ. Quas ego veritates, inter magnas DEI gratias numerare debeo, cum notabiliter sentiam, maximos me in via DEI progressus fecisse per hæc lumina, & maximam animi quietem, libertatem, demissionem, altitudinem &c. consecutum.

8. Anno 1623. Die Conceptionis Pretiosissimæ Matris, cæpi degustare nonnihil; quid sit incessabiliter Deo servire, & inhærere affectu præsertim amoris, Sicut B. Virgo incessabiliter adhæsit, magis quam ipsa Seraphim adhærescunt. Eadem die, supra hanc ipsam incessabilitatem examen particulare facienti, subiit mihi in mentem, hunc affectum impetratum mihi, ad degustandum, à Pretiosissima Parente

Degustatio incessabilis adhesionis Deo.

9. Anno 1626. in præparatione ad Conceptionem B. V. venerat mihi in mentem assumere Pretiosissimam Parentem in sponsam; super quâ re deliberans, & DEUM consulens, dixi Sacra quatuor, & alias orationes adhibui. In Vigilia diei, nihil panem comedi. Ipso die Festo accepi cum divina gratia, Pretiosissimam Parentem

Acceptio B. V. in sponsam.

mihi in Sponsam, eodemque die aliquot illi tradidi personas, in Filios, & hereditates.

*Traditio sui
in Mancipium
4m B. V.*

10. Eodem mense tradidi me Pretiosissimæ Parenti in Mancipium, & servum: visum enim est mihi ab hoc affectu incipere erga Pretiosissimam Parentem, licet defacto ex omnibus affectibus, & modis quibus me Pretiosissimæ Parenti mancipavi hactenus, iste sit ultimus: quia iste mihi post omnes in mentem venit.

Sic præactis à Deo fundamentis, confurrexit eximia in animo Patris Gasparis, Marianæ pietatis fabrica, variusque divinam Parentem colendi, sibi que demerendi apparatus, ex quo pauca nonnisi delibanda duxi. Ac imprimis, singulis mensibus unam deligebat hebdomadem, in qua Pretiosissimæ Parentis honori quotidiana Missæ Sacrificia addicebat, in quem finem conscripserat Liturgica exercitia, tenerimis, erga Matrem DEI, affectibus plena.

Præces colendi B. V. in Octobri.

Octobrem integrum cujuslibet Anni ejusdem Hyperdulico cultui consecrabat, hisque modis eam venerabatur. 1. Legebat de ea, de vita, laudibus, Mysteriis, miraculis, beneficiis ejus. 2. Colloquiorum suorum materiam habuit, Pretiosissimam Parentem. 3. De eadem quotidianas instituebat Meditationes, præsertim de titulis ejus, quos in magno numero conscriptos in promptu habuit. 4. Eosdem titulos oretenus recitabat, atque ita distribuebat in dies, ut ultima die Mensis completeret 365. titulorum recitationem, & considerationem. 5. In dies singulos hujus Mensis, faciebat aliquam actionem ex imitatione illius. 6. Decadem

eadem actuum de ea conscriptorum, singulis diebus per aliquem orandi modum recolebat, idque loco pensionis diurnæ, debitæ à se Pretiosissimæ Heredi suæ. 6. Mortificationes Mensi appropriatas, ex peculiari cultu hyperdulico ejusdem faciebat, & alias consuetas ex eodem motivo facere curabat. 7. Singulis diebus imprimebat sibi dolorifere Stemma Pretiosissimæ Parentis, nempe nomen ipsius Sanctissimum. 8. Assidue per hunc Mensem volvebat manibus, & linguâ, & corde Rosarium. ejusque aliqua Mysteria; præcipuè verò ingeminabat cum oblectatione animi illos titulos. O MATER DEI! O MATER *admirabilis!* O PARENS *Pretiosissima.* 9. Exercitia MARIANA à se conscripta, reddebat sibi familiaria, quotidieq; ea per ordinem usurpabat. 10. Faciebat singulis diebus, totius corporis, & animæ, omniumque potentiarum nomine, ministerio, cultum aliquem Pretiosissimæ Parenti, & tanquam tributum totius sui pendebat. 11. Per hunc Mensem, primitias diei cujuslibet Pretiosissimæ Parenti dabat. Similiter ejusdem honore concludebat quemlibet diem. 12. Habebat indiculum, seu Litaniam Amatorum Pretiosissimæ Parentis Singularium, quos singulis hujus Mensis diebus, aliquo affectu, & cultu prosequabatur, per eorumque intercessionem, augmentum in se erga Pretiosissimam Parentem, petebat.

Impressio dolorifera nominis B.V.

Exercitia autem MARIANA, hæc inter cætera *Exercitia Mariana.* habebat usui: Accepto Rosario in singulis ejus globulis repetebat. 1. *Pretiosissima Parens æstimo Te super omnia Deo minora.* 2. *Pretiosissima*

Heres nostra, benedic hereditati Tuæ, vel accipe me in hereditatem Tuam. 3. Domina opitulare. Domina non opitulaberis? 4. JESUS, MARIA, dulcissimi amores mei, patiar ego, moriar ego amore vestri, totus sim vester, & nullus meus. 5. Pretiosissima Parens monstra Te esse Matrem. 6. Pretiosissima Parens trado me Tibi in mancipium. 7. Pretiosissima Parens vulnera cor meum amore Tuo. Habebat & alia plura, quæ interdum ita permiscebat, ut aliud in majoribus Rosarii globulis, aliud in minoribus percurreret.

Ex affectibus, quibus in divinam Matrem ferebatur, hi erant præcipui.

Affectus erga
B. V.

1. Pretiosissima Parens protestor coram DEO, quòd gloria Tuæ integritatem redimere, augmentumque illius procurare cupiam, & paratus esse velim, & judicem, etiam cum mei ipsius, etiam cum totius Creaturæ (exceptâ JESU Christi Humanitate) jacturâ, in quantum id gustui divino conforme est, aut esset.

2. Pretiosissima Parens est quidem id, per præsentem ordinem rerum impossibile, ut ego Te in gratia, & gloria divinæ donis excedam. Si tamen id possibile, & in manu mea esset, nollem protestor id esse, sed cuperem, & quantum ex me, facerem, Te, tam meipso, quam omni purâ Creaturâ digniorem, gratiosorem, gloriosorem, juxta Dei placitum, Maternitatisque divinæ Condignum.

3. Pretiosissima Parens usque ad eò mihi compla-
teo in cura, & patrocínio Tuo circa me, inque amo-
re, & studio meo circa Te, ut si vellet Deus (quod
utique non vult) me salvare, & glorificare sine in-
terventionem Tuam pro me, & sine cultu, amoreque
Tui

Tui in me, vellem petere humillimè à Deo, ut non-
nisi juxta voluntatem, atque charitatem Tuam sal-
varer, & glorificarer: nolo enim ullum bonum tem-
porale aut æternum, habere, quod non meritis Tuis
ô Pretiosissima Parens, veritate jubente, cogar me
Tibi per omnia post Deum, & Christum JESUM,
profiteri debere, juxta DEI voluntatem, atque salvo
in omnibus ejus divino gustu.

4. Pretiosissima Parens, amo Te post DEUM su-
pra omnia: quia DEUS super omnem puram Crea-
turam amavit, & amat Te: quia omnes Sancti,
omnes cives celi amaverunt, & amant Te: quia si
non amavero Te, DEUS non salvabit me, amo Te, &
si mille corda haberem, mille cordibus amarem.
O amatrix mortalium! O raptrix cordium! O dul-
cissima esca, & mellitissimè laqueæ peccatorum! Amo,
amo Te, & in amore Tui mori volo. O Mater cen-
ties, millies, millionies, infinities & ultra amanda.

5. O mihi omni re, & spe pretiosior Virgo! ô
fons boni mei universi! ô tessera salutis meæ! ô
predestinationis, Vocationis, gratiæ, Justitiæ, perse-
verantiæ, gloriæ meæ medium! serò pretium Tui
agnovi, & quàm pretiosissima sis, à Te didici. Teste
ergo Cælo, & terrâ, protestor Te esse pretiosorem
cunctis infra DEUM: cum hac Tui æstimatione, &
amore perseverabit anima mea, dante id mihi eo,
qui omnia tribuit Tibi.

6. O MATER DEI mei, quibus Tibi affectibus
gratulabor Maternitatem hanc Tuam! ô si omnium
mibi corda essent! ô si omnium potens essem volun-
tatum, potentiarum, & operationum! ô si cor ipse
totus essem, non quantus sum, sed quantum est totum
universum! vellem Tibi sic gratulari, gratulari
inquam,

inquam, Te DEO, & DEUM tibi. Te illi ancillam, illum Tibi filium? O ancilla Domini, Te toto me gratulor aeterno DEO! O MATER DEI, Tibi toto me gratulor filium DEUM. Sed quantulum est hoc, quod toto me gratulor Tibi? Te potius ô Virgo, ancillam DEO, & DEUM filium Tibi, gratulor illo ipso DEO, ejus Mater es. Sit ergo ille gratulatio Tua, qui factus est generatio Tua, gloria Tua.

*Festa DEI
Matris præ-
cipuè cele-
brata.*

His tam sublimibus affectuum flammis inardescibat animus Patris Gasparis, erga DEI Matrem, frequenter quidem, sed potissimum in Festis ejus, quorum celebrandorum speciales habebat præscriptas praxes: eas tamen hic referre longum esset.

*Cultus quoti-
dianus B. V.*

Quotidie verò eandem Pretiosissimam Parentem sic venerabatur. 1. Consurgens à somno, per manus ejus omnes actiones suas Sanctissimæ Trinitati offerebat. 2. Eam simul cum Domino Jesu, tanquam operariam conducebat, ad operandum in se, & in aliis ad se pertinentibus gratias efficaces, promittebatque illi pro opere, aliquorum actuum mercedem, quàm tempore designato, nempe post Sacrificium Missæ, deinde vesperi exsolvebat. 3. Triplici ejus, in die, ad signum datum salutationi, adjungebat Orationes Sanctæ Mechtildis, ad impetrandam felicem mortem. 4. In singulis Sanctissimi Sacramenti visitationibus eam quoque tenerrimè, & appretiativè salutabat. 5. In egressu cubiculi semper osculabatur imaginem ejus, commendans se, & causam egressûs, & dominium cubiculi. 6. Qualibet mediâ

mediâ nocte, inter alios actûs, eam salutabat, petebatque augmentum amoris ejus in se, hoc modo: *Piissime JESU, Pretiosissima Parentis MARIE amorem volo. Da mihi amorem ejus, propter amorem ejus, majorem omni amore ejus.*

Quæ concernunt affectum, & cultum, quo Pater Gaspar ferebatur in alios Sanctos, aliqua ex ejus luminibus adnoto.

1. *Die 14. Novembris, 1623.* accepi mihi in Patronum specialem, S. Henricum Susonem, in Sacro, coram Sanctissimo Sacramento. Quam verò ei patrociniûm hujus Sancti, Æternæ Sapientiæ addictissimi profuerit, brevi patuit. Die enim decima septima Decembris, (verba ejus sunt) quæ est septima ante Vigiliam Nativitatis, & pridie Expectationis partûs B. V. quâ die dicuntur Antiphonæ O. in Ecclesia cæperam cogitare de disponendo me ad desponsationem cum Æterna Sapientia, sed affectu reverentiæ motus, destiti, de desponsatione cogitare, facienda in die Natalis Domini, statuens toto Anno sequenti, me priùs ad id præparare, fuique in eo proposito: cum subitò, ultimâ Decembris, invasit me cupido, sequenti die, qui est Circumcisionis Domini, faciendi desponsationem cum Æterna Sapientia, quàm & feci, magnâ meâ cum consolatione, in Sacro. Quo etiam die, ante hanc desponsationem professus sum desiderare me, ut sim verus JESU Socius, ut incessabiliter DEUM amem; ut sensualitatem in me excoquam: ut quotidie proficiam, & DEO ardentius serviam: ut totus indiviner in DEUM. Post professionem verò istorum deside-

*Patronus S.
Henricus
Suso.*

*Desponsatio
cum Æterna
Sapientia.*

desideriorum, factam, ad purum DEI gustum professus sum, me horum ipsorum realem obtentionem petere loco xenii, & strenæ, ab æterna Sapientia.

Patrona S.
Barbara.

2. Die 4. Decembris, 1623. accepi in Sacro, coram Sanctissimo Sacramento, ante communionem, mihi in Patronam, S. Barbaram; ut illa præesset Sacrificiis Missæ, à me peragendis: Ex tuncque capi coronam dicere, ante, & post Sacrum, de Sancta Barbara.

Patronus S.
Joseph.

3. Die 19. Novemb. 1625. accepi mihi in Specialem Patronum magno affectu, S. Josephum Sponsum Pretiosissimæ Parentis, recepiq; eodem die statim ab illo pignus benevolentia, scilicet libellum quendam, qui insigniter in me devotionem erga Pretiosissimam Parentem promovit.

Patroni
SS. Novi.

4. Anno 1627. Die 2. Novembris, docuit me divina gratia, ut ad Sanctos recenter ad beatitudinem admissos, peculiarem haberem devotionem, invocando, & primam gratiam ab eis rogando, sortem illam eis gratulando: In specie autem, sub Sacro tempore communionis, docuit me, cum eo gustu, affectu, reverentiaque arcta, Sanctissimum Sacramentum sumere, cum qua animæ sanctæ, recenter è Purgatorio educæ ad Beatitudinem, DEUM, quem jam clarè spectant, amplectuntur.

Patronus supremus ex
Seraphim.

5. Die 16. Decembris, 1623. ex speciali quadam motione interna, dixi Votivam de Angelis, idque ex hac occasione; quia in hujus diei Sacro, proposueram mihi supremum Angelum ex Seraphim, accipere in Magistrum, & Patronum, exemplariq; incessabilis ad Deum adhesionis,

pro-

propofuique specialiter ad illum Spiritum esse devotus singulis diebus, exemplo Sancti Sufonis.

Inter propofita Anni 1624. hæc habet. Fa- *Patroni SS. ignoti.*
 ciam aliquid in honorem Sanctorum illorum qui sunt mundo ignoti, & nullum habent honorem in Ecclesia militante.

Præterea Singulariter addictus fuit Socie- *Societas Se-*
 tati Seraphicæ, id est illis Sanctis, tam ex Ange- *raphica ex*
 lis, quàm ex hominibus, qui specialiter VERBO *Angelis.*
 Incarnato afficiebantur, & afficiuntur. Qualis est ex Angelis, S. Michael, qui Lucifero dedignant DEUM Hominem adorare, primus restitit cum aliis, qui Angeli Michaelis vocantur in Apocalypfi. Qualis etiam singulariter est S. Gabriel Matris divinæ Paranympus. Ex hominibus verò præter ipsam Pretiosissimam Parentem, & S. Josephum, omnes illi Sancti, qui *Societas Se-*
 peculiari Sanguinis, & amoris, & beneficiorum *raphica ex*
 nexu, Christi Humanitatem profecuti sunt; uti *hominibus.*
 est S. Joachim, S. Anna, Fratres Domini, Apostoli, S. Joannes Baptista: Benefactores, & Benefactrices Christi in temporalibus &c. Ideo autem hos omnes vocabat Societatem Seraphicam: quia ut supra retuli, die quodam in Sacro visus est illi Christus JESUS, ad instar Seraphini Cruciformis.

C A P U T XIV.

Privata quædam Festa, ex devotione, à Patre Gaspare celebrata.

QUOD Clemens Alexandrinus de viro justo ait; universa ejus vita est, quidam celebris,

bris, ac sanctus dies festus: idem fermè de Patre Gaspare dici potest, qui ad majores in spiritu progressus, & ascensiones cordis sui promovendas, præter communia toti Ecclesiæ Festa, multa quolibet Mense habuit privata; quæ non recitatione officii divini alicujus novi, neque aliquo novo Missæ ritu, sed applicatione intentionum, dilatatione affectuum, & aliis praxibus devoti animi celebrabat.

Festa Januarii.

Festum dignationum Christi.

Modus vestendi se dignationibus Christi.

Primâ die Januarii, relegebat Festum principale dignationum Domini nostri IESU Christi, tam spiritualium, quàm corporalium: Nomine Dignationum intelligens omnes humiliations JESU Christi, quas pro nobis in Incarnatione, Nativitate, vita, Passione, morte, sepultura, tam quoad animam, quàm quoad corpus subire dignatus est. In hoc Festo, imprimis agnoscebat, amabat, æstimabat, colebat has dignationes Domini. 2. Vestiebat se dignationibus JESU Christi spiritualibus, id est, resolvebat se in particulari, ad toleranda similia iis, quæ toleravit Christus; nempe vilificationem, contemptum, irrisiones, sterilitatem. Modus autem vestiendi sese dignationibus JESU Christi, fuit talis. *Domine apud quem numerus electorum cognitus est, & qui singulorum nostri differentias, ac merita. Ego N. quanquam indignissimus, attamen servorum Tuorum unus, à liberalissima Tua manu, vestem ex dignationibus unigeniti filii Tui constatam, & consarcinatam, efflagito, eamque in conspectu Dignissime Tue Majestatis, nec non universæ Curie Cælestis, ex nunc mihi de manu Tua assumo, induo, & per omnem eternitatem illa vestiri me velle, profiteor, propono,*

propono, & protestor. Mi DEUS, ab occultis Incarnati VERBI, Filii Tui, exorna, illustra, & magnifica me. Fac ò dulcissime imitatorum Filii Tui amator, ut IESVS, quanto fuit pro me vilior, tanto sit mihi carior: nihil mihi ex omnibus mundi bonis placeat; nisi dignationes, humiliationes, exinanitiones, dilectissimi Filii Tui, quas ille pro me suscepit. Illa sint stemma meum, Nobilitas mea, ornamentum meum, monilia mea, nota, & gloria mea sempiterna. Hoc à Te DEUS meus, per omnem unigeniti Tui, DEI-hominis dignationem, supplex postulo, idque non tantum mihi, verum etiam omnibus, quibus JESU Christi infirmitatem, stultitiam, dignationes, exinanitionesque amplecti, & profiteri, atque improperium, & verecundiam non erubescere, Tu ex gratia Tua magna, mecum unà dedisti, & adhuc daturus es: Tibi sit cum incarnato VERBO, & cum Spiritu Sancto, adoratio, & gratiarum actio, in secula. Amen.

Secundâ die Ianuarii, Festum Ominis, & successus impetrandi pro Novi Anni initio, & decursu toto. In quo, sicut & in priori Festo. 1. Primitias Novi Anni consecrabat Sanctissimæ Trinitati, per actum aliquem intensissimæ charitatis. 2. Eliciebat actus alios charitatis divinæ 365. quibus consecrabat DEO omnes dies Anni. 3. Toti Anno, & omnibus, quæ in eo acturus, & passurus erat, præponebat præsidem Pretiosissimam DEI Matrem, adjunctis aliquibus Ordinibus Sanctorum.

Tertiâ die Ianuarii, Festum Novitatis spiritus, & fervoris, ex proposito. In quo festo specialiter innovabat fervorem actionum totius Anni,

V.P. Druz. Op. I.

K

facie-

faciebatque coram Deo protestationem, se velle omnem actionem, millies, millies majori proportione intensæ charitatis peragere. Habebat etiam aliquam vocem in ore, & mente ferè perpetuò, quâ unicâ licet, tamen ex proposito & placito suo, renovabat fervorem, exprimebatque gradum, & proportionem fervoris, applicatâ cuilibet momento, & atomo temporis, actionis, passionis, potentiarum exequentium, subjecti agentis, patientis, circumstantiarum adjunctarum. Inter quas voces ferunt hæ; *Dignè D E O, divinè, omnipossibilibiter dignissime DEO, majori quàm unquam fervore, atomice, toto me &c.*

Festum immolationis famæ.

Quartâ die Ianuarii, Festum Immolationis famæ, & Honoris proprii: In quo totam famam suam holocaustificabat Deo.

Festum Natalis proprii.

Sextâ die Ianuarii, Festum Natalis proprii: de quo conscriptum habebat Exercitium Liturgicum.

Festum Nominis JESU.

Nonâ die Ianuarii, Festum Sanctissimi JESU Nominis, quatenus Christo, & Societati impositum est. In quo Festo, nominis JESU imaginem expositam habebat in cubiculo, eamque statutis in diem temporibus adibat, & venerabatur, quinquies repetitâ genuflexione. Litanias de Nomine JESU dicebat. Aliquâ mortificatione Sanctissimum JESU nomen honorabat. Laudes ejusdem nominis expendebat. Exercitio denique Liturgico, quod de eodem Nomine conscripserat, in Sacro utebatur.

Decimâ die Ianuarii, Anniversarium Parentum, & consanguineorum suorum celebrabat.

In

In quo servabat præscripta, de juvandis animabus in Purgatorio.

Undecimâ die Ianuarii, Festum desponsationis Pretiosissimæ Parentis cum S. Josepho, & secum, In quo innovabat suam desponsationem cum B. V.

Secundâ die Februarii, in usu habuit Festum gratiarum actionis pro quodam beneficio præstito quibusdam personis: hoc est, juxta dicta supra; pro confirmatione sua in Gratia, & pro prædestinatione Patris Jacobi Lichanski, eo die cognita. *Festa Februarii.*

Tertiâ die Februarii, Festum Mancipatûs, sui, & aliorum Pretiosissimæ Parenti, Dominae suæ: In quo innovabat suam demancipationem.

Dominicâ Septuagesimæ, Festum doloris, & contritionis pro peccatis; in quo solita contritionis exercitia innovabat.

Triduo Bachanalium, Festum dignationum Christi. In quo 1. piissimum cor JESU amarissimè effodi, copiosissimisque dignationibus illudi, ac saginari dolebat, eique compatiebatur. 2. Offerebat se ad perferendas pœnas, peccantium flagitiis debitas, easque pœnas actu ipso à se exigebat, per varias afflictiones corporis. 3. Maximam diei partem, vel coram Sanctissimo Sacramento in Templo, vel in cubiculo clausus exigebat, orando, lugendo, sese affligendo. 4. Peculiari studio torquebatur peccatis hominum nocturnis, in eorumque compensationem quinque partitam instituebat flagellationem corporis

poris, quamlibet continentem ictus 50. juxta dicta supra, de mortificatione illius.

Eodem Mense, habuit Festum VERBI incarnati, in Domo Materna privatim ad Annum trigesimum degentis. Festum VERBI prædicantis, Festum Devotorum ad Passionem Christi, pro impetranda devotione per illos ad eandem Passionem. Festum felicitatis ingressus Quadragesimæ cum sanitate, & lucro animarum magno. Festum denique Christi in solitudine, à die Cinerum, ad Dominicam primam Quadragesimæ: si tamen hæc ultima tria Festa celebrari poterant hoc Mense, aliàs celebrabat in Martio. Omnium autem horum Festorum præscriptas habebat praxes.

Festa Martii. In Martio, celebrabat Festum Indivinationis, commodo aliquo die. In quo modos Indivinationis, de qua supra retuli, instaurabat.

Duodecimâ die Martii, Festum Sacerdotii, & gratiarum Sacerdotalium: de quo habebat conscriptum Exercitium Liturgicum.

Vigesimâ quartâ Martii, Festum S. Gabrielis Archangeli: de quo itidem Exercitium Liturgicum habebat.

Vigesimâ sextâ Martii, Festum Dignationum VERBI Incarnati, in quo sublimem de eodem VERBO inibi manente, instituebat contemplationem.

In media Quadragesima, Festum Renovationis spiritus Quadragesimalis. In quo rationem peragenda Quadragesimæ, exactis observationibus plenam innovabat.

Eodem

Eodem Mense, instituebat Festum Hospitalitatis Christi, in Dominicam Palmarum incidens. Festum quoque Tridui, morientis, patientisque Christi, & Festum Dolorum omnium Pretiosissimæ Parentis, incidens in Sabbatum ante Dominicam Palmarum, si ita tempus ferebat: aliàs Festa hæc sequenti Mense absoluebat.

In Aprili: peragebat *in primis* Festum Dedicationis cum Divina voluntate. *Deinde* Festum exspoliationis sui ab amore omnium rerum creaturarum. *Tertiò* Festum Seraphicæ Societatis, Amatricis Æternæ Sapientiæ. *Denique* Festum suæ omniumque Nutricis, Gratiæ DEI. Tempus autem, & dies horum Festorum, erat pro commoditate.

Festa Aprilis.

In Majo, hæc ejus privata Festa fuere. *Primum*, Festum amatorum Sanctæ Crucis, seu Crucifixorum pro Christo. *Alterum*, Societatis stultorum, & Dignationum Christi. *Tertium*, Professionis propriæ. Quæ omnia in ipsum Inventionis Sanctæ Crucis Festum incidebant, & ab eo eadem die simul omnia celebrabantur. *Quartum*, Festum gaudiorum omnium Pretiosissimæ Parentis, incidens in Sabbatum post Festum Ascensionis Domini. *Quintum*, Festum Eminentissimæ DEI Dignitatis. In quo ejus exaltationi, admirationi, prædicationi, Exercitio Liturgico, Coronis, affectibus, meditationibus, totum sese impendebat.

Festa Maij.

In Junio, accensebat præcipuis suis Festis. *I.* Festum ignitionis, seu ignescentiæ in fervore Spiritûs Sancti, per incessabilem Dei amorem.

Festa Junij.

2. Festum Anathematis, & Liberalitatis cum DEO, incidens in Festum Sanctissimæ Trinitatis. 3. Festum Paupertatis, & Exspoliationis sui, ab omni re, spe, amore, possessione Creaturarum omnium. 4. Festum Josephi Anchiætæ Societatis JESU, incidens in diem nonam Junii.

Festa Julii.

In Julio, hæc obibat Festa. *Primò*, Festum omnium de nostra Societate Martyrum, incidens in Festum Divisionis Sanctorum Apostolorum. *Secundò*, Festum influxûs Christi Domini, ut Gubernatoris, simul cum Festo Sanctæ Marthæ Hospitæ, Christi Domini, incidente in diem 29. Julii. *Tertiò*, Festum Balnei, expiationis, supplementi, Festum Bonæ Mortis, & Festum imitationis DEI, ut Idææ. Quorum omnium habebat præscriptas praxes, eaque celebrabat trigesimâ Julii.

Festa Augusti.

In Augusto, peragebat. *Primò*, Festum Vacationum Cælestium, primâ, & ultimâ, Augusti: sub quo nomine intelligebat sublimes contemplationes de rebus Cælestibus. *Secundò*, Festum iterum Indivinationis, in Festo Transfigurationis Christi. *Tertiò*, Festum agonis, & mortis Pretiosissimæ Parentis, die, 13. Augusti. *Quartò*, Festum Religiosæ vocationis, & ingressûs, die 15. Augusti; de quo præcipuum habebat Exercitium Liturgicum. *Quintò*, Festum Religiosi vestitus assumpti, die 26. Augusti. *Sextò*, Festum Æternæ Sapientiæ in Dominica prima Augusti, exemplo Beati Henrici Susonis, quo die inchoat Ecclesia Libros Sapientiæ, habebat autem præscriptas occupationes, & Delicias (verba
ejus

ejus sunt) cum Æterna Sapientia, Christo JESU.
7. Festum Suavissimæ, Dei providentiæ, in Domi-
nica, 14. post Pentecosten: in hujus enim Domi-
nicæ Evangelio, Christus præcepit fiduciam, in
Dei providentia.

In Septembri, celebrabat *imprimis* die primâ, *Festa Septem-*
Festum iterum Æternæ Sapientia. *Deinde*, alte-
bris.
râ die Festum Societatis Æternæ Sapientia.
Tertiò, die tertiâ Festum desponsationis suæ, cum
Æterna Sapientia. *Quartò*, die Octavâ Septem-
bris, Festum Hæreditationis sui ab Æternæ Sa-
pientia Matre, MARIA. *Quintò*, Festum Insti-
tutæ Societatis JESU, die 27. Septembris. *Sextò*,
Omnium Sanctorum Societatis, die 28.
Septembris. *Septimò*, Festum Incarnatæ Sapien-
tiæ Æternæ, ejusque Humanitatis, & gratiarum
illius omnium, gloriæque totius, die 30. Septem-
bris. A Festo S. Michaelis, Principis Ecclesiæ,
per continuos novem dies, Novem Choros An-
gelorum colebat, juxta præscriptas praxes.

In Octobri solitus erat celebrare. *Primò*, Fe-
Festa Octo-
bris.
stum S. Angeli Custodis proprii. 2. Festum JESU
Christi tanquam Capitis Angelorum omnium.
3. Festum ejusdem Domini nostri, tanquam Fi-
lii Virginis Hominis. 4. Festum Redituum Pre-
tiosissimæ Parentis, & obsequiorum, quod bis
peragebat. 5. Festum amatorum Pretiosissimæ
Parentis omnium. 6. Festum totius Naturæ,
Gratiæ, Gloriæ, ac in specie Maternitatis divinæ,
Pretiosissimæ Parentis, quod etiam bis perage-
bat. 7. Festum Paupertatis, & exspoliationis
sui, ab omni amore, spe, possessione, re
creata.

*Festa Novem-
bris.*

In Novembri, instituerat Primò Festum SS. noviter Beatorum, juxta praxim sibi præscriptam. 2. Festum beneficii cujusdam, sibi olim, 14. Novembris, à Deo collati. 3. Festum omnium, & singulorum Dei in se beneficiorum, ac simul in omnes Creaturas; quod Festum agebat 5. Novembris, colebatque in hoc die, & Festo; 1. DEUM, Sanctissimam Trinitatem, tanquam fontem omnium beneficiorum. 2. VERBUM Incarnatum, JESUM Christum, tanquam meritorem eorundem. 3. Pretiosissimam Parentem tanquam thesaurariam, & dispensatricem ipsorum. 4. Suavissimam Dei providentiam. 5. Festum Sanctorum, secum specialiter connexorum, in Dei providentia, & voluntate per respectum ad præsentem, & futuram vitam. 6. Festum Præiositatis MARIE Virginis, simulque immolationis DEO, per manus ejusdem Virginis, famæ, & honoris proprii, quod Festum agebat 12. Novembris: hoc enim die olim thesaurum Pretiositatis B. V. Deus illi ostenderat, & postea eodem die primam honoris, famæque suæ immolationem, per manus Sanctissimæ Virginis, Deo fecerat. 7. Festum VERBI Incarnati JESU Christi, tanquam Judicis, in judicio particulari mortuorum, simulque Festum ejusdem tanquam Judicis in judicio universali: quæ Festa agebat ultimâ Dominicâ post Pentecosten, vel primâ Adventûs. 8. Festum Testamenti proprii, & Patris cujusdam N. mortisque & expiationis propriæ; quod celebrabat 29. vel 30. Novembris: quo tempore singulariter morti se aptabat, condebat testamentum &c.

*Devotio ad
sanctos, se-
cum conne-
xos in Dei
providentia.*

9. Fe-

9. Festum Omnium Sanctorum Crucifixorum, & Crucis Christi amatorum, in ipso Festo, Sancti Andree.

In Decembri, habebat *Primò*, Festum S. Barbara, pro felici morte, & usu Sanctissimi Sacramenti, in eodem articulo mortis. *Secundò*, Festum traditionis sui Pretiosissimæ Parenti in hæreditatem, & Festum Tributi, in ipso Festo Immaculatæ Conceptionis B. V. 3. Festum Amoris & Amatorum omnium Æternæ Sapientiæ, sub ratione Incarnationis: quo die renovabat in se amorem erga VERBVM Incarnatum, & Dignationem Incarnationis. 4. Festum expectationis Partus Pretiosissimæ Parentis: quo tempore recolebat novem Privilegia ipsius, collata pro 9. Mensium hospitio, exhibito Jesu Christo in utero. Nempe 1. Quòd facta sit Mater Dei naturalis. 2. Quòd facta sit Mater, & Virgo simul. 3. Quòd facta sit absque dolore, immò cum gaudio puerpera. 4. Quòd facta sit capax capere, & quodammodo comprehendere DEUM, quem Cæli, & terra capere non possunt. 5. Quòd ex purissimis ejus Sanguinibus, Humanitas Christi formata, & in unitatem Personæ hypostaticè associata sit. 6. Quòd facta sit publicum mundi horreum, ex quo depromptum est frumentum Electorum. 7. Quòd facta sit secunda, & Nova Eva, omnium viventium Mater. 8. Quòd per mansionem DEI in ejus utero, facta sit paradysus deliciarum immò Cælum Emphyreum. *Quintò*, Festum Supplementi, expiationis, ac Balnei universalis, Testamenti, ac mortis, nec non gratiarum actionis pro beneficiis

Festa Decembris.

Novem Privilegia B. V.

ciis Annuis ; quæ Festa per triduum ultimum Decembris celebrabat, juxta praxes præscriptas, infatione Annum terminandi.

CAPUT XV.

Orationis, & Contemplationis Studium, Reflexivaque Vita Patris Gasparis.

Orationis donum, est præludium vitæ æternæ.

Exercitium spiritus orandi.

Proposita Orationis.

DONUM Orationis, præsertim in aliquo excellenti gradu, est præludium quoddam vitæ æternæ, quid enim aliud, vita nostra æterna erit, nisi cogitatio de Deo, & affectio erga Deum, & divina? Quid item aliud oratio excellens est, nisi hoc utrumque? quamvis hæc quidem, per speculum, & in ænigmate; illa vero facie, ad faciem versetur, circa DEUM. Hoc donum in quali gradu divina Bonitas Patri Gaspari communicaverit, colligi potest ex sequentibus.

1. Delegerat ille sibi Mensem Martium, in quo specialiter exercebat sese in amore, æstimatione, & usu frequenti Orationis ferventis, affectivæ, & longioris: petebatque à Deo gratiam, scientiam, famem, & efficaciam, & continuitatem Orationis. Petebat insuper, ut non solum oraret, sed etiam (verba ejus sunt) Oratio ipsa fieret.

2. Quotidie post Sacrificium Missæ, his propositis animum obfirmabat: *Volo mi JESU, me exercere, & perficere assiduo, in innovatione Intentionis.*

tionis crebra: in continua crescentis fervoris excitatione: in actuali devotione in omnibus: in concatenatione actionum per spiritum: in DEI presentis amante memoria, & memori amore, & fame Orationis: in usu recollectionis horariae, & crebrioris, &c.

3. Singulis itidem diebus, duas ordinariè instituebat Meditationes, alteram mane more Societatis consueto: Alteram post Meridiem, dum urgens aliqua occupatio eam non impedièbat: Bonitatem autem Meditationum inde metiebatur. 1. Ex subordinatione sua ad Deum, & ad Superiores propter Deum. 2. Ex odio sui, victoriaeque, & pace affectuum suorum. 3. Ex æqualitate vitæ, dominioque sui in rebus, & actionibus suis. 4. Ex Charitate, & mansuetudine, supportatione, compassione sua, super aliorum mala, imperfectionesque. 5. Ex observatione Regularum disciplinæ Communis, & suarum privatarum observationum exactâ, & punctuali. 6. Ex odio, fuga, paucitateque defectuum quotidianorum, ac puritate cordis, & corporis. 7. Ex victoria gulæ, & linguæ, aliarumque inordinationum. 8. Ex fervore, ac devotione, & tendentia in Deum, constanti, ac experimentalì.

4. Anno 1609. in Novitiatu, accepit à Domino doctrinam acquirendæ semper præsentis divinæ. Anno autem 1620. accepit à Deo profusionem contemplativam ut retuli Cap. 1. Anno quoque 1623. cognovit ex instinctu Dei, impetratum sibi à B. V. affectum incessabiliter inhærendi Deo, ut dixit Cap. 13. Ex quibus omni-

Bonitas Meditationum unde colligenda.

Dona singularia.

omnibus facile habetur, quàm excellens Oratio-
nis donum, collatum ei fuerit divinitus.

*Orationes
ejaculatoria.*

5. Orationum ejaculatoriarum usum habuit
frequentissimum; ita ut etiam per Curritoria
incedens, immo etiam cum aliis colloquens,
coronulam manibus tereret, actusque aliquos
eliceret. Duplices autem Orationes ejaculato-
rias dicebat esse; quasdam meri tantum affe-
ctus nostri erga DEUM, quales sunt; *DEUS
meus, & omnia. O ignis, qui semper ardes! Para-
tum cor meum DEUS. O Domine ego servus Tuus &c.*
Et has laudabat, commentabatque quasdam,
per quas non solum affectum ignescere faci-
mus, sed etiam proposita nostra circa virtutes,
vel vitia, brevissime, validissimè tamen in DE-
UM jaculamur. Et has magis approbabat, præ-
fereratque prioribus, saltem propter incipi-
entes & proficientes, deque illis tale habuit à
Deo lumen.

*Doctrina de
orationibus
ejaculatoriis.*

Anno 1624. die 12. Decembris, docuit me
Dominus, quas & quomodo practicas coronas,
ejaculatoriasque orationes frequentare debe-
rem, scilicet, ut coronam dicerem hoc, vel simili
modo; 1. *DEUS meus, fac me amare hunc N. qui
me odit.* 2. *DEUS meus, volo bene loqui de N. ob-
loquente mihi.* 3. *DEUS meus, gratias ago Tibi pro
isto N. adversario meo.* 4. *Fac isti mi DEUS bene,
qui mihi in hoc fecit male &c. talibus enim affecti-
bus iteratis imprimitur practica dignationum JESU
Christi tolerantia.*

*Singularia de
tempore di-
ctamina.*

6. Convictum se à Deo, quibusdam dicta-
minibus, ne properaret in recitatione Oratio-
num vocalium, fatetur in libello illustrationum,

his

his verbis; Quadam vice recitabam preces Canonicas, celeriter volens illud pensum expedire, & tempus reliquum ad quædam peragenda reservare, cum mihi in Spiritu, ad mentem venit; *Quid festinas, & tempus DEI Laudibus suffuraris? Nunquid tempus DEI non est? An non ille fecit tempora? ut ipsi illa impendere nolis, & sis parens temporum, quoad divina? Times ne tibi desit ad alia, si DEO impendas tempus. Esto, desit aliis, non desit Deo, impende illud Deo, impendet Tibi Deus, ne metue tempus dare Deo. Pater ille seculorum, suppeditabit illud; si indignueris. Denique desit postea tibi tempus: esto: at nonne satis erit tibi, si totum, si reliquum, quod habuisti tempus, Deo dedisse inveniaris, & non habuisse quod impenderes non DEO.* His dictaminibus persuasum est mihi, ut tempestivè, hoc est sufficienti tempore accepto, preces Canonicas semper dicam, nec me in angustum tempus conjiciendo, ad festinandum cogam, utque non festinem, nec sim parcus, in DEUM temporis, qui est auctor temporis.

7. Plurimas conscripsit Meditationes, & *Scripta per modum Meditationum.* pleraque ejus Ascetica, sunt ab eo juxta modum, & formam meditandi, scripto tradita. omnia verò ejusdem Scripta, plena sunt affectibus variis, erga DEUM, Christum, B. V. Sanctos: ita ut scripsisse, & simul meditatus fuisse, orasseque videatur.

8. Actûs, & affectûs Beatorum suaviter prægustabat interdum, ut in ejus consuetudinibus reperi, his modis. I. Intuitu fortuito, & possessivo gaudio, gaudenteque possessione, atque

Prægustationes Beatitudinis.

que suctione, vel potatione Summi Boni. 2. Admiratione, obstupefactione, defectione, que in summum Bonum. 3. Satietae fame, & fame satiatâ, & tamen anhelâ, ad summum Bonum. 4. Contentatione, & quasi confessione contentationis, impletæ spei, persoluti superfluentis laboris.

5. Charitate exuberante, & æstuante in DEUM summum, & jam suum æternaliter possessum Bonum. 6. Laude, exaltatione, dignificatione, in sæcula sæculorum. 7. Invitatione Creaturæ rationalis ad fruendum DEO, atque affecuratione, quod non fallat Deus, quodque superet fidem, spem, vota, captum.

*Imitatio fitus
Beatorum.*

9. Sitûs varios Beatorum in Cælo, piè exprimebat interdum in sese. 1. Admirantis, & defixos oculos habentis. 2. Reverentis, & Majestatem Dei admirantis pronè. 3. Appositis in Crucem manibus ante pectus, oculorum elevationem blandam, & contentativam habentis. 4. Diductis manibus ante se, vultu renitendis, labiaque suaviter, & modice hiantia præferentis. 5. Demissis dejectisque brachiis, & manibus, suaviter stupentis, atque consistentis. 6. Compositis, ut orantes solent, manibus vel palmis ad pectus, mistum admiratione, gaudio, vividâ delectatione, vegetoque languore habentis. 7. Positis in sinu manibus, confessum æternum, & adspectum, inspectumque totius Divinitatis abyssi, Bonitatisque thesauri proprietatem jam obtinentis.

*Specimina
Contemplationis.*

10. Specimina contemplationis, concessa illi à DEO, non uno in loco inter scripta ejus reperi,

reperi, sed potissimum in Ratione peragendi Vacationes Cælestes, nempe fruendi deliciis Divinitatis, recolendi Triumphum Pretiosissimæ Parentis in Cælos assumptæ, & colendi VERBUM Incarnatum, JESUM Christum, ut glorificatorem Sanctorum suorum in Cælo: quam rationem in Mense Augusto practicabat. hinc ejus præaltam legere est contemplationem, singulos digestam in dies: Referre eam longum esset, accessum tantummodò, & veluti præludium ejus, ad eam verbis ejus refero; ita ergo ait; Omnibus Augusti Mensis diebus, Spirituales, Cælestesque vacationes peragam. Locus Vacationum istarum erit, vel cor in Cælo, vel Cælum in corde meo positum, collocatumque. Finis illarum erit; gustare, & videre, quàm suavis sit Dominus Deus noster, tam in sua ipsius Divinitate, quàm in Sacratissima JESU Christi, Dei-hominis Humanitate, Beatos suos in Cælo beatificante, Bonisque æternis exsaturante: quam etiam in Pretiosissima Dei-hominis, & nostrum omnium Parente MARIA Virgine, &c. Materia vacationum harum erit, præcipuè triplex; nempe; Deliciositas, & Dulcedo Essentiæ divinæ, atque Sanctissimæ Trinitatis, VERBI Incarnati, Jesu Christi, super Sanctos suos, jam secum regnantes in Cælo, beatifica effusio: & gloria Pretiosissimæ Parentis MARIE, in Cælos assumptæ, cum corpore, & anima.

*Vacationes
Cælestes.*

*Materia va-
cationum Cæ-
lestium.*

Quod spectat ad reflexivam vitam Patris Gasparis, ita intentos ille supra se habebat oculos; ut non omnino quidem diversis temporibus, viginti tamen & octo ordinarie usurpaverit

Examina 25.

*Examina uti-
lissima Reli-
gioso homini.*

verit examina: idque præter examen breve post singulas horas usurpatum, nisi urgens quid obstitisset. *Primum* examen erat agendorum eodie, & tolerandorum. *Secundum*, Incidentium, quæ non cadebant sub ordinem: sed evenire poterant. *Tertium*, Emendandorum ex præterito Mense, vel ex proxima Confessione, vel ex aliquo examine. *Quartum*, Repugnantiarum vincendarum. Tempus horum Examinum erat mane, finitâ meditatione. *Quintum* examen erat in ordine ad Sacrum Missæ faciendum. *Sextum* commune, quod à disciplina domus præscribitur, ante prandium; cui examini adjungebat, *Septimum* particulare juxta mentem, & normam S. P. Ignatii, & *Octavum* menstruum: quod quantum ad materiam, idem erat, cum particulari, dispiciendo, an tot, & designatis temporibus, exerciti sint mortificationis externæ, & internæ actus, pro Mense assumpti; & an actus virtutis mensuræ usurpati? *Nonum* Examen erat officiale, quod etiam adjungebat Examini communi ante prandium. Rursus post recreationem Examina quatuor, nempe Agendorum, ac sufferendorum, incidentium, emendandorum ex Mense, & Repugnantiarum vincendarum instituebat. *Decimum quartum* Examen erat, super lumina, gratiasque actuales, & inspirationes divinas. *Decimum quintum* super exercitium virtutum in occasionibus, superque ipsas occasiones, *Decimum sextum*, super sublimationes actuum, seu super formalitates, ac modos sublimandi actiones, atque passiones omnes. Quæ tria examina

mina

mina instituebat circa primam horam post meridiem. *Decimum septimum*, Examen supra fontes imperfectionum quotidianarum. *Decimum octavum*, In quo inspectis defectibus, contraponebat actus oppositos. *Decimum nonum*, super novitatem spiritus, & fervoris. *Vigesimum*, supra speciales animæ naves, habituales præsertim: Horum quatuor examinum tempus designaverat ante cænam pro commoditate. Sequebatur Examen vespertinum commune, cui adjungebat iteratò alia quatuor Examina; nempe particulare, menstruum, officiale, & corrigendorum ex mense, vel si in his nihil speciale advertebat, faciebat Examen vitandorum, Adjungebat quoque *Examen vigesimum sextum*, supra ordinem actionum, & horarum. Et *vigesimum septimum*, supra ejaculationes in Deum factas. Denique quiescente jam Collegio, instituebat Examen *Vigesimum octavum*, *Censorium*, ita dictum à rigore, & subsequentibus pœnis sibi met inflictis.

Examen Censorium

Horum omnium Examinum, in promptu habebat puncta, quæ ob prolixitatem, hîc non adnoto. Ut tamen appareat mira ejus perspicacitas in pervidendis imperfectionibus, & nævis animi, Materiam solummodò Examinis Decimi septimi, ex ejus libello hîc appono.

Fontes imperfectionum.

1. Inconsideratio, & indeliberatio ante opus, & post opus. 2. Languor mentis, efficaciam fervoris enervans. 3. Inconstantia in bonis, ob causas leves. 4. Dilatio agendorum, de tempore, in tempus. 5. Fiducia sui, spes supplementi,

Examen imperfectionum quotidianarum.

V.P. Druzb. Op. I.

L

blan-

blandimentum de facili compensatione. 6. In-
 tentionis defectus; quia nulla, non pura, frigi-
 da, retractata. 7. Irresignatio, timor humanus,
 amaritudo, sæpe vana imaginans, illudens, ab
 opinionis dominio profecta. 8. Delectationes
 satisfationesque, naturæ indultæ, condescen-
 sionesque propter merum naturæ ductum. 9.
 Defectus præsentia ad se, raritas recollectionis,
 præcipitatio, festinatio, ursio inquietans sine ra-
 tionabili causa. 10. Tardus ad Deum & oratio-
 nem recursus, in labore, difficultate, tribula-
 tione. 11. Designationes ad pauca respicientes.
 12. Tenax in hæsiō ad proprium ordinem, de-
 signationem, iudicium. 13. Justificatio, & ex-
 culatio sui erroris, apud se, & apud alios. 14.
 Querulositas de injuriis & ingratitude, ac
 difficultatibus, deque moribus, & morositati-
 bus alienis. 15. Affectata dissimulatio remor-
 suum, & instinctuum interiorum. 16. Inordi-
 natio temporum, & actionum. 17. Fuga con-
 fusionis, celatioque quorumvis defectuum co-
 ram Deo, & Confessario. 18. Scandala, modica
 licet in specie. 19. Fuga laboris in advertendo,
 & examinando. 20. Conjectio sui in angustias
 temporis ex causa culpabili: Unde perfuncto-
 ria, actionum expeditio. 21. Eventuum præter
 mentem evenientium, non in Deum rejectio,
 neque ex gustu providentiæ divinæ acceptatio.
 22. Merum, & nudum, studium explendi nume-
 rum piarum actionum, obturandique conscien-
 tiæ clamorem, ac morsum. 23. Sordida quæ-
 dam temporis parcitas, quâ volumus citò ex-
 pedire obsequia divina, interim & opus, & tem-
 pus perdimus. 24. Naturalis affectio ad perso-
 nas,

Fontes 32. va-
 riorum defe-
 ctuum.

nas,
 prios
 fiones
 & de
 digen
 do, a
 bilis,
 præ m
 nesqu
 dissim
 vio p
 dilatio
 do. 3
 scienti
 Præ
 men h
 modu
 Ho
 tempo
 petent
 Pu
 omnib
 psuræq
 Pu
 cordis
 Pu
 ræ ela
 I.
 suâ hor
 2.
 factum
 liticâ,
 stantia
 rem?

nas, amicos, benefactores, amatoresque proprios: naturalis item affectus res, officia, occasiones, laudes proprias. 25. Naturalis averfio, & declinatio à personis, Officiis, molestiis, indigentis. 26. Applicatio effusa mentis in agendo, absque dominio, & præsentia sui. 27. Debilis, & fluctuans applicatio ad agendas res, quæ præ manibus sunt. 28. Respectus humani, rationesque humanæ sperantes, timentes, differentes, dissimulantes. 29. Spes impunitatis. 30. Oblivio proveniens ex fiducia memoriæ, vel ex dilatione. 31. Desuetudo, vel è contra assuetudo. 32. Fiducia, & veluti nidificatio, acquiescentiaque in rebus, personis, locis, amicis.

Præterea operæ pretium est, apponere *Examen horarium*, quod sibi præscripserat, in hunc modum.

Horâ sonante, vel certâ horâ, quam mihi ex *Examen ho-*
temporis distributione Examini deputavero, ap- *varium.*
petente, Examen infra scriptum faciam.

Punctum 1. Gratias Tibi ago Deus meus, pro *Punctum 1.*
omnibus, & singulis totius vitæ, & horæ elapsæ, elap-
suræque beneficiis.

Punctum 2. O Trinitas Deus, lux beatissima, reple *Punctum 2.*
cordis intima, &c.

Punctum 3. Examinabo horam, & opera ho- *Punctum 3.*
ræ elapsæ.

1. Impensane hora operi designato, & opus an
suâ horâ factum?

2. Opus bonumné suâ naturâ, an intentione?
factumné bene? & quâ bonitate? naturali, po-
liticâ, supernaturali? Habuitné aliquam circum-
stantiam vitiosam, præcipuè effusionem, tepo-
rem?

1. 2

3. Ser-

3. Servat ené in operæ regulæ communes, & observationes privatæ?

4. Præmisistiné operi intentionem actualem, an virtuales tantum?

5. Ea intentio fuitné pura, defæcata vacua meo bono, solum Deum præcisè intuens, an occultè & subdole proprietatem querens, sperans, respiciens? Fuitné ita defæcata, ut non spectaverim etiam spirituale, etiam æternæ vitæ commodum, aut meritum, in

Examen intentionis.

quantum illud meum bonum est; sed pure in quantum Dei, & propter Deum? Itane solius Dei gustum, gloriamque spectavi; ut juraverim, & intenderim omnimodè possibiliter, Deum hoc opere dignificare, in quantum est dignificabilis in se, & in quantum ego sum dignificativus Eius, ex gratia, hic & nunc habitâ. Itane nihil mei quæsi in opere, ut etiam insuper vilificârim me, quantum vilificabilis sum à Deo, à me, ab omnibus Creaturis.

6. An ad opus, & in opere, auxilium Dei expetii, illique soli innixus sum plene, de viribus, & sufficientiis meis expresse desperando.

7. An opus egerim ex totis viribus animi, (quantas opus requirebat in substantia, & perfectione sua) & corporis; salvâ discretione, & an in hanc peccatum sit?

8. An in opere imitatus sum Christum, ejusque exemplar?

9. An in opus meum, gratiæ, meritorum, operumque Christi influxum curaverim, petierimque?

10. Univine opus meum actualiter, ardentè, appetitativè, Jesu Christi laboribus, & conatibus, & meritis?

Examen perfectionis operum.

11. An conatum adhibuerim, ita dignè, & assiduatè Christo facere opus, ut opus meum, opus Christi vi-

sti videretur, & ego quasi Christus alter coram Deo judicarer?

12. Quâ applicationis, & attentionis, & affectûs in Deum, Christumque continuatione, feci opus meum? Numquid crevit in me per singula momenta? Numquid replicabatur, sublimabatur cordis, & vividitatis Christi sublimitate? Nunquid supplebam affectum, & efficaciam meam, affectu, & efficacîâ debitâ DEO à me; à Creaturis, à Sanctis omnibus in Cælo, à Pretiosissima Parente, à Christi humanitate, ab ipsa denique Trinitate Sanctissima?

13. An atomis omnibus meis, tantum conatum, eamque fervoris proportionem impressi inter operandum, quantum totus ego, & omnis utraque substantia mea habere debuit?

14. Quâ mortificatione meâ feci opus, præsertim menstruâ, & interna?

15. An sectatus sim, repressionem desideriorum impotentium, an effusionem super opus?

Examen subtilium defectuum.

16. An superavi impedimenta, tædia, difficultates in aggrediendo, & operando?

17. An dilationi restiti, an compescui festinationem, & solius perfunctionis studium?

18. An linguas, juâcia, respectûs superavi, ad illosque absurdi, & occalui?

19. An laudes, approbationes, vel spem earum despexi?

20. An in opere corporalem afflictionem, in aliqua parte quæsi vi, arripui?

21. An menstruæ externæ mortificationis actûs, vel desideria saltem proposita que habui?

22. An hoc ipsum examen faciam cum ea applicatione, & sufficientia, ut contenta sit ratio?

Punctum 4. defectûs notatos dolore intimo Punctum 4.

L 3

super-

supernaturali expiabo, & supplementariis actibus, ac nominatim actuali supradicta observandi proposito complacentiaque, & approbatione eorum supplebo: tum etiam mortificatione externâ, sanguini Christi immistâ, balneabo.

Punctum 5. *Punctum 5.* Emendationem proponam, & præter proximos supplendi conatûs, insuper penitentiam pro defectibus pœnalem subibo.

C A P U T XVI.

Animabus Purgatorii Opitulatio à Patre Gaspare impensa.

Proprium Societati est, animabus Purgatorii opitulari. **S**I cui, certè Societati nostræ, circa animas Purgatorii sollicitudo, propria esse debet; ut pote cui salus, & perfectio animarum, pro fine, & scopo omnium religiosorum operum est, hoc ipsum incitamentum ad opitulandum animabus Purgatorii, memini me ex ore Patris Gasparis, in Exhortatione quadam, accepisse. Quàm vero ille ipse, eo in negotio sedulus, & serius fuerit, ex propositis ejus in praxim deductis, collegi.

Quotidianæ opitulationes animabus Purgatorii.

Inprimis itaque sic quotidie animabus Purgatorii opitulabatur. 1. Quolibet mane cujusque diei, post peracta Exercitia matutinæ surrectionis, faciebat in honorem Æternæ Sapientiæ, Jesu Christi, disciplinas duas, pro Animabus Purgatorii, claudens utramque oratione; *Deus qui nobis in Sancta Sindone* &c. 2. Cujuslibet Saceri (exceptis paucorum dierum) per Annum, fructum satisfactorium, vel totum, vel partialem, pro Animabus Purgatorii certis, vel in communi offerebat, iisque applicabat, præter eum,

eum, qui ad eas, ex intentione Ecclesiæ, natura-
que Sacrificii redundat. 3. In quolibet quoque
Sacro ex privilegio liberandi animam, Indul-
gentiam applicabat animæ, vel certæ, vel cui
Dei voluntas vellet. 4. Cujuslibet diei Officium
Canonicum concludebat oratione pro Defun-
ctis, præsertim Dominicæ & Feriarum. adden-
do privatim ad solitas Commemorationes, seu
suffragia, Commemorationem pro mortuis,
cum triplici oratione. 1. *Fidelium.* 2. *Deus venie.*
3. *Deus qui nobis in Sancta Sindone,* &c. 5. Cu-
juslibet diei Examen vespertinum concludebat
Psalmo *De Profundis*, & triplici prædictâ Ora-
tione: Psalmo quoque *Miserere*, adjectis Indul-
gentiis Examinis. 6. Omne cujuslibet diei opus,
omnemque passionem, præter intentiones alias,
ad quas dirigebat, offerebat etiam pro solatio,
& auxilio Animarum. 7. Fructum satisfactori-
um ejus doloris, quem aliquoties in dies singu-
los subibat, in honorem certorum Sanctorum
Nominum, offerebat pro animabus Purgatorii.
8. Completorium cujuslibet Dominicæ, ex
Officio Canonico offerebat pro Animabus. Si-
militer Completorium Feriæ tertiæ offerebat pro
Animabus, de Societate. 9. Singulis diebus me-
diâ nocte, ad alia exercitia adjungebat Oratio-
nem aliquam pro Animabus, & potissimum il-
lam privilegiatam; *Deus qui nobis in Sancta Sin-
done* &c.

*Indulgentiæ
Examinis.*

Die secundâ Novembris, de qua id afferre-
bat; quòd sit quasi privilegiata ab Ecclesia ipsa,
adeò ut omnes actiones eo die, pro Animabus
exercitæ, atque oblatae, sint specialiter præ aliis
temporibus, efficaciores, ad earum auxilium, &

*Notabile de
die 2. No-
vembris.*

quidem non solum ex mente cujusque operantis, sed etiam ex mente Ecclesie, quae hoc tempore universaliter, ex praescripto auctoritatis, atque obedientiae, vult, ac jubet orari à suis filiis, quod non potest non augere efficaciam Orationibus. Hac inquam die, his modis juvabat animas Purgatorii. 1. Excitabat in se intimum animi sensum compassivum, super ejusmodi animas. 2. Faciebat pro iisdem disciplinas 33. constantes minimum totidem ictibus, in honorem, & cum unione totidem annorum vitae, VERBI Incarnati, super terram. 3. Faciebat alias mortificationes, Cilicii, abstinentiae, genuflexionum, &c. 4. Exercebat pro iisdem, actus interiores ad minimum 1000. universaliter autem omnium omnino operum suorum hujus diei, fructum satisfactorium Animabus applicabat. 5. Sacrum, & Communionem suam, omniumque ubique Sacerdotum, hoc die Sacrificantium, offerebat, pro iisdem, in quantum, haec satisfactoria sunt. 6. Omnia totius Ecclesiae, omniumque ejus filiorum opera, hoc tempore, quo Ecclesia orat, à primis Vesperis, & orari vult pro animabus, sibi appropriabat, & sanguini VERBI Incarnati, meritisque Pretiosissimae Parentis, & Sanctorum omnium, intincta, & conjuncta offerebat totaliter Sanctissimae Trinitati, intensâ devotione, & compassione pro iisdem. 7. Per omnia supra dicta intendebat juvari animas, juxta placitum, & gustum Sanctissimae Trinitatis dando totum in manus, distributioni Voluntatis divinae, conformando se in omnibus Ecclesiae Sanctae intentioni. At non contenta his solum pietatis ignibus, Patris Gasparis Caritas:

Donatio animabus Purgatorii facta.

ritas: majorem ex igne Purgatorii, ad eliberandas animas, concepit flammam. Anno enim 1640. usque adeò exarsit; ut omnia sua opera meritoria iis animabus donans, per gratum gustui Divino holocaustum fecerit. Donationis hujus tale erat instrumentum, voto, & juramento, firmatum.

*Dignissima Trinitas Deus meus, puro Tui amore, ut Tu exalteris, quantum per me potes, scis & vis, & quantum ex Te dignus es: ut Christo Jesu merita sua compensentur, & Pretiosissima Parens MARIA, totusque Sanctorum cætus exhilaretur: Ut animabus Tibi dilectis, sed necdum purgatis, Tuoque beato conspectu dignis, bene sit: ut earum Angeli Custodes fructu curarum suarum gaudeant finaliter. Ego N. totius Anni currentis, à 2. Novembris, ad sequentis Anni, 2. Novembris, operibus meis quibuscunque, animas illas juvare cupiens & statuens: hæc opera mea omnia, & singula Tuae Divinae Majestati offero. applico, dono; in omni eorum applicabilitate, quæ pro illis applicari, illisque prodesse possunt. Exceptis *Industria donationis facta Animabus.* solum iis, quæ quia aliis debeo, non est in mea potestate animabus donare; quam tamen exceptionem ipsam pro iisdem offero, in auxilium, secundum gustum Tuum Domine Deus meus. Nullum omnino fructum omnium operum, passionumque mearum mihi reservans, quicumque aliquo modo Animabus prodesse possit coram Te. Animarum autem designationem Tuo Divino beneplacito permitto. Pro iisdem quoque animabus Purgatorii, Domine omnem si quem habeo apud Te, Meritorum thesaurum, atque donorum Tuorum, Tibi permitto; ut eum dispenses in Animas easdem, secundum gustum Tuum, placitumque, usque ad exinanitionem, & denudationem meam,*

sine ullo præmio, mihi inde apud Te secuturo, sed in Animas redundaturo. Præmii loco id tantum cupiens à Te, ut Tu in Creaturis Tuis glorificeris, utque per meam exinanitionem, Tuæ gloriæ, Animarumque beatitudini aliquid sive plenitudinis, sive saltem accelerationis accrescat. Id ita, Tuæ Divinæ Majestati, Voluntati, Dignitati voveo, promitto, Juro, manuque mea scribo, & in vicem Nominis, hac ✠ (hæc Crux erat sanguine ejus exarata) Sigillo. Toto me. Amen. (hæc quoque verba ultima sanguine ejusdem exarata.)

Consecratio
totius vitæ
propter ani-
mas Purga-
torii.

Dilatavit adhuc amplius ardores suos Pater Gaspar, dum in eundem finem totam suam consecravit, resignavitque vitam, contractu ejusmodi facto, cum Deo.

Abdicatio
suffragiorum
in gratiam
animarum.

Dignissima Trinitas DEUS meus, pro Tui amore, Ego N. totius residuæ vitæ meæ mortalis operationibus, atque passionibus quibuscunque, Animas illas juvare cupiens, & statuens, omnes, & singulas actiones, & Passiones meas, usque ad mortem, ipsumque etiam mortis opus, Tuæ Divinæ Majestati offero, applico, dono, atque voveo, in omni earum applicabilitate, quâ pro illis applicari, illisque prodesse possunt, exceptis solum iis, quæ quia aliis debeo, non est in mea potestate, Animabus illis donare, quam tamen ipsam exceptionem, pro iisdem in auxilium offero, secundum gustum Tuum Domine DEUS meus. Præter hoc Domine, pari affectu, & voto, promitto ac permitto Tibi illa omnia, quæcunque post meam mortem, pro me quomodocunque futura sunt suffragia, in subsidium Animæ meæ, quantum hoc à me fieri congrue Tuæ voluntati potest, pro iisdem Animabus purgatorii, juxta gustum Tuum. Insuper & hoc, quod ego ipse post meam mortem, miserante Te,

Te, passurus sum in Purgatorio, propter Te nunc acceptans, & quoad licet mihi meritorium faciens, quantum possum, & quatenus prodesse Animabus Purgatorii hoc vel nunc jam potest, vel tunc forte poterit, iisdem animabus jam nunc dono, & applico. Insuper offero Tibi Deo meo, omnes totius Ecclesie, omniumque Tibi gratorum satisfactiones, mihi quoquo modo appropriatas, & communicatas. Meas item omnes satisfactiones, toti Ecclesie ab ejus origine, ad usque finem mundi duratura, impersonatas, uniendo tam has, quam illas, Domini nostri Jesu Christi, omniumque Electorum, meritis juxta gustum Tuum, Animarumque indigentiam. Insuper Domine, Tibi offero, promittoque in subsidium animarum Purgatorii, totum quodcunque satisfactorie offertur, & fit, & fiet unquam à quocunque, & ubi- *Extensio ab-*
cunque, sive in universa Ecclesia, sive in tota nostra *dicationis fa-*
Societate, sive in quacunque, cui ego participo, *cta.*
Communitate, aut sodalitate, sive à quacunque particulari persona, sive in qualibet alia, Tibi Domino meo nota circumstantia, pro me vivente: uniendo totum hoc, quantum ex me, sanguini ac meritis Jesu Christi, omniumque Electorum Tuorum, ad, & juxta gustum placitumque Tuum, & honorem omni maximo majorem. Insuper Domine, offero Tibi in Animarum Purgatorii subsidium, totum hoc, quod ego tam in vita presenti mea, quam post mortem meam, sive in ipso me, sive in quocunque mei, sciens, vel nesciens, volens, vel nolens, jam tamen ex nunc, pro tunc totaliter volens, ac libens, sive in anima, & bonis ejus, sive in corpore, sive in fama, memoriaque mea, sive denique in quacunque re concernente me perpeffurus sum, usque ad extremi Iudicii diem. Uniendo jam nunc omnem illam perpeffionem, *meri-*

Exinanitio
sui in gratiam
animarum.

meritis Domini nostri Iesu Christi, ad fructum Animarum illarum amplio- rem, ad Tuam vero gloriam omni maxima maiorem. Insu- per Domine, omnem, si quem apud Te, pauperculus ego habeo satisfactio- num thesaurum, Tibi totaliter offero, atque permit- to, ut eum dispenses in Animas Purgatorii, usque ad exinanitionem mei quoad omnes satisfactio- nes meas meritis Iesu Christi, satisfactio- nibusque unitas. Solas mihi satisfactio- nes, solaque Iesu Christi Do- mini mei merita reservando, sine quibus Tibi gratus esse, salutemque æternam consequi, nec possum, neque volo, quæque adeo infinitæ efficacitatis sunt; ut ea- rum vis, & valor, nullis ad alios applicationibus, ab ipsis applicantibus modo aliunde etiam capaces sint, avocari possint. Hæc porrò omnia, à me supe- rius insinuata, & Tuæ Deus meus Majestati, in suf- fragium Animarum oblata, oblata esse volo sine ullo præmio meo. Id ita totum Tibi voveo, promitto, & juro: sanguineisque Iesu Christi Domini nostri meritis consigno. Nunquam scienter & deliberate quoad me, retractaturus ullo modo, usque ad mor- tem; ad quam usque ero servus, operarius, manci- pium Tuum propter Animas, Animarum autem Pur- gatorii propter Te. Tibi gloria in secula seculorum. Et fidelium animæ requiescant in pace.

Per donatio-
nem anima-
bus Purgato-
rii nihil amit-
titur.

Tam exactum, tamque bene roboratum, fecerat Pater Gaspar cum Deo contractum, in negotio animarum Purgatorii, per quem tamen non tantum non amisit quidquam, sed lucratus est plurimum: prout ipsemet in sua ratione exercendæ pietatis in Animas Purgatorii, adno- tavit: formans enim talem quæstionem; Si quis Animabus Purgatorii donet omnes satisfactio- nes suas, quidnam ipsimet residuum erit? sic respondit; Ha- bebunt

bebit 1. Centuplum, à Christo promissum; si enim pro relictis Christi causâ terrenis divitiis, & bonis, datur centuplum, & vita æterna; quanto magis dabitur pro relictis satisfactionum Bonis, dabitur saltem æquale à Deo. 2. Promissionem Dei: quia beatus qui intelligit super egenum, & pauperem, in die mala liberabit eum Dominus. 3. Gratiam, & misericordiam Dei Omnipotentis. 4. Merita, & satisfactiones Domini nostri Jesu Christi. 5. Merita, & satisfactiones Sanctorum, Animarumque à se adjutarum. 6. Charitatem Dei, & proximi, quæ operit multitudinem peccatorum. 7. Gratitude tum Dei, tum Christi, tum Animarum adjutarum, tum Sanctorum Angelorum Custodum, tum aliorum Sanctorum, quibus perquam gratum fuit, animas sibi dilectas juvari, & eripi ex Purgatorio. 8. Libertatem, generositatemque Dei, qui se non finit vinci à Creatura sua, liberalitate. 9. Merita suæ applicationis omnium suarum satisfactionum in auxilium Animarum: sine dubio enim ista applicatio sicut est opus insignis charitatis, & misericordiæ, aliarumque virtutum, ita etiam insignis est apud Deum meriti.

Lucra ex donatione facta animabus Purgatorii.

Suffragabatur præterea Pater Gaspar animabus Purgatorii: applicatione Indulgentiarum, quarum exactum Indiculum confecerat, & supra quarum usum Examen à se conscriptum, ad minimum singulis mensibus instituebat: ne in participanda liberalitate Dei, & Ecclesiæ, parcus esset.

Applicatio Indulgentiarum.

Nec erat ignota animabus Purgatorii, hæc ejus in illis adjuvandis cura, ad quam nonnullæ confugere visæ. Nocte quadam apparuit illi in cubi-

Visio cujusdam anima.

cubiculo quidam ad instar rubi, flamma æstuan-
tis, injectaque illico cogitatio, animam quam-
piam indigentem esse. de more igitur peracri fla-
gellatione suffragatus est illi, oblaturus etiam Sa-
crofanctum Missæ Sacrificium; cùm ecce sequen-
ti luce, sub ipsum Meditationis initium, allatus
est nuntius, de morte cujusdam Nobilis adole-
scentis, Matthiæ Smofzevski, cui Pater Gaspar
à confessionibus erat. Frequenter quoque pro-
fundâ nocte, repetitos ad suum cubiculum au-
diebat pulsus, cum interno motu juvandi Ani-
mas, respondebatque pulsui huic, egregia cor-
poris sui diverberatione, non absque gratitudi-
ne animarum. Cùm enim Anno 1601. 13.
Martii, mortuus esset Posnaniæ, P. Matthias
Proski, Rector Collegii, die 16. ejusdem Men-
sis cuïdam personæ apparuit in somnis, à qua
interrogatus; 1. An sibi bene esset? respondit;
bene. 2. Orasné pro Patre Provinciali, (qui tunc
erat Pater Gaspar) Oro inquit pro eo, quia sicut
fuimus amantes in vita, ita & in morte. 3. Jam-
ne vidisti Deum? video, ait. 4. Et es extra Pur-
gatorium? respondit: sum. 5. Quamdiu in eo
fuisti? Mortuus sum, ait, Feriâ secundâ, exivi de
Purgatorio Feriâ quartâ, adjecitque. O si vel ad
momentum videres Deum, & posses eo viso
redire ad corpus, servires Deo cum tanta at-
tentione, & applicatione, sicut pugnat miles in
fervore prælii, estque pluribus exhortatus per-
sonam ad serviendum Domino Deo, quàm ar-
dentissimo fervore.

*Relatio de P.
Matthia
Proski, mor-
tuo.*

*Epiphonema
Scrum in do-
loribus.*

Addo Sacrum illud Epiphonema, quo dum
doloribus premeretur, utebatur; Tibi propter
animas, animabus propter Te.

CAPUT

CAPUT XVII.

In ordinariis actionibus, non ordinaria perfectio Patris Gasparis.

HOc habet inter cætera indolis suæ privilegia, Religiosa virtus; quòd non sit extra Patriam, immo neque extra Domum quærenda; ingens illi etiam in angustissimo parietis claustralis cubiculo, campus est, atque juxta vulgarem jam vocum combinationem, totum habet in cella Cælum. Ad perfectionem illa suam, non requirit prodigiosâ quæpiam gesta, præaltasve extases, aut arcanos ad tertium Cælum raptûs, sed in ordinatissima ordinariarum actionum, solide consistit statione. Veritate hac, mentibus suorum imprimendâ, & inculcandâ, nihil fuit frequentius Patri Gaspari: hanc in energicis Exhortationibus suis, creberrimè exaggerabat, persuadebatque, hanc ipsemet executioni mandandam, primarias habebat inter curas: nolebat esse doctor legis solummodò, & non factor, ingenuèque aliquando coram uno, cui intimius præfidebat, fassus est; nihil se commississe chartæ, aut docuisse, ex ascesi quidquam, quod non priùs ipse deduxisset ad effectum. In Ordinariis igitur actionibus, perquam exactus, & exquisitus erat, imitatus hac in parte Deum, qui in ordinariis Omnipotentia suæ actionibus, est exquisitissimus. Videre est exquisitum hunc ordinaria non ordinarie agendi modum, in consuetudinibus ejus, quas quotidie præ oculis habebat, & quas his speciatim referre non vacat. Ut tamen perfectio earum saltem in communi appareat. Adnoto imprimis unam

Virtus Religiosa domi habetur.

In Ordinariis actionibus tota perfectio.

ex

ex ejus intentionibus, ante actiones, fieri ab eo, aut saltem ratificari, solitam.

Intentio ante actiones.

1. Sanctissima Trinitas DEUS meus, Te agnosco, amo, desidero, laudo, adoro, Tibi obedio, Te timeo, veneror, dignifico, & exalto super omnia.

2. Affectu Tuo, affectu sanctissimæ, amabilissimæque VERBI æterni JESU Christi, Humanitatis: affectu Pretiosissimæ Parentis: affectu omnium Beatorum Spirituum: affectu omnium Sanctorum, atque Sanctarum: affectu denique omnium Creaturarum.

3. Per hanc actionem N. meam, & per omnes præteritas, presentes, futuras, actiones, passionesque meas, omnium potentiarum, Corporis, & animæ meæ, omniumque Creaturarum, mihi & communione creationis unitarum, & affectione liberæ voluntatis, atque charitatis erga illas, propter Te Deum meum, impersonatarum, atque insubstantiatarum.

Extensio, & intensio Intentionis.

4. Semel pro semper, pro tota vita, proque omnibus, & singulis momentis vitæ, sive existentie meæ, aut etiam partium mearum, & omnium Creaturarum.

5. Majori quam unquam hætenus fervore Spiritus, milliesque millies majori proportione, & incremento fervoris, puritatis, caritatis, diligentie, ac dignificationis Tui, vilificationis autem mei.

6. Ad purum, & omnem gustum Tuum: ad nullum præmium, Bonumve meum, ad nullum gustum, bonumve creatum, à Te separatum: præterquam ad eos fines, quos gustui, beneplacitoque dignitatis, ac voluntatis Tuæ subordinatos, specialiter, in omnibus universim, & singulis specificè actionibus, passionibusque intendere vel possum, vel debeo, vel Tu vis.

7. Seraphicè, MARIANE, Christi-formiter, omni-

omnitudoinaliter, incessabiliter, hujusque unius actus, & affectus, pro omnibus substitutive.

8. In unione mihi appropriatorum, Tibi autem DEO Trinitati oblatorum, meritorum Jesu Christi, Pretiosissimæ Parentis, Sanctorum omnium, & Angelorum.

9. Atomicè, sacrificative, primitiialiter, heroicè, omnipossibiliter, digne Te, dignissimâ Trinitate Deo meo.

10. Quia mihi places, ut mihi placeas, ut Tibi placeam, amplius, & amplius, & amplius.

Tam sublimi intentione, ordinaria opera sua elevabat Pater Gaspar, ne humi reperent. Sed hoc ipsum magis dilucidè, examineque patet, ex punctis examinis quotidiani, supra memorati, numero, Decimi sexti; in quo circa actiones, passionesque suas, hæc discutiebat.

1. An quidquid fecisti hodie, per quamlibet a Deo ^{Examen exa-} nem, alterationem, circumstantiam, &c. feceris in ^{ctum, & su-} gratia DEI Sanctificante habituali, quantum iudicio ^{blime.} conscientie Tuæ decernere potes?

2. An advertenter, liberè, & ex electione?

3. An intentione supernaturali, sublimi, purâ, rectâ, gloriæ, gustusque Divini?

4. An omnipossibili fervore intensionis.

5. An in proportionem millies, millies, millies majori, fervoris, & diligentie?

6. An cum applicatione omnium potentiarum, etiam externarum requisitarum, vel commode applicabilium?

7. An desperando de Te, Tuisque viribus, fiducia autem in solo auxilio Sanctissimæ Trinitatis, collocatâ?

V. P. Druzb. Op. I.

M

8. An

8. An unice ad Christi merita, sanguinem, mortem, vitalitatem?

9. An per omnes atomos tui corporis, animæque capacitatis?

10. An cum, & ex imitatione VERBI Incarnati?

11. An in præsentia, reverentiaque abyssali, Dignitatis Divinæ?

12. An secundum amabilitatis, amativitatisque tuæ mensuram?

13. An heroico, & quamproximè ad divinam ideam, rationemque accedente conatu, fervore, defecatione, nuditate, paupertate spiritus?

14. An resignatione sponsali in divinam voluntatem, & providentiam?

15. An ad gustum Æternæ Sapientiæ, & ex mente, ritu, ardoreque Societatis Seraphicæ?

16. An cum adæquatione, aut superatione etiam habitus, pro gratiæ mensura?

17. An cum projectione tui in ulnas, curamque nutricis omnium, Gratiæ?

18. An in finem adorationis, laudis, gratiarum actionis, impetrationis, temporalium, & spiritualium, tibi, aliis, communitatibus, satisfactionis quoque pro penis tuorum, & alienorum peccatorum, hujus, & alterius vitæ?

19. An cum accumulatione circumstantiarum?

20. An suppletive pro obligatione omnium Creaturarum, quæ debitricæ sunt Deo, servitii, cultus & amoris?

21. An cum impersonatione in omnes Creaturas?

22. An gratis, renuntiando omni commodo, & merito, & premio, liberationi à pœna, & cognitioni, atque reputationi, Divinæ, & humanæ?

23. An

23. *An cum expectatione sterilitatis, inutilitatis, ingratitude, reprehensionis, censura, sinistra interpretationis, pœnæ, elusionis, interruptionis, alteri adscriptionis, insultationis?*

24. *An sine nidulo, & hortatu voluntatis propriæ?*

25. *An propter confusionem faciei tuæ majorem, puram solam?*

26. *An delectabiliter, aviditateque Crucis amplioris, & Martyrii saltem cordis?*

27. *An punctualiter quoad tempus? obedienter quoad internum imperium adæquate quoad lumen, & affectum?*

28. *An Sacrificativè, tuique oblatione, sacrificiatione holocaustaria, in Patriam Sanctissimæ Trinitatis, & Jesu Christi adorationem, exaltationemque?*

29. *An ex voto? an indivinatè? an Jesuitice? & Christiformiter? & Deiformiter, divine, digne Deo? An affectu Sanctissimæ Trinitatis, Christi, Pretiosissimæ Parentis &c.*

30. *An cuncticreate, cunctibeate?*

31. *An semel pro semper, omnipossibiliter, omnitudinaliter; omnicircumstantiative, ignitissime, incessabiliter, famelice, tibi penitus mortue?*

32. *An ita, ac si hoc esset ultimum, finaleque efficax medium Prædestinationis, sine quo salvandus non esses?*

33. *An expiate, purificate, balneate in Balneo Sanguinis Christi, meritorumque ejus, Justitiæ & miserationis Divinæ, amoris & doloris tui, Clibani Seraphici?*

In hoc ejus Examine, elucent omnes illius spirituales industriæ, quas in actionibus ordinariis adhibebat, & de quibus severè rationē secum

inibat, adjectâ expiatione, & pœna, si fortè aliquid ex iis neglexisset. Alias observationes ejus singulis actionibus appropriatas, scitu, & imitatione dignissimas, brevitatis causâ præmitto. Illud est memorandum; quòd quavis mediâ nocte lectulo consurgere solitus fuerit, Sanctumque Prophetam imitari, qui mediâ nocte confurgebat, ad confitendum Domino.

Actus media noctis.

Hoc igitur tenebroso tempore, elucebat ejus in DEUM amor. Inprimis enim flexis genibus invitabat creaturas omnes, ad adorandam

Ad æternam Sapientiam.

Æternam Sapientiam sic; *Æternæ Sapientia fontem, JESUM Christum, venite adoremus, & pro gloria Nominis ejus jubilemus.* 2. Petebat quinques à Societate Æternæ Sapientia, accendi se

Ad Matrem Æternæ Sapientia.

incessabili amore ejusdem Æternæ Sapientia. 3. Idem petebat à Matre Æternæ Sapientia totidem vicibus, & ab ipsa Æterna Sapientia, concludebatque petitionem, illâ Oratione; *Anima mea desideravit Te nocte, sed & spiritu meo &c.*

4. Salutabat vulnera Incarnatæ Sapientia, JESU Christi, his verbis; *Vulnera Tua, dulcissime JESU, sint remedium peccatricis anima mea, & incentivum amoris Tui Divini. Amen.* 5. Ab eodem Incarnata Sapientia JESU Christo, petebat vestem Dignationum ejus, tam internarum, quàm extarnarum, concludebatque petitionem hanc, illa

Ad JESUM & MARIAM.

Oratione S. P. N. Ignatii. *Anima Christi sanctifica me &c.* 6. Salutabat JESUM, & MARIAM, amoremque suum illis protestabatur, affectu illo Alphonsi Nostri. *JESUS & MARIA mei dulcissimi amores, patiar ego, amore vestri, totus sum vester, nullus meus.* 7. Petebat augmentum amoris in se Mariani, hoc modo; *Piissime JESU, amorem*

amorem Pretiosissima Parentis da mihi, propter amorem ejus. idque repetebat quinquies. 8. Concludebat hanc Orationem protestatione, quòd solùm id à Divina Majestate postularet, quòd sibi Pretiosissima Parens MARIA precaretur. 9. Totum hoc negotium nocturnæ Ora-

Trinitatem hoc modo: O Sanctissima Trinitas DEUS meus, quis mihi det acquiescere in Te! quis mihi det, ut venias in cor meum, & inebries illud, ut obliviscar omnia mala mea, & unum Bonum meum amplectar Te! Hei mihi ó Trinitas DEUS, quàm profundus es in Excelsis, quàm Excelsus in profundis! Nunquam recedis, & vix redimus ad Te! Age Domine, & fac, accende, & rape, flagra, & dulcesce, jam amemus & curramus. O amare! ó ire! ó sibi perire! ó ad DEUM pervenire! Et in his rursùm obdormiscebat.

Ad SS. Trinitatem.

C A P U T XVIII.

Opera Ascetica à Patre Gaspare conscripta.

Miratur id in Hypponensi Præsule, Divo Augustino, Orbis Christianus; quòd ille Episcopalis distentus negotiis, sub id præsertim Ecclesiæ tempus, quo Antistites ipsi absque demandatione vicariatus, & ab Exedris ad populum detonare, & judiciaria, fermè quovis die occupare subsellia solebant, quòd inquam, tanta librorum volumina posteritati reliquerit: arduum enim est mortalem manum, nisi digitus Dei accesserit, tam amplam esse posse. Idem mirari in Patre Gaspare cogimur: dum relicta post mortem ejus plurima ascetica opera, &

Scriptio per totam vitam religiosam.

cernimus, & revolvimus. Minuit quidem admirationem id; quòd statim à primis Religio-
sæ vitæ annis, ejusmodi codicillos compilare
caperit, in eoque studio ad morbum usque ex-
tremum perrexerit, immò etiam in itineribus
quæ Provincialis conficiebat, eum laborem non
neglexerit, atque in itinere quo Romam Procu-
rator, & bis Elector ibat, indeque redibat, inte-
gros conscripserit Tractatûs. Verùm id, ut
minuit admirationem, ita auget, quomodo tot
negotia scribendique obstacula, eo in genere,
illi impedimento non fuère. Scripsit ordina-
riè, absque ulla lima, currente calamo, in libro
plerumque jam compacto, quodque magis mi-
rère, sine inspectione librorum, etiam ad citan-
das auctoritates, tam Scripturæ, quàm Sancto-
rum Patrum, quas tamen genuine referebat.
Scripsit præterea tam intento animo, ut simul,
& indefinenter scribere, & alteri ad quæsitâ,
congruè respondere potuerit; cujus rei ego
oculatus testis. Quia verò fortè dignissima luce,
ejus Scripta, in lucem non prodibunt pleraque,
ideo hic eorum appono Catalogum. Reliquit
itaque

Exhortationum Domesticarum. Volumina
justa. 4.

Concionum Dominicalium, Volumina 6.

Concionum in Festa, Funebrium, de Passione
Christi, volumina. 4.

Concionum miscellanearum volumina. 2.

Materiam pro Concionibus, volumina. 3.

Materiarum ad Exhortationes domesticas,
volumina. 2.

Tractatum de modo, & praxi meditandi.

Medi-

*Rarum scri-
bendi Spiri-
tualia talen-
tum.*

Meditationes pro Collectionibus, & Provisionibus senectutis, in volumine uno.

Meditationes excitando & fovendo spiritus fervori, & renovationi, in volumine uno.

Meditationes de votis Religiosorum, tam in communi, quam in particulari: & de votis perfectionis, in volumine uno.

Librum Gratiae, in volumine uno.

Lectio- num Novitiatarum, volumen 1.

Tomum unum, in quo haec continentur. Paradoxa VERBI Incarnati.

Considerationes in 4. hebdomadas Sacri Adventus, & series collectionis annuae.

Tomum alterum, in quo haec continentur. Tractatus de moribus, amore servitio Aeternae Sapientiae Soliloquia. JESUS passus per titulos. Zeli animarum salutem zelantis Soliloquia. Affectus circa dilectum JESUM passum. Tractatus de prima Probatione Societatis JESU. Tractatus de modo perfectionem parandi Synopsis totius vitae, perfectionisque spiritualis. De notitia Virginis MARIAE & de quinque affectibus erga Pretiosissimam Parentem, Virginem MARIAM. Mancipium Marianum. Apparatus ad Meditationem Mysteriorum, ex Vita Christi, & Vitae ejusdem Mysteria. Tractatus de Notitia Domini Nostri JESU Christi.

Tomum tertium, in quo haec continentur. Tractatus de Natura Societatis JESU. Tractatus de S. P. N. Ignatii Exercitiis, eorumque usu. Prima Principia vitae Spiritualis, de Manifestatione conscientiae. Tractatus de silentio. Tituli Pretiosissimae Parentis. Centuria observationum spiritualium. De devotione ad Passionem Christi.

De Virtutibus. De usu, & servitute rationis. De libertate abneganda.

Tomum Quartum, in quo hæc continentur. Tractatus de excessibus amoris Christi. De excellentia Amoris Divini, in uniendo sese nobiscum, per Sanctissimum Sacramentum. De Gratiæ Divinæ Sanctificantis excellentia. De Beatitude æternæ excellentia. De B. V. MARIE excellentia. Notata de Societate JESU.

Stromata in Passionem Christi in duobus Tomis mediocribus.

Rationes, seu industriæ variæ, Annum inchoandi, terminandi, Festa celebrandi particulatim, in volumine uno prægrandi.

Volumen continens dictamina popularia Spiritualia: Casuum Resolutiones: Theoremata MARIANA. De Immaculata Conceptione B. V. Discursûs.

Volumen continens Tractatum de Præsentia Dei in nobis, & Exercitia Spiritualia Tyronum Religiosorum per 12. Menses.

Opusculum de amore Dei adulate.

Vitam B. V. & de S. Josepho Sponso ejus, in volumine uno.

Exercitia Liturgica in uno prægrandi volumine.

Industrias Negotiationis spiritualis, in uno volumine.

Meditationes in Dominicis, & Festa totius Anni, in volumine uno.

Consuetudines Spirituales quotidianas, hebdomadarias, mensuales, seu singulorum mensium, in uno volumine.

De soliditate virtutis, volumen unum mediocre.

Opusculum continens Exercitia Contemplationis, & Observationes Liturgicas.

Exercitia 4. Hebdomadarum in uno volumine mediocri.

Tractatum de Gladio Doloris MARIANI.

Tractatum de Professione, atque Professo Societatis Jesu.

Tractatus de Qualitatibus Sociorum Jesu.

Tractatum de affectibus, fructu, & applicatione Sanctissimi Missæ Sacrificii.

Discursus de jactura, & perditione sui, in volumine uno.

Tractatum de voluntate Dei,

Tractatum de 10. Sanctitatis generibus. De vitio linguæ, & de tolerandis aliorum linguis.

Parvum bonum Divi Bonaventuræ, Meditationibus illustratum.

Meditationes Quadragesimales.

Tractatum de Vita Communi Religiosorum.

Tractatum de Virtute Indifferentiæ.

Considerationes de dignitate Sacerdotii.

Tractatum de collectione Triduana, & Octiduana.

Contemplationes de DEO, & Attributis ejus.

Bellaria devotæ DEO mentis.

Introductionem ad Spiritum, & disciplinam veræ, Christianæque Humilitatis.

Libellum illustrationum, & beneficiorum Dei sibi collatorum.

Scripsit præterea non pauca opuscula spiritualia, idiomate Patrio, in usum fidelium, ad

instantiam Principum matronarum: tanta enim omnibus qui eum noverant, inerat illius æstimatio; ut summæ felicitati sibi ducerent, si quidpiam ex ascesi ejus nancisci possent. Ipse Serenissimus Poloniarum Rex, Joannes Casimirus, per Governatorem Felinensem, submitti sibi, pro solatio animi, Scripta aliqua ejus expetiit, eaque submissa plurimum veneratus est: Complures insuper doctrinâ, & virtute præstantes, eum non parum de scientia infusa habuisse opinantur, utpote qui tanta absque subsidio librorum, immò nec in libris reperibilia conscripserit. Debuit profectò manus Domini esse cum manu ejus.

Opinio de scientia infusa.

C A P U T XIX.

*Præparatio ad mortem, & ipsa Mors
Patris Gasparis.*

*Antidotum
contra mortem.* **R**Eparator vitæ nostræ Christus Dominus, pro viso contra mortem animæ infiniti pretii, nempe pretiosi sanguinis sui antidoto, contra mortem corporis nullum aliud providit remedium, nisi ipsam prævisionem mortis, atque ad ejus inopinato adventantis horam, præparationem: ita enim servos suos cohortatus est; *Estote parati, quia quâ horâ non putatis, Filius hominis veniet, judicaturus nempe in ipso mortis articulo, decretumque, seu vitæ, seu nunquam morituræ mortis laturus.* Paruit cohortationi huic Pater Gaspar, atque contra cæcam mortem oculatus fuit.

*Devotio ad
B. V. pro felici morte.* Inprimis enim quovis die, ad minimum ter, mortis apparatus fecit. Mane primùm, dum Pretiosissimam DEI Parentem salutaret, adjectis

S. Mech-

S. Mechtildis, pro impetranda felici morte orationibus. Deinde in Meridie, adjiciens salutationibus, hoc postulatum. *Mæstissima Virgo Maria, per doloris animæ Tuæ, quos passa es, quando vidisti Filium Tuum in Cruce pendentem, & animam exhalantem, digneris me in hora mortis meæ reddere securum.* Denique ante somnum, præter alios actus, praxim, seu experimentum mortis faciebat ejusmodi. 1. *Decumbes in lecto velut in loculo.* 2. *Toti mundo, rebusque ejus valedices.* 3. *Testamentum Spirituale ratum habebis.* 4. *Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, atque Extremæ Unctionis, spiritualiter sumes, præmissâ confessione similiter.* 5. *Agonisanti in Cruce Christo, instantique mortis ejus, & Pretiosissimæ Parentis, omniumque Electorum ejus, instans mortis tuæ recommendabis, & unies.* 6. *In manus Sanctissimæ Trinitatis, JESU Christi, B. V. & omnium Electorum, animam tuam spiritumque trades.* 7. *Ultimo veluti anhelitu cordis, repetes; Sanctus, Sanctus, Sanctus. Item, Jesus, Maria donec obdormiscas, in ejus laudem, gloriamque & gustum.* Sic spectante cælo scenam mortis suæ in dies agebat Pater Gaspar, ut serio moreretur, & viveret.

Experimentum & praxis mortis ante somnum.

In usu præterea illi fuit, singulis itidem diebus, in Sacrificio Missæ, ante sumptionem Sacri Calicis, Testamentum suum ratificare, in hunc modum, *Mi Jesu, testamentum meum ratum habeo, illudque Sanguinis Tui sumptione.* In actione verò gratiarum, post Sacrificium, tale illius inter cætera postulatum fuit. *Postulo à Te misericordissime, ac liberalissime IESU; ut des mihi ad extremum vitæ meæ instans usum rationis, quin & sensuum, utque Te etiam in extremo vitæ puncto super omnia diligam,*
super

Ratificatio Testamenti in Sacro.

super omnia æstimem, super omnia cupiam, tanquam supernaturale Bonum, ultimumque finem meum, & iisdem motivis, dolendo de peccatis meis, in manibus Tuas, & Pretiosissimæ Parentis, Angelorumque, ac Patronorum Sanctorum, spiritum meum tradam. Meditatio quoque pomeridiana, quam nisi urgentia impedivissent negotia, quotidie habuit usitatam, ordinarie exercitium mortis fuit. Tot ejus quotidiana erant præludia, ante punctum mortis.

Meditatio pomeridiana de morte.

Tabula testamentaria.

Quia autem mentio Testamenti facta est, confecerat ille tabulas quasdam testamentarias, his actibus constantes.

Ego volo testamentum pro vita, & morte mea facere, propter maximam gloriam, purissimumque gustum Dei, propter certam salutem meam faciendam, quam certam facere, ita ex mea libera voluntate volo, sicut ex Dei placito teneor, & sicut me gratia Dei, meritum Jesu Christi, suffragium Pretiosissimæ Parentis *MARIÆ* adjuvat.

Actus agnitionis, Fidei, Spei, amoris.

1. Agnitio, Fides, Spes, Amor Sanctissimæ Trinitatis. Sanctissima Trinitas, *DEUS* omnium, & meus naturalis Dominus supernaturalisque finis. Te ego in ista hora agnosco, à te spero, te adoro, te amo, ac æstimo super omnia, Dignitatique tuæ me devoveo, ac devotum facio, quia verè dignissimus, & ipsa Dignitates, & quia ego omni ratione servus, mancipium, jumentumque tuum sum.

Actus doloris retractationis, vilificationis, ratificationis.

2. Dolor, & Ractatio peccati, vilificatio sui, Ratificatio boni. Peccavi in te Deus meus; hoc est peccavi in Essentiam, Presentiam, Potentiam, Bonitatem, Charitatem, Gratiam, Dignitatem, voluntatem, Sapientiam tuam. Peccavi & in meipsum, totamque portionem nature, & gratiæ, à te mihi datam,

tam, Peccavi & in omnem Creaturam, mihi ex bonitate tua perpetuo fervientem. Peccavi inquam ego homo, ego nihil, ego peccatorum primus, peccavi super numerum momentorum vitæ meæ. Doleo mi Deus dolore, quo, & quanto dolere me vis, ideo tantum quia vis, vellem vitasse, volo vitare peccata omnia, per vitæ meæ momenta omnia. Econtra verò mi Deus, rata nunc habeo bona omnia, quæcumque in tota vitæ meæ, ex te, circa te, propter te, habui; ratos habeo pios motus, ac sensus, & actus meos omnes, sub omni latitudine illorum, & sublimitate, eosdem nunc elicitos à me volo, immò illos, quos possum elicio, atque illos tuæ gratiæ, JESU Christi Sanguini, Pretiosissimæ Parentis, & omnium Sanctorum meritis, adjunctos, tibi offero, pro iisque tanquam tuis donis, tibi gratias ago.

3. Confessio, & induitio JESU Christi. Dulcis JESU Christe, Deus, & Redemptor meus, Filius Dei, & Hominis: Te agnosco, credo, amo, vitam, veritatem, viam, pretium meum, amplector ideam vitæ tuæ, & à me expressam cupio. Approprio mihi merita tua omnia, & facio illa mea, iisque unio, & dignifico omnia bona mea. In balneo Sanguinis, vulnerumque Tuorum, abluo ac demergo omnia mala mea. Glorior veste omnium Dignationum tuarum. Includo me, & incarcerationo, ac sepelio in Theandrico corde tuo. Instanti Pretiosæ mortis tuæ, instans mortis meæ unio, & commendo, & denique totus in totum te transformari indivinarique, desidero.

Actus induitionis JESU Christi.

4. Gaudium, & gratitudo de Bonis Dei ad intra & extra. Gratulor, & congaudeo tibi mi Deus omnia bona, quæ es in omni creatura. Et ago tibi gratias primum pro omnibus bonis meis, beneficiis

Actus gaudii, & gratitudinis.

ficiis tuis. Deinde ago tibi gratias pro omnibus proximorum, atque adeo creaturarum omnium omnibus bonis, partim quia etiam sunt bona mihi in illis: ego enim sum aliquid unum cum illis, & ideo meum bonum est omne beneficium tuum, quod contulisti, confers. & conferes illis. Ob quod ego te amo, & tibi gratias ago, sicut pro ipso me, ita pro omnibus illis, ut tibi Deo meo nusquam, & nunquam non sim bonus, sicut tu DEUS meus, tam intra, quam extrate, tam intra, quam extra me, mihi es bonus. Ob quam etiam rem, omne omnino bonum profiteor esse tuum, illudque tibi attribuo tanquam tuum, & si quod unquam usurpavi mihi, vel ulla Creatura usurpavit sibi, id omne totum ego & pro me, & pro omni creatura restituo tibi.

Actus invocationis SS.

5. *Invocatio Sanctorum.* Vos in hac hora invoco omnes Angelorum, atque hominum Sanctos ordines, Dominos, atque Patronos meos; præcipue vero ac nominatim vos, quibus quacumque Societate associatus fui, quos peculiariter dilexi, quos media predestinationis habui, quos mihi Patronos, ac Sodalos, Divina providentia dedit: quos nemo nominatim honorat, & invocat; quibus in aeterna gloria à Dei gloria associandus sum.

Actus resignationis.

6. *Resignatio in DEI voluntatem.* Deus meus nihil mihi sum, nihil esse volo, nisi terra sterilis. Me apud te, & propter te negligo. In te jactatio mea semper, tibi ego derelictus à me, paratum cor meum tibi, paratum cor, & cura mei, voluntati tuæ. Quid de me? Quid me vis pati aut facere? Ecce ego præsto sum, Fiat voluntas tua in me, de me, per me, propter gustum tuum, propter nullum præmium meum. Ecce ego servus tuus. Da quod jubes, & jube quod vis. Fac me tibi, in quem vis, in quem scis, in quem potes

potes gustum cordis tui. Miserere mei sicut scis, & vis. Fac mecum voluntatem tuam, ad voluntatem tuam.

7. Amor Pretiosissimæ Parentis, & depositio *Actus amoris*
in manus ejus. *MARIA*, Parens Pretiosissima, *B. V.*
Domina, Mater, Hæres, Hereditas, sponsa, amoris
mei vita, amor vitæ meæ tu es, ego autem mancipi-
um, filius, hereditas, hæres, sponsus, jumentum tu-
um sum. agnosco te, agnosce me in hac hora, & in hoc
instanti mortis meæ, quod ego unio, & commendo
instanti mortis tuæ, Ultimum tibi reddo tributum, at-
que censum mei, nempe meipsum: fac mecum, tuam,
& Filii tui voluntatem, orname tuis, & Filii tui me-
ritis. Tene me maternis (in quibus me depono, &
quibus me Sanctissimæ Trinitati præsentari cupio) ma-
nibus tuis, non finas autem mori me, nisi augeas in
me amorem tui, parem amabilitati, & Pretiositati,
Dignitatique tuæ.

8. Sitis DEI, & Divinorum. Sitis mi *Actus sitis*
DEI.
omnitudo meâ amorem, & æstimationem, Sera-
phico-*MARIANAM*, omnitudo tuæ. Sitis hono-
rem, & gloriam tuam, parem tibi. Sitis notitiam
JESU Christi, & adequatam meritis ejus efficaciam
meritorum ejus, in omnibus redemptis ejus. Sitis
cruce, stultitiâ, Dignationibus, incessabili amore,
Indivinationis gratiâ, Sacrificio, Sacramento, Via-
tico Eucharistico, imitatione, moribus, merito Jesu
Christi, nihilitatem meam vestiri, saginari, dignifi-
cari. Sitis Pretiosissimæ Parentis amorem, propter
ejus amorem. Sitis salutem animarum. Sitis ze-
lum, & sitim salutis animarum. Sitis zelatores sa-
lutis animarum, & zelum sitimque zelatoribus earum.
Sitis deleri, & anathema esse pro fratribus meis. Si-
tio Sanctissimæ Trinitatis, & JESU Christi Humani-
tatis,

tatis, Pretiosissimæ Parentis, & cujuslibet Societatis meæ, & Universæ Beatorum multitudinis conspectum, consortiumque æternum. Sitio autem mihi, & omnibus, quibus Sanctissima Trinitas vult, quia vult. Denique sitio, & cupio dissolvi, & liberari de corpore mortis hujus. DEUS meus cupio. In manus tuas spiritum meum commendo, & reddo.

Hoc igitur Testamentum spirituale, ardenti spiritu, coram igne nostro consumente, in Sacrificio quotidie instaurabat Pater Gaspar. Hebdomadatim verò omnia totius hebdomadis jejunia, tam ordinaria, quàm extraordinaria, offerebat in impetrationem Sanctæ mortis; ut nimirum ad viam æternitatis capeffendam ipso jejuniio viaticum sibi provideret. Ad eundem finem quodlibet Feriæ quartæ Matutinum recitabat; ut ad Completorium vitæ feliciter perveniret. Quavis item Feriâ secundâ ad Aras incruento Sacrificio, tanquam memoriali mortis Domini, fortunatam sibi mortem demerebatur. Frequenter autem æstuabat desiderio cæli, atque in hos prorumpebat affectus. O Cælum toto me desidero Te! ô Cælum cæli, toto me festino ad Te! ô Domus DEI, quando inhabitabo Te! ô Terra viventium, quando vivam in Te! ô Patria, quando revertar ad Te! ô Civitas DEI, quando ero civis Tuus! ô Templum DEI, quando visitabo te! ô Tabernaculum admirabile, quando ingrediar Te! ô visio pacis quando pacificabor in te! ô Portus, quando tenebo te! ô Brachium, quando apprehendam Te! ô Sion quando videbo Deum Deorum in te! ô Requies opulenta quando dabis me? ô Fons vitæ perennis, quando sitim meam extinguēs in me! ô beata æternitas, & æterna beatitudo, quando perennabo in Te! ô Meridies, quando meridiabor

Jejunium ad bonam mortem.

Desideria Cæli.

vidiabor in Te! ô Gloria Domini quando apparebis
ad satiandum me!

Usitatum insuper habebat, singulis mensibus, & in fine Anni, 31. Decembris, celebrare Festum mortis propriæ; ne nimirum ferialiter, sed consueta justorum solennitate moreretur. Cujus Festi celebrandi modum ejusmodi sibi statuerat. 1. Confessionem peccatorum faciam tanquam ultimam, & prout in agonia positus, factam vellem, cum eo dolore, exactione &c. 2. Testamentum relegam, & ratum habebam per omnia puncta. 3. Tabulas item Testamenti, & actus mortuales ruminabo, idque faciam mortui instar, etiam compositus, melioris causâ apprehensionis. 4. Aliquam ex Meditationibus mortis, vel plures meditabor saltem per secundum orandi modum. 5. Intentioni Sacri adjungam postulationem, felicitatis & sanctæ, juxta DEI voluntatem, mortis. In hoc Sacro (ut est in ejus Exercitio Liturgico) retinebat in se fervens, & ardens desiderium dissolvi, & esse cum Christo. In Consecratione repræsentabat Sanctissimæ Trinitati, mortem JESU CHRISTI, eundem verè, realiterque Consecratione immolans, mortemque suam morti ejus uniens. In Elevatione petebat à JESU CHRISTO, instans mortis suæ Instanti mortis ejus elevari, & dignificari, simulque protestabatur, se cupere, ac proponere mori, in adorationem, & cultum, tum mortis JESU CHRISTI; tum Sanctissimæ Trinitatis, Dei, atque Auctoris vitæ suæ. In Communionem, JESUM CHRISTUM Redemptorem suum, per modum Viatici, ut moribundi solent, sumebat, permittebatque vitam, & mortem suam totaliter volun-

Festum mortis.

*Sacrum pro
felici morte,
& alia præces.*

tati Divinæ, simulque petebat, ut absque congrua Sacramentorum communionem, ex hac vita non decederet, sed particeps omnium dignè effectus, in præsentia JESU CHRISTI, Præciosissimæ Parentis, Sanctorumque omnium, moreretur, ablutus in balneo Sanguinis JESU CHRISTI, ab omni pænæ, & culpæ obligatione. Post Sacrum, mortem suam agonizanti in Cruce Christo, commendabat actibus sequentibus.

Actus ad JESUM agonizantem pro felici morte.

JESU in Cruce agonizans, & moriens pro me; immitte quæso spiritum Tuum in cor meum, illoque animam meam vivifica, quoniam teste, & dante Te, Tuo solo spiritu vivere volo, tam in hujus præsentis vitæ meæ tempore, quam in mortis meæ articulo.

2. JESU in Cruce agonizans, & moriens pro me; adoro Te adoratione Patriæ debita Majestati Tuæ, Divinæ, insuperque mori totis viribus cupio, ut morte meâ quam citissimè, & condignissimè agonizantem, morientemque Te pro me in Cruce, venerer, ac morte meâ quoad possum, compensem mortem Tuam.

3. JESU in Cruce agonizans, & moriens pro me per hunc agonem tuum & per spiritum, quem in manus Patris Æterni commendasti, obtestor Te, ut instans mortis Tuæ influat, in mortis meæ instans, illudque dignificet, & in conspectu Sanctissimæ Trinitatis gratum, atque pretiosum reddat. Instanti igitur mortis Tuæ, agonique Tuopretioso, instans mortis meæ, agonemque meum humillimè repræsento, recomendo, unio, confesco.

4. JESU agonizans, & moriens in Cruce pro me; ibidemque orans pro Crucifixoribus Tuis Patrem, obsecro ut ores quoque eundem pro me, crucifixore Tuo,

Tuo, impetresque mihi mortem Sanctam, & charitate perfectâ consummatam.

5. Jesu agonizans, & moriens in Cruce pro me; stillantem, tependemque amore mei sanguinem Tuum colligo, & lambo devotus, optans simul ac petens à Te; ut in hora mortis meæ adesse mihi præsens, cum gloriosa Matre Tua. Sanctisque Tuis digneris, adnumereresque me saltem ultimis, redemptis, & electis Tuis, & in illo decretorio agonis mei momento, secundum magnam misericordiam, copiosamque redemptionem Tuam miserearis mei.

6. Jesu agonizans, & moriens, in Cruce pro me; nullam omnino spem salutis æternæ, aut nunc habeo in vita, aut habere volo, protestorque in morte mea, præterquam in Sacratissimis vulneribus, doloribusque Tuis, & in mortis Tuæ instanti, quo Redemptionem nostram consummasti. O mi Jesu, sit mors Tua, vita mea: Mors Matris Tuæ dignificet mortem meam. Mors Sanctorum omnium, pretiosam coram Te faciat mortem meam.

7. Jesu agonizans, & moriens in Cruce pro me; Te ergo pauperculus servus Tuus, per Triborium, Agonemque Tuum, quo cum doloribus mortis in Cruce colluctatus es, obsecro, ut Te talem in hora mortis meæ cognoscam, credam, imiter, venerer, diligam, atque corde meo morti succumbente, ex sanguibusque labiis meis, Te personem, invocem, demurmurem, ac laudandi, invocandique Te conatui, ultimate tandem, immoriar.

8. Jesu agonizans, & moriens in Cruce pro me; cupio, propono, & abs Te peto, ut instans in fine vite, mortisque meæ consummativum, sit ardentissimus Tui amor, quo cor meum, & accensum ignescat,

Et vulneratum immoriatur, Et consumptum incineretur, Et concrematum favillescat.

9. Jesu agonizans, Et moriens in Cruce pro me; amo Te quam possum ignitissime, Et aestuosissime, quomodo etiam amare Te volo, statuoque in mortis meae agone, in quo ut cor meum amoris Tui ignibus Seraphicis, Marianisque, ac insuper Tuis, aestuet, palpitet, concutiatur, eorumque actu, Et aestu conficiatur, ac emoriatur, Tu mi Jesu, propter agonis mortisque Tuae instans, misericordissime facito.

Niduli Mortis.

Ex Meditationibus, quas de morte instituebat, hæ erant præcipuæ. *Prima.* In nidulo meo moriar. Nidulus meus. 1. Deus meus. 2. Æternæ Sapientiæ gustus, & Societatis ejus catus. 3. Nutricis omnium Gratia, Medium uberum. 4. Voluntatis Divinæ placitum. 5. Abyssus misericordiæ viscerum. 6. Jesu Christi Crucifixi vulnera, præcipuè latus, & cor hians. 7. Crux Christi Jesu, & dignationes ejus. 8. Pretiosissimæ Parentis manus. 9. S. Angeli custodis brachia. 10. Societas Jesu.

Vestis mortis

Altera. Vestis quâ indutus comparere in oculis Regis æterni, Judicisque, volo. 1. Misericordia, & gratia. 2. Charitas, & æstimatio Dignitatis divinæ. 3. Jesu Christi merita. 4. Pretiosissimæ Parentis, & Sanctorum suffragia. 5. Dignationum Jesu Christi internarum, externarumque vestis. 6. Resignatio in omnitudinem Divinæ voluntatis. 7. Indiviniatio. 8. Nuditas ab omni amoris, libertatis, sensuum, proprietatis, ad Creaturam, vel ad me conversionis gustu. 9. Vestis mancipii Dei, Christi, Pretiosissimæ Parentis, Religionis.

Genus mortis

Tertia. Genus mortis meæ 1. in voluntate Dei

Dei mei. 2. Cupio non solum in charitate mori. Excessu, ac vulnere charitatis extingui. Actum amoris hic in mortis instanti ita inchoare, & deinceps omni æternitate continuare; ut actus ille sit mihi actus mortis, & causa, sit mihi initium æternitatis, finis, & meta mortalitatis. 3. Cupio zelo Gloriæ Dei, gustûsque ejus, & animarum siti, laboreque obrutus, mori. 4. Cupio sine ullo desiderio mei, in solo Divinæ voluntatis placito, quoad omnes circumstantias mori. 5. Cupio assimilatus Christo passo, contempto, pauperi, stulto, morienti mori.

His adnecto affectum Martyrii, quo ille frequenter æstuabat, intuensque Christum in Cruce pendentem, sic eum corde magis quam ore alloquebatur. *Dulcissime Domine Jesu Christe, qui passus, & mortuus es pro me: ex dono gratiæ Tuæ, desidero, & peto, & offero me pati, & mori pro Te, o utinam: Utinam des, & facias me fundere sanguinem, & vitam meam pro Te, qui ita profudisti pro me. Utinam hic, & omnis alius dolor meus, sit mihi letalis, sicut fuit Tibi omnis dolor Tuæ Pretiosissimæ Passionis.*

Hactenus non umbratiles, nam non ad umbratiles mortem exercitationes, ex quibus conaturaliter non nisi fortunata mors sequi poterat: si enim non potest malè mori, qui bene vixit, quanto magis, qui bene mori consueverat. Sequitur jam ipsa mors Patris Gasparis, quam intensissimi præcessere dolores, à febris tertiana causati; in qua integer paroxysmus semper Lethargus fuit. cum eo incipiente, incipiens, desinens, cum desinente. Post tales aliquot morti affines paroxysmos, inter quos tamen videre

*Desiderium
Martyrii.*

*Sacramentorum
usus ante
mortem.*

*Mors Patris
Gasparis.*

erat valentem animum, tum ex refectione, per Epulum caeleste, quod etiam paroxysmis praemittebat; tum ex mortificationibus quas virgarum ictu, die inter paroxysmos intermedio, (ut aliqui adverterunt) adhibebat; tum ex intenta in Caelum cogitatione, devenit ad extrema, si tamen mors, quae in vita ejus, primas semper habebat, extrema dicenda est. Sacro itaque munitus Viatico, nempe percepto eo, qui est vera ad Caelum via, atque ad athleticum in agone certamen, Extrema perunctus Unctione, loquelam amisit, corde tamen, ut ex nutibus, & oculorum obtutu apparebat, alloquens Deum, domesticis, externis, inter quos nonnulli veniebant Praelati, de genu benedictionem ab eo exposcentes, benedixit. Morti jam proximus, cum a quodam Patre, varios illi erga caelestia affectus suggerente, monitus fuisset, ut eliceret amorem inimicorum, etiam eorum, quos Deus praevidebat illi fore infensos, si occasio adfuisset, arcte manum illi strinxit, & gratias egit. Totam vero illa die, quae illi fatalis fuit, nihil amplius agere visus, nisi supplices in caelum manus; oculosque levare. Tandem magis magisque deficiens, sibi tamen praesentissimus, non mori, sed placidissime dormire visus, animam Creatori suo reddidit, post completos vitae annos 71. Anno Domini 1662. die 2. Aprilis, nempe quadragesimo anniversaria, quam Primam Hostiam Sacerdos Deo litaverat. Hora circiter septimam pomeridianam. Mortui facies illico venustior apparuit, quam fuerit in infirmitate, venustae, ut conjiciebatur, coram Deo animae index.

CAPUT

CAPUT XX.

Ea quæ consecuta sunt, mortem Patris

Gasparis.

Vix evulgata est mors Patris Gasparis, cum *Contursus*
illicò factus ingens populi confluxus, ad *populi ad cor-*
corpus, sui olim, ut ajebant, Prophetæ, (*ita* *pus mortui.*
Corpora Servorum Dei, Aquilas Ecclesia, & pullos
alliciunt) adeoque permolestè instat; ut mode-
stia religiosa, suos circa demortuos vivaciter
attendenti, haud acquieverit. Sequenti igitur
die, ad subterfugiendas interioris Collegii mole-
stias, delatum est corpus ad Oratorium Germa-
nicum, ut ibi in privato, publicum, de more,
funeris præstolaretur obsequium. Subodoratus
facile, adfuit confestim, non tam spectator,
quàm venerator populus, magno animi ad pie-
tatem compositi sensu, abundè fortunatum ar-
bitratur se, qui Corollam, Rosarium, Scapu-
lare, aut quidpiam simile, per contactum Cor-
poris, Patris Gasparis, consecrare, ut putabat,
potuisset, vim aliquam, è superstite tanti animi
domicilio, promanaturam, ratus. Ne tamen
propero defuncti honore, Apostolicis deroga-
retur decretis; eodem die subtractum è privato
Oratorio Corpus, & loculo impositum. Interim
tamen ante munus sepulturæ, septemdecim die-
bus detentum, donec convenisset Collegium,
cujus major longè pars, in Missionibus Festo-
rum Paschalium, apud circumjacentes Parochi-
as, functionibus circa salutem animarum deten-
ta, morabatur. Ventum est ad permodestam re-
ligiosi funeris pompam: interfuit illi præcipuus

*Funebre obse-
quium.*

Urbis Senatus, Religiosique Ordines, fermè omnes, ejusdem Urbis, ac suburbiorum incolæ, ordine consueto, prout par est procedere Acies Dei viventis, processâre. Deposito in sepulchro communi, Templi nostri, corpus, non nihil tamen separatiùs, non vanè augurantibus plerisque, brevi Deum in servo suo, mirabilem futurum, quod & evenit.

Integrum post mortem corpus repertum.

Anno enim post Christum natum, 1666. à morte autem Patris Gasparis, post annos 4. Menses circiter 6. repertum est mero casu (at non casu quoad destinationes providi Numinis casu nihil facientis) Corpus ejus, in ligneo depositum Sarcophago, extraordinariè integrum; Sarcophago ipso, majori ex parte putrefacto, vestimentisque omnibus, præsertim interioribus, in pulverem redactis. Sensère plerique ex eo suavolentiam odoris, intimantis illud; *Christi bonus odor sumus.*

Revisio integri corporis.

Non potuit latere diu, in sepulchro licet, singularis hæc providentia Dei circa corpus servi sui ita servatum. Postquam devenit ad notitiam Perillustris, & Reverendissimi Domini, Suffraganei Posnaniensis, & Perillustris ac Reverendissimi D. Alberti Dobrzelevvski V. I. D. Archidiaconi, & Officialis Posnaniensis, adjecit uterque eò animum; ut beneficium hoc Dei, absque solennitatibus, privatim illis innotesceret. Prædictus igitur Perillustris & Reverendissimus Suffraganeus, personaliter sepulchrum Templi nostri adiit. Perillustris autem & Reverendissimus Officialis, morbo præpeditus, duos nomine suo, è Consistorio submisit.

Peracto exactissimè spectaculo, perspectâque

que probi Corporis probâ umbrâ, Perillustris & Reverendissimus Suffraganeus, talem animi sensum ad Collegium nostrum privatim submit.

Conservationem Corporis, A. R. P. piè defuncti, Judicium Reverendissimi Gasparis Druzbecki, Societatis Jesu, esse extra causas naturales, judicio meo Theologico, ego infrascriptus Suffraganei. censeo, & manu propriâ attestor.

Martinus Marianus à Kursko Kurski, D. G. Episcopus Ennensis, Suffraganeus Posnaniensis, Archidiaconus Pfczevenfis.

Illi vero, qui à Perillustri & Reverendissimo Officiali, submissi erant, talem scripto dederunt recognitionem.

Nos infrascripti, ex commissione speciali Perillustris & Reverendissimi Domini, Alberti Dobrzelski. Testimonium V. I. D. Archidiaconi Posnaniensis, Cancellarii Vladislaviensis, Præpositi Przyczynensis Vicarii in Spiritualibus, & Officialis Posnaniensis Generalis, ipsiusque Officii auctoritate, ad videndum corpus, piæ memoriæ, R. P. Gasparis Druzbecki, PP. Societatis Jesu Presbyteri, deputati. Anno. die. ut infra, ad Collegium, RR. PP. Societatis Jesu Posnaniensium descendimus, ejusdemque Collegii A. R. P. Rectore avisato, & requisito, superque requisitione nostrâ consentiente, ad Ecclesiam eorundem venimus, sepulchrumque in quo Corpus memorati R. P. Gasparis Solum Caput Druzbecki depositum est, ingressi sumus: ubi dictum corruptum, corpus vidimus, revidimus, palpavimusque; Capi- reliquum Cor- pus integrum. te, ut in aliis mortuis assolet, corrupto: à Collo tamen inclusive, usque ad extremitates pedum, modo extraordinario integrum, cuti ex magna parte, candidâ, & ubique tractabili: arteriis, & venis, juncturisque integris: in pectore ruborem stillantem,

In pectore absque exulceratione, & putredine habens. Fossulas etiam Cingulares tres in eodem Corpore deprehendimus; Unam ad lumbos profunditatis crassæ ad latitudinem sesqui digiti: alteram ad mammillas in pectore: tertiam super genu pedis dextri: omnes autem ejusmodi fossulas, cutim & carnem habentes. Cicatrices præterea tres in Scapulis vidimus; ex quibus una ad majoris volæ magnitudinem, reliquæ duæ ad ovi gallinacei quantitatem accedunt. Græveolentia nulla à nobis percepta, nullumque vestigium ullius condimenti, aut inunctionis reperire potuimus. Unde agnoscendum sine dubio; naturaliter rem hanc fieri non posse. Quæ omnia, & singula per nos visa, & revisa, in vim fidelis relationis, & informationis Officii, prælibati Perillustris & Reverendissimi Domini, Officialis, de & super existentia integritatis Corporis sæpe dicti R. P. Gasparis Druzbicki, ante Annos 4. & 6. Menses defuncti, recognoscimus, & attestamur. in fidemque presentium majorem, eadem manibus nostris propriis subscripsimus. Posnanie I. Octobris 1666.

M. Stanislaus Grudovvicz, Phil. D. Ecclesie Cathedralis Posnan. Pœnitentiarius, ad S. Margaritæ Præpositus, Commissarius, m. p.

Ioannes Regulus Collegiæ S. Mariæ Magdalene Posnan. Canonicus, ac Sacrâ auctoritate Apostolicâ publicus Notarius, Commissarius, m. p.

Post Revisionem hanc, non per modum ullius Processûs, aut præliminaris ad Processum, sed solius simpliciter indagandæ veritatis causâ institutam, relictum Corpus in eodem, cum aliis demortuorum cadaveribus, Sepulchro, nihilque amplius attentatum.

Non

Non omittenda interim sunt digna consideratione, in eo ita conservati Corporis, sive miraculo vero, sive præter ordinario modo. Et in primis: *Quid denotent Fossulæ illæ Cingulæ sternæ, quidve Cicatrices illæ similiter ternæ, in scapulis remanentes designent?* Sciendum itaque est. *Fossulas illas esse vestigia Cingulorum ferreorum.* Quibus se P. Gaspar Mortificationis studio accingebat; præcinctis, imperio Christi, lumbis, expectans Dominum suum. *Cicatrices autem illas, esse vestigia vulnerum, per cruentas flagellationes infligi solitorum:* quod oculati testes, duo è Societate nostra Patres recognoscunt; qui Patrem Gasparem, extremo in morbo, viribus penitus destitutum portabant, revolvebantque. Et verò cum Cicatrices hæ, sint insignia Corporis per flagella dilacerati; adeoque ante mortem jam ad corruptionem tendentis; mirum profectò; quomodo inchoata ante mortem Corruptio, desierit post mortem, cui proprium est etiam necdum corrupta corrumpere.

Deinde non minùs mirabile & illud; Quòd Caput sit corruptum, reliquo corpore integro manente: si liceret conjicere, dici posset; id fecisse Deum tum ad occurrendum dubiis, quæ circa conservationem hanc exoriri possunt, tum ad exaggerandum prodigium. Si enim quispiam subdubitet; fortè id vel qualitate terræ, vel complexionem rarâ corporis, vel propter inunctionem aliquam accidisse: facile responsum habebit; id si verum esset, Caput quoque non corrumpi debuisse; quod quia corruptum est, conservatio residui corporis, non ex qualitate terræ, vel ex aliis causis evenit.

Quid

Quid item celerius naturaliter post mortem corrumpi in corpore non exenterato, & sufficienter carnosio, (quale erat Patris Gasparis) debet? an Caput quod corruptum est? an certe Collum, ventriculus, abdomen, partes pudicæ, femora, & reliqua, quæ tamen manserunt modo extraordinario.

Non contemnendum denique illud, quod contigit uni ex Commissariis à Perillustri & Reverendissimo Officiali, lustrandi corporis causâ, missis. Fuit is Admodum R. Dominus Grudovicz, Ecclesiæ Cathedralis Pœnitentiarius: qui cum pridie Revisionis, ex itinere sub vesperam domum rediisset, negotii quod sequenti die gerendum erat, prorsus ignarus, quietique nocturnæ nonnihil indulgisset, ecce in somno videt, deduci se ad perlustrandum corpus Patris Gasparis, faciem, & caput velo obductum habentis, (prout de facto obductum erat quod tamen ille penitus ignorabat) cumque lustrato corpore faciem revelari desiderat, videt Patrem Gasparem protensâ versûs faciem manu innuentem, ne facies reveletur. Illucescente die, evigilans dum demiratur somnium, adest ephebus, à Perillustri & Reverendissimo Officiali, ad eundem, evocans illum. Non cunctatus, Révendissimum adit, & dum varios miscet sermones, somnium recens enarrat. Obstupuit Reverendissimus Officialis, exclamavitque se in hoc planè negotio, velle ejus operâ uti, nec aliam subesse causam, ob quam eum evocaverit. hæc combinatio somnii cum veritate, alacriorem ad revidendum reddidit, illudque dilucidè

lucidè declaravit; non insolitum esse DEO, etiam per somniorum umbras, servos suos illustrare.

CAPUT XXI.

Beneficia quaedam per Patrem Gasparem, divinitus, à nonnullis obtenta, post mortem ejus.

Omissis pluribus aliis, quamvis illustrata sint argento, auroque, in votivis tabellis, ad recognitionem beneficii oblatis, quæ juxta Decreta Sedis Apostolicæ, privatim asservantur: sola præcipua allegare decrevi.

1. Perillustris Dominus Alexander à Ludinghaus Wolff Gubernator Capitaneatum, Felinensis, Obornicensis &c. ingenti capitis dolore vexabatur, jamque proximum amittendi oculi periculum incurrerat, mucro crassissimo frustatim è palpebris prorupte. Hic igitur invocato Patris Gasparis defuncti Patrocinio, & numifmate, quo dum viveret Pater Gaspar, uti solebat, admoto Capiti; in instanti ab omni Capitis dolore liberatus est, paratus id ipsum juramento testari, testatus jam anathemate argenteo.

2. Magnificus Dominus, Petrus Wolinski, genere, & virtute nobilis, Patri Gaspari, ex Sacra Spiritualium exercitiorum ascesi, quâ ab illo est quondam excultus, probe addictus, cum in gravem incidisset morbum, ad eum tanquam Patronum ægras levavit manus, nec irrita fuit exoratio. Apparuit enim visibiliter in morbo Pater Gaspar, optionemque obtulit, ut deligeret, quod liberet; an in hoc misero Nosocomio, cum morbis non usque adeo intensis luctari, post

*Apparitio
cuidam Nobili
infirmo.*

post fata autem æmulas Inferni, in Purgatorio pœnas perpeti? vel certe peracerbos hic sustinere cruciatûs, & à cruciatibus alterius vitæ immunem esse? meliorem elegit partem bonus Nobilis, Deoq̄ue cervicem subjecit, ad toleranda quævis in hac potius vita, quàm in altera. Apparitionem, & resolutionem hanc (quàm Sorori suæ, maturæ annis, & pietate Virgini, enarravit) subsecuti ipsis medicis incogniti morbi, atque cruciatûs, quibus accessere Cacodæmonis tentamenta. Sed intam gravi certamine identidem illi comparens Pater Gaspar, Dæmones dispellebat, afflictumq̄ue solabatur: ac tandem tempus mortis illi nuntiavit, veracitatemq̄ue nuntii probavit eventus.

*Desperata
sanitatis re-
stituta sani-
tati.*

3. Illustrissima D. Dorothea Gninska, Palatina Pomeraniæ, cùm in tam gravem incidisset morbum, ut desperantibus medicis, spes vitæ nulla amplius affulgeret, imploratâ ope Patris Gasparis, convaluit, acceptumque beneficium oblatâ argenteâ tabellâ appetians, recognovit.

*Extremè in-
firmus adju-
tus.*

4. Spectabilis Domina Hedvigis Ungrova, Civis Pofnaniensis, Sororium suum, simulq̄ue pupillum, Danielelem Sprechelman, extremè, omnibusq̄ue remediis humanis in cassum adhibitis, ægrotantem lugens, ad Patrem Gasparem defunctum confugit, atque ad promissâ illi argenteâ Coronâ, intercessionem ejus apud Auctorem vitæ DEUM, expetiit, ac brevi sanum Danielelem recepit; ad impletionem tamen promissi; mors illius ipsius postmodum impedivit, fide, & debito apud Evictorem Danielelem, postquam creverit, manente.

5. Jose-

5. Josephus Gorski, Auditor Philosophiæ, in *Ulcera sava-*
 Collegio Posnaniensi Societatis Jesu, viginti, *ta.*
 & tribus ulceribus, utrumque pedem affectum
 habuit, quorum ulcerum unum, erat longum,
 latumque ad quartam palmi partem, eoque jam
 affectio hæc processerat, ut per quinque annos,
 à nullo Medicorum, Chirurgorumque perfanari
 potuerit. Quid hic ageret bonus adolescens?
 Vidit apud quendam constudiosum, particulam
 Casulæ in qua Corpus demortui Patris Gasparis
 sepultum erat, illam magna cum spe ulceribus,
 nunc huic, nunc illi apponens, intra unam heb-
 domadam integerrimam pedum sanitatem rece-
 pit; totum id juramento comprobare paratus.

6. Nobilis Virgo, Anna Wolinska, morbis *Animam pro-*
 ita pressa, ut aliquoties jamjam animam agere *pe agens sa-*
 videretur, (dum quidam Nobilis illi ob ejus *nitati resti-*
 probitatem apprimè addictus, pro ipsa supra se- *tuta.*
 pulchrum Patris Gasparis, preces fudisset, pro-
 que & sanitate impetranda, tabellam argenteam
 Patri Gaspari adpromisisset,) inopinatò incolu-
 mitati restituta est, promissumque adimplevit.

7. Magnificus Dominus Bardski, in gravissi-
 mis animi angustiis constitutus, suppetias coram
 Deo, Patris Gasparis expetiit, brevi que ingenti
 malo animæ expeditus, binas argenteas tabellas,
 (bis enim eo malo impetitus) Patrono suo de-
 vovit.

PROTESTATIO AUCTORIS ITERATA.

Adverte Lector, in Vita Patris Gasparis Druzbiki,
 quam hoc libro complexus sum, nonnulla me attin-
 gere, quæ Sanctitatem illi videntur adscribere: per-
 stringo quoque aliqua, quæ miracula videri possunt, Illustra-
 tiones, Revelationes, & similia. Verum hæc omnia ita
 Tibi

Tibi propono, ut nolim à Te accipi, tanquam ab Apostolica Sede examinata, atque approbata; sed tanquam, quæ à sola sui Autoris fide pondus obtineant; atque adeò non aliter, quàm humanam Historiam. Proinde Apostolicum, S. Congregationis S. R. E. Universalis Inquisitionis Decretum, Anno 1625. editum, & Anno 1634. confirmatum, integre atque inviolatè, juxta declarationem ejusdem Decreti, à Sanctissimo D. N. Urbano Papa VIII. Anno 1631. factam, servari à me omnes intelligant: Hoc tam sanctè profiteor, quàm decet eum, qui Sanctæ Sedis Apostolicæ obedientissimus haberi filius cupit, & ab ea in omni sua scriptione, & actione dirigi.

DANIEL PAWLOWSKI Sacerdos
Theologus Societatis Jesu.

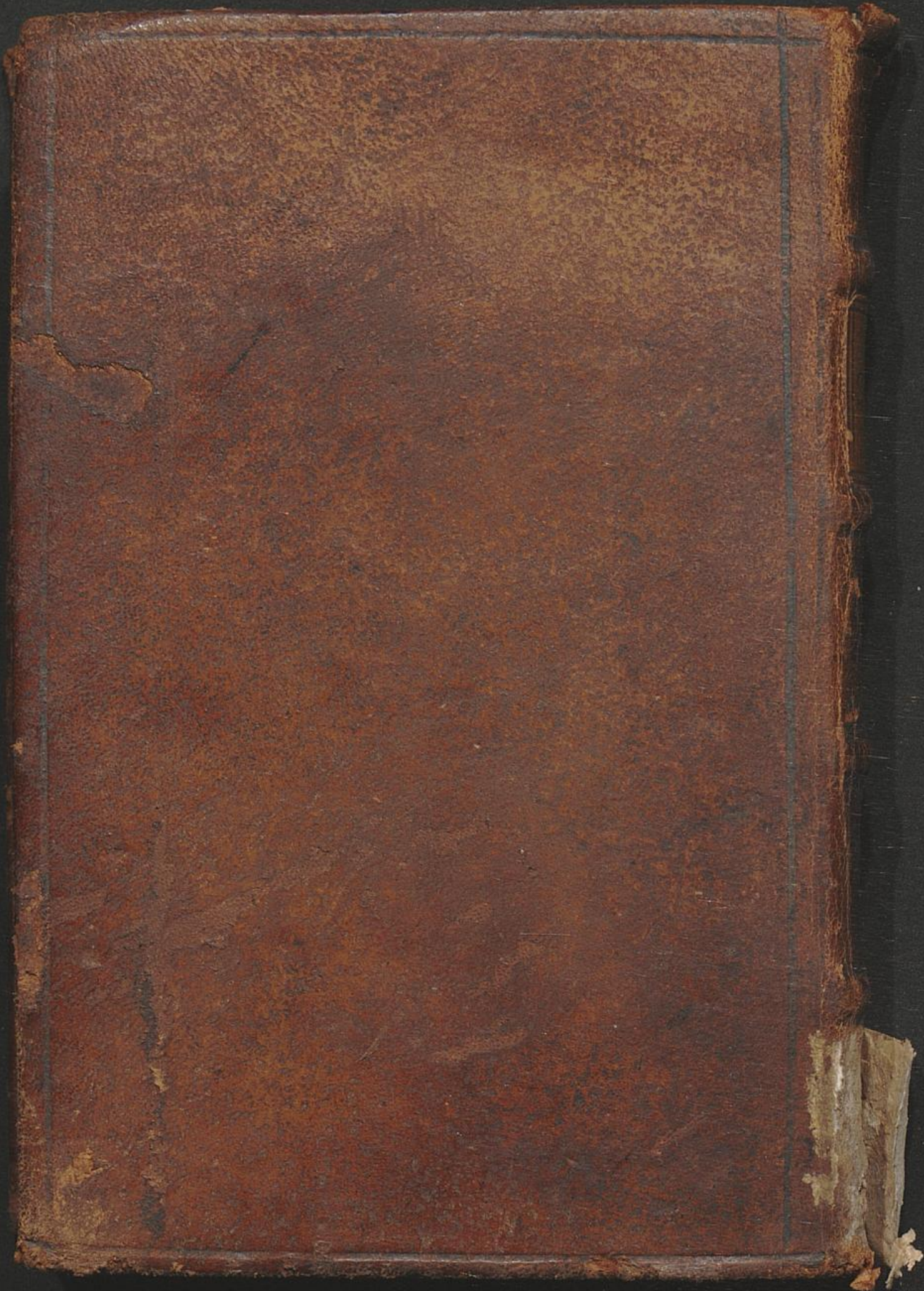

G. 311
11
100. 11
100. 11
100. 11
100. 11
100. 11

V. P.
C. DRUZBIC
TOM. I.

Th

2573

G. Dur
Sicci
oper: ascen.
Tom: I
N: V
56